

**A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény,¹
a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabálya és Ügyrendje
egységes szerkezetben**

MTAtv. = Akadémiai törvény

Asz. = Alapszabály

Ü. = Ügyrend

*(A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény módosításáról szóló 2009. évi
XX. törvény² az Országgyűlés 2009. március 30-i ülése,
a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályát és Ügyrendjét egységes szerkezetben az
Akadémia 2009. évi májusi rendes közgyűlése fogadta el³)*

MTAtv.

A Magyar Tudományos Akadémiát a nemzet a magyar nyelv ápolására, a tudomány szolgálatára hozta létre. Jogos társadalmi igény, hogy a magyar tudományosság nagy múltú nemzeti intézményének működési és tevékenységi szabadsága – a tudományt művelő és képviselő más intézmények autonómiáját nem csorbítva – önkormányzati jogainak törvényi megerősítésével kiszélesedjék, belső életének demokratizmusa erősödjék.

Ennek érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

A Magyar Tudományos Akadémia jogállásáról

MTAtv. 1. §

- (1) A Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) önkormányzati elven alapuló, jogi személyként működő köztestület, amely a tudomány művelésével, támogatásával és képviselésével kapcsolatos országos közfeladatokat lát el.
- (2) Az Akadémiát a 6. § szerinti akadémikus, valamint a 7. § szerinti nem akadémikus köztestületi tagok alkotják.
- (3) Az Akadémia akadémikus tagjai köztestületi jogaikat közvetlen részvétel útján, a nem akadémikus köztestületi tagok pedig – a jelen törvényben és az Akadémia Alapszabályában (a továbbiakban: Alapszabály) meghatározott módon – képviselet útján gyakorolják.
- (4) Az Akadémia mint köztestület, valamint az akadémiai kutatóhálózat működésének feltételeit közvetlenül érintő jogszabályok, programok, intézkedések, továbbá a közfeladatainak ellátását érintő jogszabályok, állami programok és intézkedések előkészítésekor az Akadémia véleményét ki kell kérni.

¹ Kihirdetve: 1994. IV. 26-án, hatályos 1994. június 30-ától.

² Kihirdetve 2009. IV. 3-án, hatályos 2009. április 6-ától.

³ A 6/2009. (V. 5.) sz. határozat hatályos 2009. október 3-ától.

MTAtv. 2. §

- (1) Az Akadémia az e törvényben meghatározott feladatainak ellátása céljából közfinanszírozású kutatóhálózatot, kiszolgáló és egyéb intézményeket létesít és működtet, amelyek felett irányítási jogot gyakorol, valamint – a 23. § (6) bekezdésében foglaltak szerint – gazdasági társaságokat létesíthet, amelyek tulajdonosi jogát gyakorolja. Az Akadémia a tudományért, művészetért tevékenykedő más szervezeteket is támogathat.
- (2) Az Akadémia a központi költségvetésben önálló fejezetet alkot, amely tartalmazza az Akadémia mint köztestület által – nem gazdasági társaságként – működtetett szervezetek költségvetését is.
- (3) Az Akadémia esetében a köztestületekre vonatkozó szabályokat az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

Asz. 1. §

- (1) A Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: Akadémia) nemzeti közintézmény, amely a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény (a továbbiakban: MTAtv.) szerint jogi személyként működő köztestület.
- (2) Az Akadémia és intézményei a tudomány művelését, támogatását és képviselését a tudományos ismeretek gyarapítása érdekében, az emberiség javára, a nemzet felemelkedése, boldogulása és jóléte érdekében végzik. A kutatás eredményeivel szolgálják a nemzetet, részt vesznek a magyar nyelv ápolásában, a nemzeti kulturális és természeti örökség megóvásában, a tudomány eredményeinek elterjesztésében, alkalmazásában és a közvélemény alakításában.
- (3) Az Akadémia mint köztestület és az akadémiai költségvetési szervek működésének feltételeit közvetlenül érintő jogszabályok, programok, intézkedések, továbbá a közfeladatainak ellátását érintő jogszabályok, állami programok és intézkedések előkészítésekor az Akadémia véleményét – amennyiben szükséges és lehetséges, a megfelelő testületek véleménye alapján – az elnök jogosult képviselni.
- (4) Az Akadémia véleményének államigazgatási képviselőjére miniszterelnöki és miniszteri szinten az elnök, államtitkári (helyettes államtitkári) szinten – az elnökkel történő egyeztetési kötelezettséggel – a főtitkár, főosztályvezetői szinten az elnök vagy az elnököt helyettesítő jogkörben a főtitkár által kötött mandátummal kijelölt személy jogosult.
- (5) Az Akadémia testületei, választott és kinevezett (megbízott) vezetői döntéseinek, intézkedéseinek, állásfoglalásainak, véleményének meghozatalára és megjelenítésére vonatkozó részletes szabályokat és a kiadmányozás rendjét az Akadémia szabályzatban állapítja meg.
- (6) Az Akadémia székhelye Budapest.

MTAtv.

Az Akadémia feladatairól

MTAtv. 3. §

(1) Az Akadémia közfadatai a következők:

- a) támogatja a tudományok művelését és a tudományos kutatások végzését, támogatja a tudományos könyv- és folyóirat-kiadást;**

Asz. 2. §

(1) Az Akadémia folyóirata a Magyar Tudomány.

(2) Az Akadémia a könyv- és folyóirat-kiadások gondozására Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságot tart fenn. A Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottság javaslatot tesz a Vezetői Kollégiumnak az e célra rendelt költségvetési keret felhasználására.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfadatai a következők:]

b) tudományos kutatások folytatása céljából, a központi költségvetésből támogatott főhivatású kutatóhálózatot tart fenn, megalkotja működési szabályait, és hatékonyan működteti azt;

c) tudományos minősítési rendszert működtet, melynek keretében a Magyar Tudományos Akadémia doktora (a továbbiakban: az MTA doktora) továbbá a Magyar Tudományos Akadémia levelező és rendes tagja címet adományoz. Az adományozás szabályait az Akadémia szabályzatba foglalja;

d) a világban folyó és a hazai tudományos kutatások eredményeit és irányait rendszeresen értékeli, és ezzel kapcsolatosan javaslatokat fogalmaz meg;

Asz. 2.§

(3) Az Akadémia a tudományos kutatások tendenciáinak alapján két évente javaslatokat fogalmaz meg a magyarországi tudományos kutatások irányait, szervezeti formáit, finanszírozását és egyéb feltételeit illetően. A javaslatokat a tudományos osztályok állítják össze, és az Akadémia elnöke szerkesztett formában – a Közgyűlés véleményének ismeretében – közzéteszi. A több tudományágat érintő ajánlásokat az érintett tudományos osztályokkal és kutatóhelyekkel is egyeztetni kell.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfadatai a következők:]

e) az Országgyűlés vagy a Kormány kérésére a kompetenciájába tartozó kérdésekben – főleg a tudomány, az oktatás, a társadalom, a környezet és a gazdaság kérdéseiben – kinyilvánítja szakmai véleményét;

Asz. 3. §

- (1) Az Országgyűlés vagy a Kormány felkérését a felkérés tudományterületi sajátosságait tekintetbe véve az Akadémia elnöke az illetékes tudományos osztálynak (osztályoknak) továbbítja, vagy külön bizottságot jelöl ki a felkérésben foglaltak megvizsgálására. Az Akadémia kézhez kapott szakvéleményre alapozva alakítja ki véleményét, amelyet az elnök vagy az általa felhatalmazott személy jogosult továbbítani vagy közzétenni.
- (2) A fentiekén túl – saját elhatározásukból vagy felkérésre – a tudományt érintő országos jelentőségű kérdésekben és a társadalmi élet átfogó problémáiban az Akadémia meghatározott testületei (a Közgyűlés, az Elnökség, a tudományos osztályok, az érintett tudományos osztály felhatalmazása alapján a hozzá tartozó illetékes tudományos bizottság(ok), az Akadémia elnöke vagy az Akadémia valamely testülete által felkért bizottság), valamint a tudományos kérdésben illetékes akadémiai intézetek elvi állásfoglalást tehetnek, egyedi kérdésekben véleményt nyilváníthatnak.
- (3) Az elnök, az Elnökség és a Vezetői Kollégium bizottságai – amennyiben az állásfoglalás (vélemény) kialakítása felkérés alapján történt – csak a felkérő személy vagy testület jóváhagyása után tehetik közzé állásfoglalásukat (véleményüket). A tudományos osztályok állásfoglalását és véleményét az osztályelnök, a tudományos bizottságok állásfoglalását és véleményét a bizottságok elnökei jogosultak továbbítani vagy közzétenni. Az állásfoglalásban (véleménynyilvánításban) fel kell tüntetni, hogy azt melyik testület alakította ki. Több osztály tudományágát érintő, inter- vagy multidiszciplináris kérdésekben valamennyi érintett osztály állásfoglalását (véleményét) együttesen kell kinyilvánítani. Ha az inter- vagy multidiszciplináris kérdésben az osztályok nem tudnak közös álláspontot kialakítani, akkor nincs az adott kérdésben együttes, nyilvánosságra hozható osztályvélemény.
- (4) Az Akadémia hivatalos állásfoglalásának (véleményének) kizárólag a Közgyűlés, az Elnökség és az Akadémia elnökének felkérésre vagy saját kezdeményezésre tett nyilatkozata minősül.
- (5) A fenti (1)–(4) bekezdések szerint kialakított állásfoglalás (vélemény) közzététele során fel kell tüntetni, hogy az állásfoglalást (nyilatkozatot) az akadémiai testület vagy személy milyen minőségében hozta meg és teszi közzé.

Ü. 1. §

A tudományos osztályok, bizottságok és az akadémiai intézetek állásfoglalását, véleményét tájékoztatásul meg kell küldeni az Akadémia elnökének és főtitkárának, ha lehetséges előzetesen, de legkésőbb az állásfoglalás, vélemény beküldésével egy időben.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

- f) segíti a magyar nyelv fejlődését és a tudomány magyar nyelven történő művelését;**

Asz. 3. §

- (6) Az Akadémia támogatja a magyar nyelv történetének, szókincsének, nyelvtanának a kutatását, a kutatások eredményeinek a kiadását és a magyar tudományos szaknyelv művelését.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

- g) őrködik a tudományos közélet tisztaságán, a tudományos kutatás és a tudományos véleménynyilvánítás szabadságán;**

Asz. 3. §

- (7) Az Akadémia a tudományos közélet tisztaságának, a tudományos kutatás és a tudományos véleménynyilvánítás szabadságának a védelmére Tudományetikai Bizottságot működtet. A Tudományetikai Bizottság tagjait a tudományos osztályok javaslatai alapján a Közgyűlés választja meg. A Tudományetikai Bizottság megalkotja ügyrendjét, amelyet az Elnökség hagy jóvá.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

- h) megállapodásokat köt és kapcsolatokat tart fenn hazai, külföldi és nemzetközi tudományos intézményekkel és szervezetekkel, különösen akadémiákkal, felsőoktatási intézményekkel és az Európai Unió tudományos szervezeteivel;**

Asz. 4. §

- (1) A külföldi és a nemzetközi tudományos intézményekkel és szervezetekkel való kapcsolatokért az Akadémia elnöke felelős.

Ü. 2. §

A nemzetközi kapcsolatok szervezését (tervezés, igazgatási és szervezési kérdések) az MTA Titkárság végzi. A nemzetközi kapcsolatok létesítésével, fenntartásával és megszüntetésével kapcsolatos szabályokat az Akadémia elnöke külön rendelkezésben határozhatja meg.

Asz. 4. §

- (2) A költségvetés nemzetközi kapcsolatokra szolgáló kereteit az Akadémia elnöke a vonatkozó jogszabályokban és az akadémiai vagyongazdálkodási szabályzatokban foglaltaknak megfelelően határozza meg.

Ü. 3. §

A nemzetközi kapcsolatok kereteivel kapcsolatos feladatokat az MTA Titkársága végzi.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfadatai a következők:]

- i) kapcsolatot tart a külföldön élő magyar nyelvű és tárgyú tudományos kutatások művelőivel, támogatja a határon túli magyar tudományosságot;**

Asz. 5. §

- (1) Az Akadémia kapcsolatot tart külső tagjaival és a köztestület külső tagjaival, továbbá minden, magát magyarnak valló, tudományos alkotómunkával foglalkozó, e kapcsolattartásra igényt tartó személlyel. E kapcsolattartás szakmai feladatait a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság (MTKEB) látja el. Az ehhez szükséges adminisztratív munkát az MTA Titkárságának határon túli magyarokért felelős szervezeti egysége végzi.
- (2) Az Akadémia az (1) bekezdésben foglaltak keretében a magyar tudományos műhelyeket, célprogramjaikat és a tudomány ottani magyar művelőit – különösen, de nem kizárólagosan – ösztöndíjakkal, díjkitűzéssel, céltámogatással segítheti.
- (3) A külső tagok támogatásának mértékéről az Elnökség határozattal dönt.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfadatai a következők:]

- j) tudományos programokat és konferenciákat szervez, pályázatokat ír ki;**

Asz. 6. §

- (1) Az Akadémia tudományos programjának vagy konferenciájának kell tekinteni a Közgyűlés, az Elnökség, a Vezetői Kollégium, az Akadémia elnöke, a tudományos osztályok, továbbá a közgyűlési, az elnökségi, a vezetői kollégiumi és az elnöki bizottságok által meghirdetett programokat és konferenciákat. Akadémiai költségvetési szerv programja akkor minősül akadémiai tudományos programnak vagy konferenciának, ha annak szervezése, rendezése (meghirdetése) az Akadémia elnökének az akadémiai rendezvényekre vonatkozó külön rendelkezésében foglaltak szerint történik.
- (2) Akadémiai pályázat kiírására a fenti testületek mellett az Akadémia elnöke és főtitkára jogosult.

Ü. 4. §

A tudományos osztályok éves rendezvény- és programtervét a tárgyév január 31. napjáig, az egyes rendezvények vagy konferenciák programjairól szóló tájékoztatást pedig előzetesen kell megküldeni az Akadémia elnökének.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

k) szorgalmazza és segíti a tudományos kutatások eredményeinek társadalmi és gazdasági hasznosítását;

Asz. 7. §

Az Akadémia és intézményei a tudomány művelése, támogatása és képviselése mellett aktívan részt vesznek a tudomány eredményeinek elterjesztésében, alkalmazásában, népszerűsítésében, a tudományos kutatások, a tudományalapú fejlesztések, a társadalmi és technológiai innováció (a továbbiakban: innováció) megvalósításában, valamint ezek társadalmi és gazdasági hasznosításában.

MTAtv. 3. § (1)

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

l) felsőoktatási intézményekkel és közgyűjteményekkel kötött megállapodás alapján ezen intézményekben tudományos kutatócsoportokat tarthat fenn, valamint közreműködhet az oktatásban és a felsőoktatási intézményekben folyó doktori (PhD) képzésben;

Asz. 8. §

- (1) A támogatott kutatócsoportok létrehozásának célja kiemelkedő tudományos műhelyek támogatása nem akadémiai intézményekben.
- (2) A támogatott kutatócsoportok testületi felügyeletét az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsa (a továbbiakban: AKT), a velük kapcsolatos adminisztratív teendőket az MTA Támogatott Kutatócsoportok Irodája (a továbbiakban: TKI) látja el.
- (3) A támogatott kutatócsoportok vezetői maguk közül az Alapszabály 54. §-ában és az Ügyrend 37. §-ában leírt módon választják meg képviselőjüket az Akadémiai Kutatóhelyek Vezetőinek Tanácsába (a továbbiakban: AKVT).
- (4) Az Akadémia, illetve annak kutatóközpontjai és kutatóintézetei megállapodhatnak felsőoktatási intézményekkel közös kutatási, képzési feladatok ellátására.

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

m) a tudományos utánpótlást ösztöndíjrendszer fenntartásával segíti, amelynek fedezete az Akadémia költségvetésében elkülönítetten szerepel; kiemelkedő tudományos eredményeket elérő kutatók részére – saját forrásaiból vagy egyetemleges közérdekű kötelezettségvállalás alapján – határozott időre tudományos ösztöndíjat, díjakat alapíthat, díjkitűzést tehet, amelynek feltételeit és részletes rendjét az Akadémia szabályzatban állapítja meg;

Asz. 9. §

Az Akadémia fiatal kutatók számára fiatal kutatói állásokat juttathat. A tárgyévben kiadható új álláshelyek számát az elnök javaslatára az Elnökség hagyja jóvá.

Ü. 5. §

- (1) *Az álláshelyek tudományterületek közötti elosztásának arányairól az AKT határoz. Az álláshelyeknek a kutatóközpontok, önálló kutatóintézetek, kutatási tevékenységet is végző egyéb akadémiai költségvetési szervek és támogatott kutatócsoportok közötti elosztásáról a tudományterületi szakbizottságok javaslata alapján ugyancsak az AKT határoz.*
- (2) *A tanulmányaikat sikeresen befejező és kiemelkedő teljesítményt nyújtó volt PhD-hallgatók az általuk választott akadémiai költségvetési szervnél (kutatóközpont, kutatóintézet, kutatási tevékenységet is végző egyéb akadémiai költségvetési szerv) vagy kutatócsoportban posztdoktori állást nyerhetnek. Az erre szolgáló költségvetési keretet az Akadémia elnöke határozza meg. Ezek az álláshelyek nem számítanak bele a fiatal kutatói álláskeretekbe. Az álláshelyre a végzett hallgatók nyújthatnak be pályázatot, vagy témavezetőjük ajánlhatja őket. A pályázatot az Akadémia elnökéhez kell benyújtani, aki azt véleményezésre a tudományterületi szakbizottságoknak küldi meg.*
- (3) *A fiatal kutatói és a posztdoktori álláshelyek elnyerésével és betöltésével kapcsolatos további részletszabályokat az Akadémia elnöke külön rendelkezésben állapítja meg.*

Asz. 10. §

- (1) Az Akadémia Magyarországon dolgozó, PhD-fokozattal rendelkező fiatal kutatók számára Bolyai-ösztöndíjat biztosít, amelynek odaítéléséről az e célra alakított MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriuma (a továbbiakban: Bolyai Kuratórium) dönt.
- (2) A Bolyai Kuratórium 9 tagból áll, tagjait az Akadémia elnöke kéri fel a tisztség betöltésére. Az Akadémia elnöke a tagok közül egyidejűleg kijelöli a Kuratórium elnökét is. A kuratórium tagjainak megbízatása 3 évre szól, és legfeljebb egy alkalommal – ismételt elnöki felkérés alapján – újra betölthető.
- (3) A Bolyai Kuratórium működésével összefüggő titkársági feladatokat az MTA Titkárságának az Akadémia elnöke által kijelölt szervezeti egysége látja el.

Ü. 6. §

- (1) *A Bolyai Kuratórium elnökének és tagjainak nevét az Akadémia honlapján és az Akadémiai Értesítőben közzé kell tenni.*

Asz. 10. §

- (4) A Bolyai Kuratórium évenként állapítja meg az Akadémia elnöke által megjelölt keret erejéig az ösztöndíjban részesíthetők számát.
- (5) A Bolyai-ösztöndíjakra vonatkozó pályázat benyújtásának éves rendjét és feltételrendszerét, az értékelés szabályait, továbbá a Kuratórium szervezeti és

működési szabályzatát a Bolyai Kuratórium dolgozza ki, és az Akadémia Elnöksége hagyja jóvá.

- (6) A Kuratórium elnöke a pályázat meghirdetéséről, a benyújtott pályázatok elbírálásáról évenként beszámol az Akadémia Elnökségének.
- (7) Az Akadémia az MTAtv. 3. §-ában foglaltak végrehajtására a tudományos utánpótlás biztosítására, valamint a tudományos kutatói munka ösztönzésére további támogatásokat nyújthat.

Ü. 6. §

- (2) *A Bolyai-ösztöndíjakra vonatkozó pályázat benyújtásának és értékelésének az Elnökség által jóváhagyott szabályait a Bolyai-kuratórium teszi közzé az Akadémia honlapján.*

MTAtv. 3. §

[(1) Az Akadémia közfeladatai a következők:]

- n) tudományos osztályokat alakít, amelyek a tudományos szakmai autonómia alapegységei, és az Alapszabályban meghatározott módon egyéb testületeket (tudományos bizottságokat, területi bizottságokat stb.) hoz létre.**

MTAtv. 3. §

- (2) Az Akadémia elnöke kétévenként beszámol az Országgyűlésnek az Akadémia munkájáról, valamint a magyar tudomány általános helyzetéről.**
- (3) Az Akadémia elnöke évente tájékoztatja a Kormányt az Akadémia munkájáról, valamint a magyar társadalom és gazdaság fellendítése érdekében elért eredményeiről.**

Asz. 11. §

Az Országgyűlési beszámoló és a Kormánytájékoztató elkészítését az Akadémia elnöke a főtitkár közreműködésével szervezi meg. A beszámoló és a tájékoztató összeállítását a kutatóhelyek, a közttestület és a titkársági szervezet tagjai a felkérésnek megfelelően adatok szolgáltatásával, elemzések készítésével és minden más szükséges módon kötelesek segíteni.

Ü. 7. §

- (1) *A dokumentumok elkészítéséért elsősorban az MTA Titkárság szervezeti és működési szabályzatában meghatározott illetékes szervezeti egység (így különösen a kutatóintézetek szakmai felügyeletéért és a kommunikációért felelős szervezeti egységek) felelősek.*
- (2) *A dokumentumok elkészítését úgy kell ütemezni, hogy a tudományos osztályok képviselőinek és az Akadémia vezető testületeinek módjuk legyen az anyagok érdemi áttanulmányozására.*

- (3) *A kutatóközpontok és a kutatóintézetek éves jelentéséhez, értékeléséhez szükséges adatokat az (1) bekezdésben meghatározott, a kutatóintézetek szakmai felügyeletéért felelős titkársági szervezeti egységnek olyan formában kell bekérnie az intézetektől, hogy azok az Akadémia által benyújtandó tájékoztatók alapjául is szolgálhassanak.*

MTAtv. 3. §

- (4) Az Akadémia a törvényben rögzített tájékoztatók elkészítéséhez – a közzétett adatok felhasználásán túl – az adatokat önkéntes adatszolgáltatáson alapuló saját adatgyűjtés és más szervektől való átvétel útján szerzi be. Személyes adat átvételére csak az érintett személy előzetes hozzájárulásával kerülhet sor.
- (5) A költségvetési szervek és a többségi állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek a kezelésükben lévő közérdekű adatokat – a döntések előkészítéséhez szükséges adatok hozzáférhetőségének biztosításáról szóló 2007. évi CI. törvényben megállapított szabályok szerint – 15 napon belül küldik meg az Akadémiának.

MTAtv. 4. §

Feladatainak ellátása során az Akadémia a vagyonával, a részére jóváhagyott költségvetési támogatással, saját bevételeivel és más forrásaival az e törvénynek az Akadémia gazdálkodásáról és vagyonáról szóló rendelkezéseiben leírtak szerint gazdálkodik.

Az Akadémia felépítése és irányítása A köztestület

MTAtv. 5. §

- (1) Az Akadémia köztestületének tagjai a 6. § szerinti akadémikusok és a 7. §-ban meghatározott nem akadémikus személyek.
- (2) A köztestület hazai akadémikus tagjai alanyi jogon tagjai az Akadémia Közgyűlésének (a továbbiakban: Közgyűlés), annak az osztálynak, ahol akadémikussá választották őket, és szakterületük szakmai bizottságainak. A köztestület nem akadémikus tagjai – maguk közül – az Akadémia Alapszabályában meghatározott módon választják meg képviselőiket, akik az Akadémia közgyűlésében és osztályaiban képviselik őket.
- (3) A köztestület tagjai maguk közül az Alapszabályban meghatározott módon választanak tagokat a tudományos és egyéb akadémiai testületekbe.

Az akadémikusok

MTAtv. 6. §

- (1) Az akadémikusok körét rendes és levelező (a továbbiakban együtt: hazai), valamint külső és tiszteleti tagok alkotják. Az akadémikusok az Alapszabályban rögzített módon közreműködnek az Akadémia közfeladatainak ellátásában.
- (2) Az akadémikusokat a hazai tagok választják az Akadémia tagjai közé. Minden akadémikus az Akadémia valamelyik osztályába tartozik. Az akadémikus tudományos osztályba tartozása kérésére az Alapszabályban rögzített módon megváltoztatható.
- (3) A 70 évesnél fiatalabb hazai akadémikusok száma nem haladhatja meg a 200 főt, a hazai akadémikusok teljes száma pedig a 365 főt.

Asz. 12. §

- (1) Levelező taggá az a magyar állampolgár választható meg, aki az MTA doktora címmel vagy az MTAtv 8. §-a alapján azzal egyenértékűnek minősített tudományos fokozattal rendelkezik, és aki tudományát elismerten és különösen magas színvonalon, alkotó módon műveli.
- (2) Rendes taggá az a magyar állampolgárságú levelező tag választható meg, aki levelező tagságának elnyerése óta jelentős tudományos eredményeket ért el.
- (3) Külső taggá az az életvitelszerűen külföldön élő tudós választható, aki nem vagy nem csak magyar állampolgár, magát magyarnak vallja, tudományát elismerten és különösen magas színvonalon, alkotó módon műveli, és szoros kapcsolatot tart a magyar tudományos élettel.
- (4) Tiszteleti taggá az a külföldi (nem magyar állampolgár vagy többes állampolgár; illetve külföldön élő magyar állampolgár) tudós választható, aki szaktudományát nemzetközileg kiemelkedő színvonalon műveli, és aki a magyar tudomány különleges megbecsülésére tarthat számot.

Asz. 13. §

- (1) A tagok választása háromévenként történik.
- (2) A tagjelölést az Akadémia tudományos osztályai végzik. Tagjelöltekké azok válnak, akik elegendő számú ajánlást kaptak a hazai akadémikusoktól. Külső tagokra külső tagok is tehetnek ajánlást: az Akadémikusok Gyűlése az (5) bekezdés alapján e körben további szabályokat állapíthat meg. A jelöltséghez szükséges ajánlások számát és az egy-egy tag által adható ajánlások számát a tagajánlások előtt az Elnökség határozza meg.
- (3) Az osztályok hazai akadémikusai titkos szavazással rangsorolják a tagjelölteket. Az erről a rangsorról döntő szavazást nem lehet megismételni, de ha két vagy több jelölt szavazatszámra azonos, az e jelöltek közötti rangsorról újra kell szavazni. A rangsorról döntő szavazás szabályait az osztályok ügyrendje tartalmazza. A közös akadémiai

jelölőlistára azok a tagjelöltek kerülnek rá, akik az osztályokon a szavazatok több mint felét megszerezték.

- (4) Az osztályok által készített jelöltlistákat az Elnökség közös jelöltlistává egyesíti, megjelölve, hogy az egyes osztályokon legfeljebb hány új tag választható meg. Az Elnökség a közös jelöltlista meghatározásakor nem térhet el attól a sorrendtől, amelyet az osztályok megállapítottak. Az Elnökség a jelöléseket az Akadémikusok Gyűlése elé terjeszti.
- (5) Az Akadémikusok Gyűlése meghatározza és elfogadja az akadémikussá választás eljárási szabályait. A tagválasztást az Akadémikusok Gyűlése bonyolítja le.

Ü. 8. §

- (1) *Az a tudós, akit akadémikussá választanak, a választás eredményének kibirdetésétől jogosult az akadémikusokat megillető jogokat gyakorolni, és ettől az időponttól köteles az akadémikusokat terhelő kötelezettségeket teljesíteni.*
- (2) *A tagajánlásokat bemutatja a Magyar Tudomány című folyóirat és az Akadémia honlapja. A tagjelöltek publikációs teljesítménye megismerhetővé válik az e célból működtetett adatbázisból.*

Asz. 14. §

- (1) Akadémikus egy időben csak egy tudományos osztálynak lehet a tagja.
- (2) Minden új akadémikus ahhoz az osztályhoz tartozik, amely a tagságra javasolta. Ha a javaslattevők több osztályhoz is tartoznak, a megválasztott akadémikus annak az osztálynak lesz a tagja, amelyik az ajánlásokat – az akadémikussá jelölés céljából – befogadta.
- (3) A tiszteleti és a külső tag ahhoz a tudományos osztályhoz tartozik, amelyik a tagságra jelölte.
- (4) Ha az akadémikus a kutatásai során tudományterületet változtat, indoklással kérheti másik osztályba való átsorolását.

Ü. 9. §

Egy másik osztályba való átsorolásról szóló kérelmet mindkét érdekelt osztályhoz egyidejűleg kell írásban benyújtani. Amennyiben azt mindkét osztály elfogadja, az átsorolás érvénybe lép. Ha valamelyik osztály az indoklást nem fogadja el, úgy az átsorolásról az érintett osztályelnökök meghallgatása és az átsorolás iránti kérelem indokainak megismerése után az Elnökség dönt.

Asz. 15. §

A hazai akadémikusoknak minden akadémiai ciklus kezdetén írásban nyilatkozniuk kell arról, hogy osztályuk mely tudományos bizottságának (bizottságainak) munkájában kívánnak részt venni. A hazai akadémikusok nyilatkozatuk alapján vagy felkérésre más osztályok tudományos bizottságainak a munkájában is részt vehetnek.

Asz. 16. §

- (1) A hazai akadémikus szavazati joggal vesz részt a Közgyűlésen, valamint annak a tudományos osztálynak, tudományos bizottságnak (bizottságoknak), osztályközi tudományos bizottságnak, doktori bizottságnak, továbbá annak a területi bizottságnak az ülésein, amelynek tagja.
- (2) A hazai akadémikus a köztestület bármely tisztségére megválasztható, kivéve, ha a jelen Alapszabályban meghatározott összeférhetlenségi szabály vonatkozik rá.
- (3) Az Akadémia külső és tiszteleti tagja tanácskozási joggal vehet részt az Akadémia e § (1) bekezdésében felsorolt testületeinek ülésein. A tudományos osztályok tájékoztatják őket az osztályületekről és egyéb programjaikról.
- (4) Az Akadémia rendes és levelező tagja köteles a megválasztása után egy éven belül székfoglaló előadást tartani. Az akadémikus köteles az Akadémia munkájában folyamatosan részt venni és tudományos munkájáról az Akadémia kérésére tájékoztatást adni. A 70 évesnél idősebb tag önkéntes feladatvállalásként vesz részt az Akadémia munkájában.
- (5) Az Akadémia külső és tiszteleti tagja is tarthat székfoglaló előadást.

MTAtv. 6. §

- (4) **A Magyarországon élő hazai akadémikusok tudományos teljesítményét és köztestületi munkáját az Akadémia havi tiszteletdíj folyósításával is elismeri. A tiszteletdíj a hazai akadémikust élete végéig megilleti, elhalálózása esetén annak meghatározott hányadát hozzátartozói ellátásként (özvegyi és árvaellátásként) kell folyósítani.**
- (5) **A (4) bekezdésben meghatározott tiszteletdíj és hozzátartozói ellátások fedezetét az Akadémia költségvetési fejezetében elkülönítetten kell megállapítani.**

Asz. 17. §

Az akadémikusi tiszteletdíj folyósításának felfüggesztésére a vonatkozó jogszabályban, illetve a felfüggesztés részletes eljárási szabályainak rögzítésére vonatkozóan az Akadémia elnökének külön határozatában foglaltak az irányadók.

Ü. 10. §

- (1) *Az Asz. 17. §-a körében a hazai tudományos életben való részvétel akadályoztatottságát az adott tudományos osztály adminisztratív feladatait ellátó titkárságon (a továbbiakban: tudományterületi titkárság) kell írásban bejelenteni, megjelölve a várható időtartamot. A tudományterületi titkárság gondoskodik a további adminisztratív teendőik ellátásáról.*
- (2) *A tudományterületi titkárság vezetője figyelemmel kíséri a titkársághoz tartozó tudományos osztályok tagjainak osztályületeken és egyéb közfeladatok elvégzésében való részvételét, és tartós, bosszú idejű távolmaradás esetén a titkárságvezető erről tájékoztatja az osztály elnökét, aki figyelmezteti a tagot a tartós távolmaradás várható következményeire.*

A nem akadémikus köztestületi tagok

MTAtv. 7. §

- (1) A Magyarországon szerzett vagy honosított tudományos fokozattal rendelkező személyek közül azok válnak a köztestület nem akadémikus tagjává, akik tudományos tevékenységükkel a magyar tudomány feladatainak megoldásában részt vesznek, és az Akadémia szakterületük szerint illetékes tudományos osztályának bejelentik, hogy a köztestület tagjai kívánnak lenni. A jelentkezőt az Akadémia az osztály javaslata alapján felveszi a központi köztestületi nyilvántartásba.

Asz. 18. §

- (1) A köztestületi tagságra való jelentkezést a szakterületileg illetékes tudományos osztályhoz kell benyújtani.
- (2) A köztestületi tagság tudományos címként nem használható.

Ü. 11. §

- (1) *A köztestületbe való jelentkezést az illetékes tudományterületi titkársághoz – a vonatkozó akadémiai szabályozásban foglaltak szerint – írásban kell benyújtani. A jelentkezési nyilatkozatnak tartalmaznia kell a jelentkező tudományos fokozatának vagy doktori címének adatait (megnevezés, szakterület, intézmény, a megszerzés dátuma), a tudományterületnek megfelelő tudományos osztály és a szakterületnek megfelelő tudományos bizottság megjelölését, a jelentkező tudományos testületi tisztségét; továbbá a jelentkező születési helyét és idejét, munkahelye megnevezését és címét, lakcímét és elektronikus levelezési címét. A jelentkezés időpontjában érvényes publikációs listáját a jelentkezőnek az e célra rendszeresített adatbázisban rögzítenie kell. A jelentkező a nyilatkozat kitöltésével elfogadja, hogy a köztestület az előbbiekre szerint rendelkezésre bocsátott adatait a köztestületi jelentkezés, ezt követően a köztestületi tagság fenntartása érdekében kezelje. Az adatkezeléssel kapcsolatos rendelkezéseket az Akadémia elnöke határozatban állapítja meg.*
- (2) *A köztestületi tagságra való jelentkezés után a jelentkező nyilatkozatában megjelölt tudományos osztály – amennyiben illetékességét megállapítja – felkéri az illetékes tudományos bizottságot, hogy állapítsa meg, a jelentkező megfelel-e a köztestületi taggá válás MTAtv. vonatkozó rendelkezésében rögzített feltételeinek. E feltételek megléte esetén a tudományos bizottság megállapítja, hogy a jelentkező a köztestületi jegyzékbe felvehető-e. A tudományos osztály a tudományos bizottság állásfoglalását egyszerűsített eljárásban jóváhagyja, ezt követően a felvételtől vagy az elutasításról a jelentkezőt írásban haladéktalanul értesíti. A köztestületi jegyzékbe való felvételt vagy elutasítást a tudományos osztály részletesen akkor tárgyalja, ha az osztály a bizottság véleményével nem ért egyet, vagy a felvétellel kapcsolatos döntéshez a bizottság vagy az osztály véleménye szerint egyéb okból az ügy részletes tárgyalására van szükség.*
- (3) *Amennyiben a köztestületbe való felvételi eljárást megindító tudományos osztály a saját illetékességének hiányát állapítja meg, az osztály a jelentkező ügyét a tudományterületileg illetékes osztályhoz teszi át. Az osztályok közötti illetékességi vitában az Elnökség dönt.*

- (4) *A köztestületi tag köteles karbantartani adatait és publikációs listáját a köztestületi adatbázisokban. Ha a köztestületi tag ezen kötelezettségének nem tesz eleget, az adatbázis működtetője felhívja az érintett tag figyelmét az adatok karbantartásával kapcsolatos mulasztásra.*

Asz. 18. §

- (3) A köztestület tagjait – tudományterületi, tudományági és tudományos bizottsági besorolásuk feltüntetésével – az Akadémia a köztestületi tagok jegyzékében tartja nyilván.

Ü. 12. §

A köztestületi tagok központi nyilvántartásának megszervezése, vezetése és a nyilvántartás ellenőrzése, illetve annak nyilvános adatbázisként való működtetése az Akadémia elnöke által kijelölt akadémiai költségvetési szerv, valamint a tudományterületi titkársági feladatokért felelős akadémiai költségvetési szerv feladata.

Asz. 18. §

- (4) Szakmai indokok alapján a tudományterületi, tudományági és tudományos bizottsági besorolás kérelemre megváltoztatható.

Ü. 13. §

- (1) *A besorolás megváltoztatása iránti kérelmet a köztestületi tag kezdeményezheti. Az illetékes tudományos osztályhoz benyújtott írásbeli kérelemnek tartalmaznia kell a régi és a kérelmezett új tudományos bizottsági besorolást, valamint a kérelem szakmai indokait, és ezzel egyidejűleg a tudományos publikációkat is fel kell tölteni az e célra rendszeresített adatbázisba.*
- (2) *A besorolás megváltoztatásáról a tudományos osztály – a tudományos bizottság véleményének kikérését követően – dönt, és írásban értesíti a kérelmezőt. Az osztály döntésével szemben az érintett köztestületi tag az Akadémia elnökéhez intézett felterjesztéssel az Elnökséghez mint jogorvoslati fórumként eljáró testülethez fordulhat.*
- (3) *A bizottság átalakulása, megszűnése esetén a bizottság tagjainak a tudományos osztály felhívására nyilatkozniuk kell, hogy melyik (tudományterületileg illetékes) bizottságnak kívánnak tagjai lenni. A besorolás megváltoztatására egyebekben az (1) és a (2) bekezdésben foglaltak irányadók.*

Asz. 19. §

- (1) A nem akadémikus köztestületi tagok részt vehetnek azokban a munkákban és – az osztály által meghatározott zárt osztályülések kivételével – azokon a rendezvényeken, amelyeket a szakterületük szerint illetékes tudományos osztály, tudományos bizottság és az a területi bizottság szervez, amelynek földrajzi területén működnek.
- (2) A tudományos osztály, a tudományos és területi bizottságok figyelme kiterjed azoknak a nem akadémikus köztestületi tagoknak a munkásságára, akiknek aktívan közre kell működniük ezeknek a szervezeteknek a tevékenységében.
- (3) A nem akadémikus köztestületi tagoknak szavazati joguk van közgyűlési képviselőik megválasztásában. A nem akadémikus köztestületi tagok a köztestület bármelyik tisztségére megválaszthatók, kivéve, ha jogszabály vagy az Alapszabály és Ügyrend ettől eltérően rendelkezik.

Ü. 14. §

A köztestületbe jelentkező nem akadémikus személyek akkor válnak a köztestület tagjává, amikor az Akadémia (ennek illetékes testülete) a köztestületi tagok jegyzékébe való felvételükről szóló döntést érvényesen és hatályosan meghozta. A jelentkezőt a döntés meghozataláról 30 naptári napon belül értesíteni kell.

Asz. 20. §

A köztestületi tagság a tagnak az Akadémia illetékes tudományos osztályához címzett lemondó nyilatkozatával, a tag halálával, illetve jogszabályban meghatározott esetben szűnik meg.

Ü. 15. §

- (1) *A köztestületi tagságról lemondó nyilatkozatot az illetékes tudományos osztályhoz írásban kell eljuttatni.*
- (2) *Az illetékes tudományos osztály gondoskodik a tagság – bármely okból történő – megszűnésének a köztestületi tagok jegyzékében való átvezetéséről.*

Asz. 21. §

- (1) Felfüggeszhető a köztestületi tagsága annak, akit bűncselekmény szándékos elkövetése miatt a bíróság jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítélt, vagy ha a felfüggesztésre egyébként jogszabályban vagy a vonatkozó akadémiai szabályozásban meghatározott ok bekövetkezett. A felfüggesztés időtartama – jogszabály eltérő rendelkezésének a hiányában – azonos a szabadságvesztés büntetés (felfüggesztett szabadságvesztés esetén az eredményesen eltelt felfüggesztés, ellenkező esetben a kiszabott büntetés) időtartamával, ha pedig az ítélet ezt meghaladó időtartamú jogerős közügyektől való eltiltás mellékbüntetést is tartalmaz, akkor a felfüggesztés ennek lejártáig tart.
- (2) A felfüggesztésről a szakterület szerinti illetékes tudományos osztály indítványa alapján a Tudományetikai Bizottság határoz.

Ü. 16. §

Az illetékes tudományos osztály gondoskodik arról, hogy a Tudományetikai Bizottság határozatát a köztestületi tagok jegyzékébe átvezessék.

Asz. 22. §

A köztestületi tag írásbeli nyilatkozatban (az indokok megjelölésével) kérheti a tudományos osztálytól tagságának szüneteltetését. A szüneteltetésre okot adó körülmények elhárulásával a köztestületi tag kérheti tagságának helyreállítását.

Ü. 17. §

Az illetékes tudományos osztály gondoskodik a tagság szüneteltetésének a köztestületi tagok jegyzékébe való átvezetéséről.

MTAtv. 7. §

(2) A nem Magyarországon szerzett tudományos fokozattal rendelkező külföldön élő személyek az Alapszabály rendelkezései szerint válhatnak a köztestület külső tagjává.

Asz. 23. §

- (1) A köztestület külső tagjává olyan személy válhat, aki Magyarországon vagy hazájában elismert tudományos fokozattal rendelkezik, külföldön él, nem vagy nem csak magyar állampolgár, magát magyarnak vallja, tudományát alkotó módon műveli, és kapcsolatot tart a magyar tudományos élettel.
- (2) A köztestületi külső tagság iránti jelentkezést írásban, az MTA Titkárság határon túli magyarok titkársági feladataiért felelős szervezeti egységéhez kell benyújtani. A jelentkező a nyilatkozat kitöltésével elfogadja, hogy a rendelkezésre bocsátott adatait a köztestületi jelentkezés, ezt követően a köztestületi tagság fenntartása érdekében az Akadémia illetékes testülete, szervezete kezelje.
- (3) A nem akadémikusi köztestületi külső tagság tudományos címként nem használható.

Ü. 18. §

A külső köztestületi tagságra jelentkezőnek kétnyelvű (magyar és angol) jelentkezési nyilatkozatában fel kell tüntetnie állampolgárságát, tudományos fokozata megnevezését, tudományos fokozata megszerzésének helyét és idejét, tudományterülete, a tudományos osztály és szűkebb szakterülete megnevezését. A nyilatkozatban meg kell neveznie továbbá azt a magyarországi kutatóhelyet, amellyel szoros szakmai kapcsolatot tart fenn, munkahelyét az illető ország nyelvén, magyarul és angolul; meg kell adnia továbbá születési helyét és idejét, elérhetőségét, és mellékelnie kell a tudományos fokozata meglétét igazoló dokumentum másolatát.

MTAtv.

A Magyar Tudományos Akadémia doktorai

MTAtv. 8. §

- (1) Az Akadémia Doktori Tanácsa az MTA doktora címet ítélheti oda a kiemelkedő tudományos teljesítményt elérő olyan személynek, akinek van tudományos fokozata, és a cím megszerzésének egyéb, az Akadémia doktori szabályzatában meghatározott feltételeit is teljesíti.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott cím kérelem alapján indult doktori eljárás keretében ítélhető oda. Az eljárás megindítására és a cím odaítélésére az Akadémia Doktori Tanácsa jogosult.

Asz. 24. §

- (1) Az MTA doktora címet az Akadémia annak ítélheti oda, aki
 - a) tudományos fokozattal rendelkezik,
 - b) az általa művelt tudományszakot a tudományos fokozat megszerzése óta is eredeti tudományos eredményekkel gyarapította,
 - c) tudományszakának mértékadó hazai és nemzetközi tudományos körei előtt ismert és elismert, kiemelkedő tudományos kutatói munkásságot fejt ki,
 - d) tudományos eredményeit doktori műben foglalja össze.
- (2) Az Akadémia Doktori Tanácsa (a továbbiakban: Doktori Tanács) az MTA Doktori szabályzatát maga dolgozza ki, amelyet a Közgyűlés hagy jóvá. A Doktori szabályzat az MTA doktora cím megszerzéséhez az (1) bekezdésben jelzettekén túl további feltételeket határozhat meg. A Doktori Tanács Eljárási szabályzatát és ügyrendjét maga dolgozza ki, amelyet az Akadémia Elnöksége hagy jóvá.
- (3) A Doktori Tanács elnöke a doktori eljárást akkor indítja meg, ha a kérelmező igazolta, hogy tudományos fokozattal rendelkezik, kérelméhez csatolta az Akadémia tudományos osztályai által meghatározott és a vonatkozó szabályzatokban ismertetett követelmények teljesítését igazoló mellékleteket, és azt a szellemi alkotását, amely mint kiemelkedő tudományos teljesítmény az MTA doktora cím odaítélésének az alapjául szolgál, valamint rendelkezésre bocsátotta a kérelmező publikációira és hivatkozásaira vonatkozó, ellenőrzött tudánymetriai adatait.
- (4) A doktori eljárás az alábbi, egymást követő szakaszokból áll:
 - a) a kérelem benyújtása,
 - b) a doktori habitusvizsgálat, azaz a kérelmező tudományos tevékenységének, személyi alkalmasságának minősítése, amelynek során véleményező a tudományos bizottság, javaslattevő a tudományos osztály (interdiszciplináris eljárás esetén az illetékes osztályok), és a Doktori Tanács dönt,
 - c) bírálatra és védési eljárásra bocsátás, amelyről a Doktori Tanács dönt,
 - d) a doktori mű bírálata, amelyet három szakmailag illetékes bíráló végez,
 - e) a nyilvános vitára bocsátás, amelyre a három bíráló tesz javaslatot, a vitára bocsátásról a Doktori Tanács dönt,
 - f) a nyilvános vita, amelynek során a három bíráló véleményez, és a bíráló bizottság a tudományos osztálynak javaslatot tesz a cím odaítélésre,
 - g) a cím odaítélése, amelyre az illetékes tudományos osztály tesz javaslatot a Doktori Tanácsnak, amely dönt a cím odaítéléséről.

Asz. 24. §

- (5) Az eljárás megindítása esetén a Doktori Tanács a tudományos teljesítmény elbírálására a kérelmet átadja a kérelmező által megnevezett tudományos osztálynak.
- (6) Ha a kérelmező a tudományos teljesítmény elbírálására több tudományágat jelöl meg (inter- vagy multidiszciplináris kérelem), a Doktori Tanács két (legfeljebb három) osztályt kér fel illetékességük megállapítására. Az illetékes osztályok közül az egyik osztály „befogadó”, a másik (többi) „közreműködő” osztályként vesz részt az eljárásban. Vitás esetben az osztályoknak az eljárásban betöltött szerepéről a Doktori Tanács dönt.

- (7) A Doktori Tanács az eljárás bármelyik szakaszában szakértőket kérhet fel véleményezésre. Az általuk készített szakértői véleményt – amennyiben az a doktori műre vonatkozik – a kérelmezővel ismertetni kell, és lehetővé kell tenni számára, hogy arra vonatkozóan észrevételeket tegyen.
- (8) A Doktori Tanács az odaítélt címet visszavonhatja, ha azt állapítja meg, hogy a kérelmező más szellemi alkotását saját tudományos teljesítményként feltüntetve, a doktori eljárásban részt vevőket megtévesztette (érdemtelenység). Eljárása során a Doktori Tanács az ugyanabban az ügyben bíróság által hozott, jogerős ítéletben foglaltakat köteles figyelembe venni. A Doktori Tanács a határozat meghozatala előtt meghallgatja a doktori cím viselőjét.
- (9) A Doktori Tanács bármely határozatának felülvizsgálata csak abban az esetben kérhető, ha az eljárás során eljárási szabályokat sértettek meg, és ez a szabálysértés az eljárásban hozott döntés eredményét befolyásolhatta.
- (10) Az eljárási szabály megsértése miatt benyújtott felülvizsgálati kérelmet a Doktori Tanács háromtagú Ügyrendi Bizottsága vizsgálja meg.
- (11) Az Ügyrendi Bizottság elnökét és további két tagját a Doktori Tanács a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályának javaslata alapján, akadémikus vagy az MTA doktora címmel vagy azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkező köztestületi tagok közül választja háromévi időtartamra. A bizottsági tagság egy alkalommal megújítható.

Ü. 19. §

Az Ügyrendi Bizottságnak nem lehet tagja olyan személy, aki a Doktori Tanácsnak a tagja.

Asz. 24. §

- (12) Ha az Ügyrendi Bizottság az eljárásban hozott döntés eredményét befolyásoló eljárási szabály megsértését állapítja meg, a Doktori Tanács hatályon kívül helyezi határozatát, és rendelkezik a szabálysértéssel érintett eljárási szakasztól kezdve az eljárás megismétléséről vagy új eljárás lefolytatásáról. Amennyiben az Ügyrendi Bizottság eljárási szabály megsértését nem állapítja meg, vagy a szabálysértés a döntés eredményét érdemben nem befolyásolta, a felülvizsgálati kérelmet el kell utasítani.
- (13) A doktori eljárás során felmerülő etikai vétségek miatt benyújtott felülvizsgálati kérelmet a Tudományetikai Bizottság vizsgálja meg. Az etikai vétség kivizsgálásának és az etikai eljárás lefolytatásának részletes rendjét a Tudományetikai kódex és a Tudományetikai Bizottság ügyrendje tartalmazza.
- (14) A Doktori Tanács működésével összefüggő titkársági feladatokat az MTA Titkárságának szervezeti egységeként működő Doktori Tanács Titkársága látja el.

MTAtv. 8. §

- (3) Az MTA Magyarországon élő doktorainak tudományos teljesítményét és köztestületi munkáját az Akadémia havi tiszteletdíj folyósításával is elismerheti, amely az odaítéléstől kezdve életük végéig megilleti őket. Az MTA tiszteletdíjban részesülő doktorai az Alapszabályban rögzített módon közreműködnek az Akadémia közfeladatainak ellátásában. Az MTA összes doktora tiszteletdíjának éves összege nem haladhatja meg az akadémikusok – teljes létszámra számított – éves tiszteletdíjának 1,8-szorosát.**

Asz. 25. §

- (1) A doktori tiszteletdíj folyósításának felfüggesztésére a vonatkozó jogszabályban és az Akadémia elnökének külön rendelkezésében foglaltak az irányadók. A köztestületi munka megítélésénél – a 70 éven felüli MTA doktori kivételével – a köztestületi tagságot figyelembe kell venni.
- (2) A tudományos teljesítmény és a köztestületi munka megítélésének szempontjait az Akadémia elnöke az egyes tudományszakok sajátosságaira és a Doktori Tanács elnökének véleményére is figyelemmel külön rendelkezésben határozhatja meg.

Ü. 20. §

Az Asz. 25. §-a körében a hazai tudományos életben való részvétel akadályoztatottságát az illetékes tudományterületi titkárságon kell írásban bejelenteni, megjelölve annak várható időtartamát. A titkárság gondoskodik a további adminisztratív teendők ellátásáról. A tiszteletdíj folyósításával kapcsolatos további szabályokat külön jogszabály, valamint az Akadémia elnökének vonatkozó rendelkezése határozza meg.

MTAtv. 8 §

- (4) A (3) bekezdésben meghatározott tiszteletdíj fedezetét az Akadémia költségvetési fejezetében elkülönítetten kell megállapítani.
- (5) Az e törvény hatálybalépése előtt odaitélt „tudomány doktora” fokozat és MTA doktora cím egyenértékű az e törvény hatálybalépése után megítélt MTA doktora címmel.
- (6)⁴ A Doktori Tanács külföldön szerzett tudományos fokozatot - érdemi vizsgálat után - csak akkor honosíthat, ha a fokozat egyenértékűségét a tudomány kandidátusa vagy a tudomány doktora magyar fokozattal nemzetközi egyezmény vagy szerződés mondja ki. A Magyar Tudományos Akadémia elnöke dönt - a Doktori Tanács véleményének kikérését követően - a külföldi tudományos fokozatnak az adott szakterületen kutatást közfeladatként végző akadémiai költségvetési szervnél tudományos munkakörben történő (vendégkutatói) foglalkoztatáshoz szükséges elfogadásáról. Az Akadémia irányítása alá tartozó költségvetési szervnél vendégkutatóként történő foglalkoztatás további szabályait a Kormány rendeletben állapítja meg.

⁴ Megállapította: 2013. évi CXXIX. törvény 3. §. Hatályos: 2013. VII. 6-tól.

A hazai akadémikusok és az MTA doktori tiszteletdíjának felfüggesztése⁵

MTAtv. 8/A. §⁶

- (1) A 6. § (4) bekezdése és a 8. § (3) bekezdése szerinti tiszteletdíjak és hozzátartozói ellátások folyósítását az Akadémia elnöke felfüggeszti, ha a jogosult büntetőjogi felelősségét a bíróság bűncselekmény elkövetése miatt jogerős ítéletben megállapította és a jogosult
 - a) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott végrehajtandó szabadságvesztés büntetés hatálya alatt áll,
 - b) foglalkozástól eltiltás büntetés hatálya alatt áll, vagy
 - c) közügyektől eltiltás mellékbüntetés hatálya alatt áll.
- (2) A felfüggesztés az (1) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott büntetés, illetve mellékbüntetés végrehajtása befejezéséig vagy végrehajthatóságának megszűnéséig tart.
- (3) A jogosult az (1) bekezdés szerinti jogerős ítéletről az Akadémia elnökét tájékoztatja.
- (4) Az Akadémia elnöke a jogosultról a tiszteletdíj vagy a hozzátartozói ellátás folyósítása feltételeinek fennállása ellenőrzése céljából adatot igényelhet a bűnügyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag az (1) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott adatra irányulhat.
- (5) Az Akadémia elnöke a jogosult (1) bekezdés szerinti személyes adatait az ellenőrzés időtartamára vagy - a tiszteletdíj folyósításának felfüggesztése esetén - a jogosult tiszteletdíjának vagy hozzátartozói ellátásának folyósítása felfüggesztésének időtartamára kezelni.

A Közgyűlés

MTAtv. 9. §

- (1) Az Akadémia Közgyűlését a hazai akadémikusok, valamint a nem akadémikus képviselők alkotják. Utóbbiak az Alapszabályban meghatározott módon közvetlen és titkos választással nyerik el tagságukat. Számuk legfeljebb 200 fő.

Asz. 26. §

- (1) A Közgyűlés nem akadémikus közgyűlési képviselőit a köztestület nem akadémikus tagjai három évre választják meg, a három év elteltével a képviselők – egy alkalommal – újraválaszthatók.
- (2) A 200 nem akadémikus közgyűlési képviselő tudományági eloszlása a következő: 143 képviselői helyen az osztályok egyenlő arányban osztoznak, míg a további 57 hely az egyes osztályokhoz tartozó nem akadémikus köztestületi tagok arányában oszlik meg.

⁵ Beiktatta: 2013. évi CXXIX. törvény 4. §. Hatályos: 2013. VII. 6-tól.

⁶ Beiktatta: 2013. évi CXXIX. törvény 4. §. Hatályos: 2013. VII. 6-tól.

- (3) A tudományos osztályokra megállapított kereten belül a tudományos osztályok határozzák meg a tudományos bizottságokra jutó képviselői helyek számát. Az elosztás módját mindkét esetre a jelen Alapszabály Mellékletének I. fejezete tartalmazza.
- (4) A Közgyűlés ülésén tanácskozási joggal részt vehetnek a kutatóközpontok és az önálló kutatóintézetek (fő)igazgatói.

MTAtv. 9. §

- (2) **A Közgyűlés a köztestület legfőbb döntéshozó testülete, amely**
 - a) elfogadja az Akadémia működésével kapcsolatos stratégiai elveket, és az Akadémia szervezetéről és működéséről szabályzatot alkot: az Alapszabályt;**
 - b) elfogadja az Akadémia vagyongazdálkodásával kapcsolatos szabályokat, és dönt az Akadémia tulajdonában lévő ingatlanok elidegenítésének, megterhelésének, alapítványba vagy gazdasági társaságba nem pénzbeli hozzájárulásként való bevitelének, valamint használatba adásának elveiről;**
 - c) megvitatja és elfogadja az Országgyűlés számára készülő beszámoló koncepcióját;**
 - d) szakmai testületek előterjesztése alapján véleményt nyilvánít a hazai tudomány és a társadalom alapvető fontosságú kérdéseiről;**
 - e) az Akadémia elnökének előterjesztése alapján jóváhagyja a következő évi akadémiai költségvetés irányelveit;**
 - f) a Felügyelő Testület jelentése alapján jóváhagyja az előző évről szóló éves költségvetési beszámolót;**
 - g) megválasztja az elnököt, az alelnököket, a főtitkárt és a főtitkárhelyettesét, valamint az e törvényben és az Alapszabályban meghatározott más tisztségviselőket;**
 - h) megválasztja az Akadémia Vagyonkezelő Testületének, Doktori Tanácsának, Felügyelő Testületének, Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságának és Tudományetikai Bizottságának a tagjait;**
 - i) megválasztja az Akadémiai Kutatóintézetek Tanácsának (a továbbiakban: AKT) és az Akadémia Elnökségének a Közgyűlés által választandó tagjait;**
 - j) a külön jogszabály szerinti alapítói jogkörében dönt költségvetési szervek és a Támogatott Kutatócsoportok Irodája (a továbbiakban: TKI) megalapításáról, átszervezéséről, átsorolásáról, megszüntetéséről.**

Asz. 27. §

- (1) **A Közgyűlés kizárólagos, át nem ruházható hatáskörei:**
 - a) elfogadja az Akadémia működésével kapcsolatos stratégiai elveket, és az Akadémia szervezetéről és működéséről szabályzatot alkot (Alapszabály);**
 - b) elfogadja az Akadémia vagyongazdálkodásával kapcsolatos szabályokat, és dönt az Akadémia tulajdonában lévő ingatlanok elidegenítésének, megterhelésének, alapítványba vagy gazdasági társaságba nem pénzbeli hozzájárulásként való bevitelének és használatba adásának elveiről;**

- c) megvitatja és elfogadja az Országgyűlés számára készülő beszámoló koncepcióját;
 - d) szakmai testületek előterjesztése alapján véleményt nyilvánít a hazai tudomány és a társadalom alapvető fontosságú kérdéseiről;
 - e) az Akadémia elnökének előterjesztése alapján jóváhagyja a következő évi akadémiai költségvetés irányelveit;
 - f) a Felügyelő Testület jelentése alapján jóváhagyja az előző évről szóló éves költségvetési beszámolót;
 - g) megválasztja az elnököt, az alelnököket, a főtitkárt, a főtitkárhelyettest és az e törvényben, valamint az Alapszabályban meghatározott más tisztségviselőket;
 - h) megválasztja az Akadémia Vagyongazdálkodó Testületének, Doktori Tanácsának, Felügyelő Testületének, Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságának és Tudományetikai Bizottságának a tagjait;
 - i) megválasztja az AKT és az Akadémia Elnökségének a Közgyűlés által választandó tagjait;
 - j) meghatározza a Vagyongazdálkodási irányelveket;
 - k) véleményt nyilvánít az Akadémia elnökének az Akadémia 50 millió forint értéket meghaladó tárgyi eszközeinek vagy ingatlanvagyonának elidegenítésére, megterhelésére vonatkozó tájékoztatójáról;
 - m) dönt költségvetési szerv alapításáról, megszüntetéséről, átalakításáról, átsorolásáról;
 - n) megállapítja a Közgyűlés által választott vezetők, valamint az MTA tv.-ben és az Alapszabályban meghatározott testületek felelősségét;
 - o) jóváhagyja az MTA Doktori szabályzatát;
 - p) megvitatja az elnök és az Elnökség, valamint az Alapszabályban meghatározott testületek beszámolóját.
- (2) A Közgyűlés a tisztségviselőket és a közgyűlési állandó bizottságok tagjait titkos szavazással három évre választja. A tisztségviselő újraválasztása az MTA tv.-ben és a jelen Alapszabályban meghatározott keretek között történik. Az elnök e megbízását azon a napon nyeri el teljes joghatállyal, amelyen a Közgyűlés a tisztségre megválasztotta. Az elnök megbízása közgyűlési döntés alapján azon a napon szűnik meg, amikor a Közgyűlés az elnöki tisztségre az MTA tv.-ben foglaltak szerint új személyt választ. Ekkor a lejárt (megszűnt) megbízású elnök a folyamatban lévő ügyeket a Közgyűlés döntésétől számított 15 napon belül (átadás-átvételi eljárás keretében) köteles átadni az elnöki megbízást elnyert személynek. Az Akadémia főtitkára és főtitkárhelyettese, valamint alelnökei megbízásának kezdetére és lejártára az előbbieket értelemszerűen alkalmazni kell.
- (3) A választást jelölőbizottság készíti elő. A jelölőbizottságnak 22 tagja van; minden tudományos osztály két tagot választ: egyet a hazai akadémikusok közül, egyet pedig az osztály nem akadémikus közgyűlési képviselői közül. A bizottság első ülésén – tagjai közül – megválasztja az elnököt és a titkárát.
- (4) A jelölőbizottság feladata a tisztségviselő megválasztásában az, hogy befolyásolás nélkül felmérje a Közgyűlés tagjainak akarátát, és annak megfelelő jelölteket állítson.
- (5) A jelölőbizottság kidolgozza eljárási szabályzatát (különösen a jelöltállítás és jelölt-előterjesztés eljárási rendjét), amelyet az Elnökség hagy jóvá. A jelölőbizottság adminisztratív munkájával kapcsolatos teendőket az MTA Titkárság illetékes szervezeti egységének vezetője látja el.

- (6) A választást követő első ülésen – amelynek összehívásáról az Akadémia elnöke gondoskodik – a közgyűlési állandó bizottságok tagjai maguk közül elnököt, a Doktori Tanácsnál társelnököt és mindkét esetben (amennyiben szükséges) titkárt választanak.
- (7) Jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában nem minősül az akadémiai költségvetési szerv alapításával, megszüntetésével, átalakításával, átsorolásával kapcsolatos döntésnek:
 - a) az akadémiai költségvetési szerv nevének, székhelyének, telephelyének megváltozása;
 - b) az akadémiai költségvetési szerv jogállásával vagy működésével kapcsolatosan jogszabályban meghatározott változás átvezetése;
 - c) az akadémiai költségvetési szervek üzemeltetési vagy pénzügyi-gazdasági feladatainak más akadémiai költségvetési szerv általi ellátásáról szóló irányítószervi döntés.

Ü. 21. §

- (1) *Az Akadémia elnökének, alelnökeinek, főtítkárának, főtítkárbhelyettesének (a továbbiakban: tisztségviselők), a választott akadémikus elnökségi tagoknak és a közgyűlési állandó bizottságok választott tagjainak a megválasztását előkészítő jelölőbizottság megbízatása a Közgyűlés által meghatározott időtartamra szól.*
- (2) *A jelölőbizottság a tisztségviselők és tagok jelölését a különböző megbízások időrendjének figyelembevételével, az alábbiak szerint készíti elő:*
 - a) *A tisztségviselők, a három tudományterületet képviselő akadémikus elnökségi tagok és a Közgyűlés állandó bizottságaiba kerülő akadémikus tagok és további köztestületi tagok megbízatásának kezdő időpontja egybeesik.*
 - b) *A nem akadémikus közgyűlési képviselők közül választott elnökségi tagok megbízatásának kezdő időpontja a megválasztásuk időpontjával egyezik meg.*
- (3) *A jelölőbizottság a tisztségviselőket és az elnökségi tagokat megválasztó Közgyűlés előtt hat héttel körlevélben közli javaslatait a Közgyűlés tagjaival. A Közgyűlés tagjai a körlevélben foglaltakkal kapcsolatban a kézhezvételtől számított két héten belül írásban, legalább negyven olyan közgyűlési tag aláírásával közölhetik észrevételeiket a jelölőbizottsággal, akik közül legalább húsz akadémikus.*
- (4) *Az egyes tisztségek betöltésére többes jelölést lehet alkalmazni.*
- (5) *Ha a Közgyűlés a jelölőbizottság valamelyik javaslatával nem ért egyet, akár aznap, akár későbbi határidő megjelölésével a kifogásolt javaslat helyett új javaslat megtételére szólíthatja fel a jelölőbizottságot.*

Asz. 27. §

- (8) A közgyűlési bizottsági üléseket a bizottság elnöke hívja össze; az alakuló ülés összehívására az Akadémia elnöke jogosult. A bizottsági tagok egyharmada a napirend megjelölésével maga is összehívhatja a bizottságot, ha a bizottság összehívására vonatkozó javaslatuknak a bizottság elnöke (alakuló ülés esetén az Akadémia elnöke) nem tesz eleget.

- (9) A közgyűlési állandó bizottságok tevékenységét eljárási szabályzat és ügyrend szabályozza. A bizottságok eljárási szabályzatukat és ügyrendjüket – megalakulásuk után legfeljebb 3 hónappal – jóváhagyásra az Elnökség elé terjesztik.
- (10) A közgyűlési állandó bizottságok évente beszámolnak tevékenységükről a Közgyűlésnek.

MTAtv. 9. §

(3) A megválasztott testületek feladatait, működésük eljárási szabályait az Alapszabály tartalmazza.

Asz. 28. §

- (1) A megválasztott testületek eljárási szabályzatát és ügyrendjét – amely nem lehet ellentétes a jelen Alapszabályban és az Ügyrendben foglaltakkal – a testületek maguk alkotják meg, és azokat – jogszabály vagy az akadémiai Alapszabály és Ügyrend eltérő rendelkezésének hiányában – az Akadémia Elnöksége hagyja jóvá.
- (2) A döntéshozó testületek szavazási módját a jelen Alapszabály Mellékletének II. fejezete tartalmazza.

Az Akadémia Doktori Tanácsa

Asz. 29. §

- (1) A Doktori Tanács feladata a Magyar Tudományos Akadémia doktora (MTA doktora) cím megszerzésére vonatkozó eljárás szakmai, ügyrendi és tudományetikai felügyelete, az eljárás egyes szakaszaiban esedékes döntések meghozatala és a cím odaítélése a cím megszerzésének feltételeit teljesítő személyek számára, továbbá az Alapszabály és a Doktori szabályzat szerinti érdemtelenség esetén a cím visszavonása azzal, hogy ügyrendi kérdésben az Ügyrendi Bizottság, tudományetikai vétség elkövetése esetén a Tudományetikai Bizottság jár el.
- (2) A Doktori Tanácsnak 22 tagja van. A tanács tagjává az Akadémia hazai tagja vagy az MTA doktora címmel, vagy illetőleg azzal egyenértékűnek minősített tudományos fokozattal rendelkező köztestületi tag választható.
- (3) A Doktori Tanács tagjait a tudományos osztályok jelölik, osztályonként egy főt az Akadémia hazai tagjai közül, egy főt a köztestület nem akadémikus, de MTA doktori címmel rendelkező tagjai közül. A tudományos osztályok osztályonként két póttagot (egy akadémikust és egy MTA doktort) is jelölnek. A tagokat és a póttagokat három évre választják, és a tag legfeljebb egy alkalommal újraválasztható.

A Felügyelő Testület

Asz. 30. §

- (1) A Felügyelő Testület feladata az akadémiai gazdálkodás szabályszerűségének és ésszerűségének ellenőrzése, az Akadémia éves költségvetési irányelveinek, az éves költségvetési beszámolónak a vizsgálata. Állásfoglalásairól és véleménynyilvánításairól a Közgyűlés számára jelentést készít.

- (2) Az Akadémia elnöke és főtitkára a döntések előkészítéséhez előzetes állásfoglalást és véleményt kérhet a Felügyelő Testülettől.
- (3) A Felügyelő Testületnek 7, a gazdálkodásban, a pénzügyekben és a tudományszervezésben jelentős szakismerettel, tapasztalattal rendelkező választott tagja van, akik közül legalább 4 a köztestület tagja. A tagokat – a jelölőbizottság ajánlása alapján – három évre választják, és tagok legfeljebb egy alkalommal újraválaszthatók. A Felügyelő Testület maga választja meg elnökét a köztestületi tagok közül.
- (4) A Felügyelő Testületnek nem lehet tagja:
 - a) az Akadémia tisztségviselője,
 - b) aki az Akadémiával vagy az Akadémia intézetei, intézményei közül bármelyikkel közalkalmazotti, köztisztviselői jogviszonyban vagy munkaviszonyban áll,
 - c) aki a Vagyongazdálkodó Testület tagja,
 - d) aki az AKT vagy az AKT szakbizottságának a tagja.
- (5) A Felügyelő Testület feladatainak ellátása érdekében az Akadémia tisztségviselőitől és vezető beosztású alkalmazottaitól jelentést vagy felvilágosítást kérhet, az Akadémia és az akadémiai intézmények pénzügyi és számviteli nyilvántartásait és iratait megvizsgálhatja, vagy – az Akadémia költségén – szakértővel megvizsgáltathatja. A Felügyelő Testület a költségvetési terv és az éves költségvetési beszámoló tartalmára vonatkozóan szempontokat dolgozhat ki az Akadémia számára.
- (6) Ha az Akadémia alapvető vagyoni érdekei ezt megkövetelik, a Felügyelő Testület javasolhatja az elnöknek az Elnökség vagy a Közgyűlés összehívását. Amennyiben a javaslat megtétele után hat héten belül az elnök nem hívja össze az Elnökséget vagy a Közgyűlést, a Felügyelő Testület a napirend megjelölésével ezt megteheti.
- (7) A Felügyelő Testület saját működési szabályzatot és ügyrendet dolgoz ki.
- (8) A Felügyelő Testület szükség szerint, de évente legalább négyszer ülésezik.
- (9) A Felügyelő Testület titkársági feladatainak ellátásáról az MTA Titkársága gondoskodik.

A Vagyongazdálkodó Testület

Asz. 31. §

- (1) A testület feladata az Akadémia vagyoni érdekeinek hatékony érvényesítését szolgáló gazdálkodás elősegítése. Ennek keretében a Vagyongazdálkodó Testület különösen a következő feladatokat látja el:
 - a) a Közgyűlés által elfogadott Vagyongazdálkodási irányelvek alapján kidolgozza és karbantartja az Akadémia Vagyongazdálkodási és vagyongazdálkodási szabályzatát;
 - b) a Vagyongazdálkodási és vagyongazdálkodási szabályzatban foglaltaknak megfelelően kidolgozza az akadémiai intézmények vagyongazdálkodásának és vagyongazdálkodásának szabályait;
 - c) a Vagyongazdálkodási és vagyongazdálkodási szabályzatban rögzített elvek és hatáskörök keretei között – az Akadémia elnökének a vagyongazdálkodásának értékesítésével kapcsolatban jogszabályban és a jelen Alapszabályban rögzített jogosítványait nem érintve – véleményezi az Akadémia vagyongazdálkodását érintő eladásra, beszerzésre vagy cserére vonatkozó, a Közgyűlés által meghatározott értékhatár feletti előterjesztéseket;
 - d) véleményezi a szellemi vagyongazdálkodására vonatkozó eljárásokat.

- (2) A Vagyonkezelő Testületnek 7 tagja van. A testület tagjának olyan személy választható, aki a vagyonkezeléshez megfelelő képzettséggel, végzettséggel és szakismerettel, valamint tapasztalattal rendelkezik. A megválasztásnak nem feltétele a köztestületi tagság. A megbízás három évre szól. A testület tagjai egy alkalommal újraválaszthatók. A Vagyonkezelő Testület tagjai maguk közül választják meg a testület elnökét.
- (3) A Vagyonkezelő Testület saját működési szabályzatot és ügyrendet dolgoz ki. A Vagyonkezelő Testület szükség szerint, de évente legalább négyszer ülésezik. A Vagyonkezelő Testület titkársági feladatainak ellátásáról az MTA Titkársága gondoskodik.
- (4) A Vagyonkezelő Testület szükség esetén külső szakértőt is igénybe vehet.
- (5) A Vagyonkezelő Testület évente köteles beszámolni tevékenységéről a Közgyűlésnek.

A Tudományetikai Bizottság

Asz. 32. §

- (1) A Tudományetikai Bizottság feladata, hogy a tudományos kutatás szabadságának, a tudományos közélet tisztaságának védelmében állást foglaljon tudományetikai elvi kérdésekben.
- (2) A Tudományetikai Bizottságnak 22 tagja van. A Tudományetikai Bizottság tagjait a tudományos osztályok jelölik, osztályonként egy főt az Akadémia rendes vagy levelező tagjai közül, egy főt pedig a köztestület nem akadémikus tagjai közül. Ugyanazon személy legfeljebb két alkalommal választható a Tudományetikai Bizottság tagjává.
- (3) A Tudományetikai Bizottság konkrét ügyekben is eljárhat, ha mind a panasztevő, mind pedig az a személy, akivel szemben a panaszt benyújtották, írásban kijelenti, hogy aláveti magát a bizottság eljárásának. Az Akadémia köztestületének tagjai, az MTA doktora címre pályázók, a doktori eljárásban közreműködők és a Tudományetikai kódexben meghatározott személyek kötelesek alávetni magukat a bizottság eljárásának. A bizottság ilyen esetekben szakértő véleményét is meghallgathatja, és azt figyelembe veheti.
- (4) A Tudományetikai Bizottság titkársági feladatait az MTA Titkárság (külön szabályozás szerint illetékes) szervezeti egysége látja el.

A Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottság

Asz. 33. §

- (1) A Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottság feladata az Akadémia és intézményei kiadói politikájának az összehangolása, a könyv- és folyóirat-kiadás támogatására elkülönített költségvetési forrásokkal való hatékony gazdálkodás elősegítése.
- (2) Az Akadémia által alapított magyar és idegen nyelvű folyóiratok alapítói jogát – a bizottság véleményének meghallgatásával – az Akadémia elnöke gyakorolja.
- (3) A Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságnak tizenhat tagja van. Elnökét és – az egyes tudományos osztályok által jelölt – 11 akadémikus könyvfelelőst a Közgyűlés választja meg. Az Akadémia Elnöki Titkárságának vezetője, az Akadémiai Könyvtár főigazgatója, az MTA Titkárság gazdasági vezetője, az Akadémiai Kiadó Zrt.

képviselője tanácskozási joggal vesz részt a bizottság munkájában. A bizottság titkársági feladatait az MTA Titkársága látja el.

MTAtv. 9. §

- (4) A Közgyűlés és az osztályok munkájában a Közgyűlés minden tagját azonos jogok illetik meg, kivéve, hogy az Akadémia tagjainak megválasztásában csak a hazai akadémikusok vesznek részt, az osztályokon doktori eljárásokban pedig csak a hazai akadémikusok és az MTA doktora címmel rendelkező nem akadémikus közgyűlési képviselők szavazhatnak.**

Asz. 34. §

- (1) A közgyűlési képviselőknek megválasztott nem akadémikus köztestületi tagok a Közgyűlésen, továbbá annak a tudományos osztálynak és bizottságnak az ülésein vesznek részt szavazati joggal, amelyben nyilvántartják őket, kivéve, hogy az Akadémia tagjainak megválasztásában csak a hazai akadémikusok vesznek részt, az osztályokon doktori ügyekben pedig csak a hazai akadémikusok és az MTA doktora címmel rendelkező nem akadémikus közgyűlési képviselők szavazhatnak.
- (2) A területi bizottság tagjainak megválasztott nem akadémikus köztestületi tagok szavazati joggal vesznek részt a területi bizottság ülésein.

MTAtv. 9. §

- (5) Az Akadémia évente legalább egyszer Közgyűlést tart.**
(6) A Közgyűlést a napirend megjelölésével az Akadémia elnöke hívja össze.

Asz. 35. §

- (1) Az elnököt a Közgyűlés előkészítésében az alelnökök, a főtitkár, az Elnökség és a Vezetői Kollégium segíti. Az Elnökség e tevékenysége során a tudományos osztályokra támaszkodik.
- (2) A Közgyűlés szervezését és adminisztrációját az MTA Titkársága végzi.

Ü. 22. §

- (1) *A Közgyűlés napirendjére javasolt nagyobb jelentőségű írásos egyéni indítványokat úgy kell előkészíteni, hogy az osztályok előzetesen megvitathassák, és állást foglalhassanak róluk. Az ilyen természetű indítványokat a Közgyűlés megtartásának időpontja előtt legalább hatvan nappal el kell juttatni az elnökhöz, hogy ő azokat az osztályokhoz továbbíthassa. Amennyiben az osztályoknak volt módjuk állást foglalni, ebben a tárgyban a Közgyűlés elé további egyéni indítványt vagy javaslatot nem lehet tenni.*
- (2) *A Közgyűlést úgy kell előkészíteni, hogy a szavazásra jogosultak annak időpontjáról és tervezett napirendjéről az ülés időpontja előtt legalább harminc nappal tudomást szerezzenek, az írásos előterjesztéseket pedig az ülés időpontja előtt 8 nappal megismerhessék.*
- (3) *Azokat az egyéb írásos indítványokat, amelyek a Közgyűlés előtt legalább három munkanappal, legalább húsz közgyűlési tag aláírásával az MTA Titkárság elnöki titkársági feladatok ellátásáért*

felelős szervezeti egységéhez beérkeztek, a Közgyűlés előtt másolatban a szavazásra jogosultak rendelkezésére kell bocsátani. Hasonlóan kell eljárni az egyéni vagy hűszárnál kevesebb tag aláírásával tett javaslatok esetében is, ha az illetékes osztályelnök ellátta őket kézjeggyel.

- (4) *A Közgyűlés, ha a téma indokolja, a tudományterületeknek megfelelő három szekcióban is ülésezhet. A szekciók javaslataikat határozathozatalra a Közgyűlés elé terjesztik.*

MTAtv. 9. §

- (7) **A Közgyűlés összehívását kezdeményezheti – a napirend megjelölésével, írásban – a Közgyűlésen szavazásra jogosultak egyötöde is. A Közgyűlést az elnöknek ilyenkor az összehívás kérésének kézhezvételétől számított hatvan napon belül kell összehívnia.**
- (8) **A Közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a szavazásra jogosultak több mint fele jelen van.**

Ü. 23. §

- (1) *A Közgyűlés határozatképességét a jelenléti íveken szereplő aláírások ellenőrzése (elektronikus regisztráció, gépi szavazás esetén a leadott jelzések összesítése) után az Akadémia elnöke állapítja meg.*
- (2) *A Közgyűlés ülését az Akadémia elnöke (a (3) bekezdésben foglalt esetben a levezető elnök segítségével) vezeti.*
- (3) *Az Akadémia elnökének javaslatára a Közgyűlés nyílt szavazással dönt az elnököt a munkájában segítő levezető elnök(ök) (a továbbiakban együttesen: levezető elnök) személyéről.*
- (4) *A közgyűlési eseti bizottságok kiküldésére a levezető elnök tesz javaslatot, a Közgyűlés pedig nyílt szavazással dönt róla.*
- (5) *Az ülésen a hozzászólás szándékát a levezető elnöknel szóban vagy írásban jelezni kell. A hozzászólás időtartamát a vita jellegének megfelelően a Közgyűlés határozatban korlátozhatja. Az elnöki, főtitkári és egyéb előterjesztői válaszadásra az időkorlátozás szabályát nem kell alkalmazni.*

MTAtv. 9. §

- (9) **A Közgyűlés a határozatait a jelen levő szavazásra jogosultak több mint felének igen szavazatával hozza. Az Alapszabály elfogadásához és módosításához a határozatképes Közgyűlésen jelen levő szavazásra jogosultak több mint kétharmadának igen szavazata szükséges.**

Asz. 36. §

A Közgyűlés határozatai az Akadémia minden testületére, tisztségviselőjére, tagjára, valamint a külön törvény szerinti irányítási jogkörében az Akadémia által alapított költségvetési szervekre kötelezőek.

Ü. 24. §

- (1) *A Közgyűlés határozatot hoz a megtárgyalt kérdésekről, az elé terjesztett indítványokról, javaslatokról. A szavazás elrendelésére a levezető elnök jogosult. A határozatokat írásba kell foglalni, és a levezető elnöknek ki kell hirdetnie őket. A határozatokat az Akadémiai Értesítőben közzé kell tenni.*
- (2) *Személyi ügyekben titkosan kell szavazni. Ha azonban olyan személyi ügyről van szó, amely csak a döntés előkészítést szolgáló munkaszervezéssel függ össze (pl. szavazathitelesítő bizottság kiküldése), nyílt szavazás is elrendelhető.*
- (3) *A Közgyűlés bármelyik tagja kérheti a levezető elnököt titkos szavazás elrendelésére. A titkos szavazás elrendeléséről a Közgyűlés a levezető elnök javaslatára szavazással, a jelen lévő szavazásra jogosultak egyszerű többségével dönt.*
- (4) *Ha titkos szavazáshoz szavazólapok használatára került sor, úgy azokat – amennyiben a szavazással szemben kifogással nem éltek, vagy a kifogást az arra jogosult elutasította - az eredmény hitelesítése és kihirdetése után legkésőbb 15 naptári nappal meg kell semmisíteni.*
- (5) *A Közgyűlés Szavazathitelesítő Bizottságot nevez ki. A Szavazathitelesítő Bizottság a szavazatszámlálást is elvégezheti.*
- (6) *A Közgyűlés levezető elnöke a szavazás elrendelése előtt köteles részletes és egyértelmű tájékoztatást adni a szavazás módjáról, a szavazás érvényességének és eredményességének, továbbá a szavazatok érvényességének a feltételeiről.*
- (7) *Érvénytelen az a szavazat, amelyből nem lehet kétséget kizáróan megállapítani a szavazó szándékát (így különösen, ha a szavazásra bocsátott kérdésben nem foglalt egyértelműen állást); továbbá az, amelyet a szavazásra vagy a szavazatra vonatkozó alapszabályi és ügyrendi szabályok megsértésével, valamint amelyet a (8) bekezdésben foglaltak megsértésével adtak le.*
- (8) *Amennyiben egyetlen jelölről kell szavazni, az érintett személy nem vehet részt a szavazásban.*
- (9) *Ha egyidejűleg több jelölt közül kell egyet választani, azt a személyt kell megválasztottnak tekinteni, akire a szavazásra jogosult jelenlévőknek több mint a fele „igen”-nel szavazott. Ha egyik jelölt sem nyeri el az „igen” szavazatoknak a megválasztáshoz előírt arányát, a szavazást meg kell ismételni.*
- (10) *A megismételt szavazáson csak azokról az első szavazás után újabb szavazással meghatározott számú jelöltekről lehet szavazni, akik az első szavazás során a legtöbb „igen” szavazatot kapták. A megválasztáshoz a második körben is annyi „igen” szavazatot kell elnyerni, amennyi meghaladja a szavazásra jogosult jelenlévők felét.*
- (11) *Amennyiben a második szavazás is eredménytelen, úgy a második körben legtöbb szavazatot kapott jelöltek közül újabb szavazással kiválasztott jelöltekre további szavazás tartható, vagy a Közgyűlés jogosult úgy határozni, hogy a szavazást elnapolja.*
- (12) *Ha több személyt kell ugyanolyan tisztségre megszavazni, azok tekintendők megválasztottnak, akik elnyerték a szavazatok többségét, és sorrendben a legtöbb „igen” szavazatot kapták. Ha több személy kapott azonos számú „igen” szavazatot, közöttük a sorrendet a „nem” szavazatok emelkedő sorrendje határozza meg. Ha ez sem dönt, és/vagy nincs elég jelölt megszavazva, a meg nem választott jelöltekre szűkítve a listát új szavazást kell elrendelni. Ha több személyt kell ugyanolyan tisztségre megszavazni (és a jelöltek száma megegyezik a betölthető tisztségek számával), a Jelölőbizottság előterjesztésére – a választott tisztségviselők (pl. alelnökök) kivételével – listás szavazás is elrendelhető.*
- (13) *A szavazás eredményét az elnök (levezető elnök) állapítja meg és hirdeti ki.*

- (14) *A Közgyűlés írásba foglalt határozatait jóváhagyásra az elnök (levezető elnök), vagy ha a Közgyűlés erre bizottságot választott, a határozatok szövegezésével megbízott eseti bizottság elnöke olvassa fel a Közgyűlésen.*
- (15) *Ha a határozat terjedelme, jellege, tartalmi megfogalmazásának szabatosága megkívánja, a határozatok végleges szövegének megállapítására a Közgyűlés az Elnökséget hatalmazhatja fel.*
- (16) *A Közgyűlésen elhangzottakról szó szerinti jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvvel azonos értékű az ülésen készített hangfelvétel. A jegyzőkönyvet a Közgyűlés azon két jelen lévő tagja hitelesíti aláírásával, akiket a levezető elnök javaslatára a Közgyűlés ezzel megbízott. A Közgyűlés tagjainak joguk van az ülésről készített jegyzőkönyvbe betekinteni, arról jegyzetet készíteni vagy a hangfelvételt meghallgatni.*
- (17) *Külön szabályozás hiányában az elnökségi ülés, az osztályülés és a tudományos bizottsági ülés határozatképességét és szavazási rendjét is hasonlóképpen lehet megállapítani.*

Asz. 37. §

- (1) Az Akadémia Ügyrendjét a Közgyűlés fogadja el. Az Akadémia Ügyrendjének elfogadásához és módosításához a határozatképes Közgyűlésen jelen levő szavazásra jogosultak több mint felének az „igen” szavazatára van szükség.
- (2) Az Alapszabály vagy Ügyrend módosítása csak akkor lehetséges, ha ez a Közgyűlés összehívásakor szerepel a napirendi pontok között.

Ü. 25. §

- (1) *Az Akadémikusok Gyűlése a Közgyűlésnek a hazai akadémikusokból, valamint az Akadémia külső és tiszteleti tagjaiból álló olyan szekciója/része, amely a jogszabályban, az akadémiai Alapszabályban vagy Ügyrendben hatáskörébe utalt ügyekben jár el, a Közgyűlés jogait gyakorolva. Szavazati joggal a hazai akadémikusok rendelkeznek. Az Akadémikusok Gyűlése általában a Közgyűlés idején ülésezik.*
- (2) *Össze kell hívni az Akadémikusok Gyűlést abban az esetben is, ha ezt az Elnökség javasolja, vagy ha a hazai tagok egyharmada a napirend megjelölésével az elnöktől írásban kéri.*
- (3) *A határozatképesség megállapításához (a távollévők közötti szavazás kivételével) a tartósan külföldön tartózkodó és a 70 éven felüli akadémikusok számát, ha nincsenek jelen, nem kell figyelembe venni.*
- (4) *Az Akadémikusok Gyűlésére egyebekben a Közgyűlés ülésére vonatkozó szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni, azszal az eltéréssel, hogy a jegyzőkönyvet az ülésen jelen lévő két hazai tag hitelesíti.*
- (5) *A nem akadémikus közgyűlési képviselők gyűlése három szekcióból áll, amelyek a társadalomtudományi, a matematikai és természettudományi, valamint az élettudományi tudományterületek képviselőit foglalják magukban.*
- (6) *Minden szekció titkosan egy-egy tagot jelöl a saját tagjai közül három évre az Akadémia Elnökségébe. A jelöltekről a Közgyűlés szavaz. A szekció jelölő ülése akkor határozatképes, ha tagjainak több mint a fele jelen van. A gyűlés bármelyik tagja javasolhat jelöltet. Titkos szavazás után az lesz a szekció jelöltje, aki a szavazatok többségét elnyeri.*
- (7) *A szavazás többfordulós, amelyet az akadémiai tisztségviselők megválasztásának szavazási rendje szerint kell lebonyolítani. Papíralapú szavazás esetén a szavazatok számlálását az elnök javaslatára a gyűlés által megválasztott háromtagú bizottság végzi, amelynek egyetlen jelölt sem lehet tagja.*
- (8) *A szekcióüléseket az illetékes elnökségi tag hívja össze és vezeti. A szekcióülést a tagok egyharmadának indítványára össze kell hívni.*

MTAtv.

A tudományos osztály

MTAtv. 10. §

(1) A tudományos osztály az Akadémiának egy tudományág vagy egymáshoz közel álló több tudományág képviselőit magában foglaló egysége. A tudományos osztályok számát és elnevezésüket az Alapszabály rögzíti.

Asz. 38. §

(1) A tudományos osztály az Akadémia köztestületi struktúrájának alapegysége. Új tudományos osztály létrehozásáról, meglévő tudományos osztályok átszervezéséről, összevonásáról, megszüntetéséről a Közgyűlés dönt.

(2) Az Akadémia tudományos osztályai a következők:

- I. Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya
- II. Filozófiai és Történettudományok Osztálya
- III. Matematikai Tudományok Osztálya
- IV. Agrártudományok Osztálya
- V. Orvosi Tudományok Osztálya
- VI. Műszaki Tudományok Osztálya
- VII. Kémiai Tudományok Osztálya
- VIII. Biológiai Tudományok Osztálya
- IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya
- X. Földtudományok Osztálya
- XI. Fizikai Tudományok Osztálya

MTAtv. 10. §

(2) A tudományos osztály tagjai az osztály tudományterületén megválasztott akadémikusok és nem akadémikus közgyűlési képviselők.

(3) A tudományos osztály az Alapszabályban meghatározott módon maga választja meg elnökét és elnökhelyettesét.

Asz. 38. §

(3) A tudományos osztály a hazai akadémikus tagok közül három évre osztályelnököt és osztályelnök-helyettes(eke)t választ. A megbíztatás idejének lejártával a tisztséget betöltők egy alkalommal újraválaszthatók.

(4) Az osztályülést az osztályelnök hívja össze, és ő elnököl. Az osztályelnök köteles összehívni az osztályülést, ha ezt az osztály szavazati jogú tagjainak legalább 20%-a írásban kéri.

(5) Az osztályelnök képviseli a tudományos osztályt, összehangolja az osztályhoz tartozó tudományos bizottságok munkáját, beszámol az osztálynak az elnökségi ülések napirendjére kerülő kérdésekről és az Elnökség határozatairól, valamint a két

osztályülés között megtett intézkedésekről, megküldi jóváhagyásra az Elnökségnek az osztályügyrendet, illetőleg annak módosításait, tájékoztatja az Akadémia elnökét vagy illetékes alelnökét az osztálynak a más osztályok vagy az Akadémia egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről és állásfoglalásairól.

- (6) Több osztályt érintő tudományok fejlődését az Akadémia érintett osztályai együttesen segítik elő.
- (7) A tudományos osztály az alábbi formákban ülésezik:
 - a) az osztály hazai akadémikusainak zárt osztályülése;
 - b) az osztály szavazati joggal rendelkező tagjainak (hazai akadémikusok és nem akadémikus közgyűlési képviselők) zárt osztályülése;
 - c) az osztály szavazati és tanácskozási jogú tagjainak (hazai akadémikusok; nem akadémikus közgyűlési képviselők; külső és tiszteleti tagok; az osztály tudományos bizottságainak elnökei; az osztályhoz tartozó kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek főigazgatói és igazgatói) ülése;
 - d) korlátozottan nyílt osztályülés: osztályhoz tartozó köztestületi tagok részvételével zajló osztályülés;
 - e) nyílt osztályülés: az osztály által meghatározottak szerint széles körben nyílt osztályülés.
- (8) A tudományos osztály ülésein az osztály által meghatározottak szerint állandó meghívottak is részt vehetnek.

Ü. 26. §

- (1) *A tudományos osztály elnökét távollétében az osztályelnök-helyettes(ek) helyettesíti(k).*
- (2) *Az osztály elnöke és elnök-helyettese(i) tevékenységükért az osztálynak felelnek.*
- (3) *A tudományterületi titkárság vezetője – az illetékes osztályelnökök elvi irányításával – ellátja a titkárság illetékességi körébe tartozó tudományos osztályok működésével összefüggő titkársági, tudományszervezési feladatokat.*

MTAtv. 10. §

- (4) A tudományos osztály ellátja az Akadémia közfadataiból a tudományterületét érintő teendőket. Ezeket a feladatokat az Alapszabály rögzíti.**
- (5) A tudományos osztály értékeli a tudományterületéhez tartozó akadémiai kutatóhelyek szakmai beszámolóit.**

Asz. 39. §

- (1) A tudományos osztály
 - a) figyelemmel kíséri, segíti és értékeli a tudományágban folyó tudományos tevékenységet;
 - b) közreműködik az akadémiai kutatóközpontok és az ezek szervezeti egységeiként működő kutatóintézetek, valamint az önálló jogi személyű kutatóintézetek (a továbbiakban: önálló kutatóintézet) munkájának értékelésében; valamint a kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek igazgatóinak kiválasztásához szükséges véleményezési eljárásban;
 - c) számon tartja a tudományág kutatóhelyeit, egyetemi és más tudományos műhelyeit, továbbá az ezeken kívül működő kutatókat;

- d) kapcsolatot tart a tudományághoz tartozó tudományos társaságokkal;
- e) tudományos üléseket szervez;
- f) állást foglal és véleményt nyilvánít a tudományág körébe tartozó vagy a tudományág szempontjából jelentős tudományos, tudománypolitikai, kutatásszervezési és személyi kérdésekben;
- g) az Akadémia elnökének vagy az AKT-nek a felkérésére állást foglal és véleményt nyilvánít a tudományág területét kutató akadémiai kutatóközpontok (intézeteit is magába foglaló), önálló kutatóintézetek és támogatott kutatócsoportok tevékenységéről;
- h) kidolgozza az MTA doktora cím elnyerésének az osztályra vonatkozó követelményrendszerét, közreműködik az MTA doktora tudományos cím odaítélése tárgyában megindult eljárásokban;
- i) az illetékességi körébe tartozó köztestületi tagok felvételével, besorolásával, nyilvántartásával, felfüggesztésével, lemondásával kapcsolatos feladatokat is ellátja;
- j) lebonyolítja az osztály által az AKT-ba és a Közgyűlés állandó bizottságaiba küldendő tagok jelölésének eljárását;
- k) kapcsolatot tart a határon túli magyar tudományosság képviselőivel, a köztestület külső tagjaival;
- l) dönt az osztály illetékességi (feladat-) körébe tartozó díjak odaítéléséről; javaslattevőként vagy véleményezési jogkörben az osztály illetékességi körébe tartozó, de nem az osztály által adományozott díjak odaítélésében is közreműködhet.

Ü. 27. §

- (1) *A tudományos osztály évente legalább kétszer tudományos ülést szervez.*
- (2) *A tudományos osztály az alábbi bizottságokat hozhatja létre:*
 - a) *Tudományos bizottság: a tudományos osztály által létrehozott, egy-egy szakterületet képviselő, köztestületi tagságon alapuló bizottság, amely az akadémiai törvényben, valamint az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben meghatározott feladatokat lát el (így különösen részt vesz a doktori eljárásokban). A doktori ügyekben történő eljárásra az osztály külön doktori bizottságot is létrehozhat.*
 - b) *Osztályközi tudományos bizottság: a tudományos osztályok által létrehozott, szakterületeket összekapcsoló, köztestületi tagságon alapuló bizottság, amely az akadémiai törvényben, valamint az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben meghatározott feladatokat lát el (így különösen részt vesz a doktori eljárásokban).*
 - c) *Állandó bizottság: a tudományos osztály vagy osztályok által meghatározott feladat ellátására létrehozott olyan bizottság, amely alapvetően nem a köztestületi tagságon alapul. Az állandó bizottság doktori ügyekben nem járhat el. Állandó bizottság nem hozható létre olyan feladat ellátására, amely kifejezetten tudományos bizottság (doktori bizottság) vagy osztályközi tudományos bizottság hatáskörébe tartozik.*
- (3) *A tudományos bizottság és az osztályközi tudományos bizottság esetén – az akadémikusok kivételével – minden köztestületi tag csak egy tudományos bizottságba (osztályközi tudományos bizottságba) kerülhet be választás útján, és csak ebben az egy bizottságban választhat és választható. A köztestületi tag az előbbiekről szerint nem lehet egyszerre tagja tudományos bizottságnak és osztályközi tudományos bizottságnak.*

- (4) *A doktori ügyek tárgyalására a tudományos osztály külön doktori bizottságot is létrehozhat. A doktori bizottság jogállására és eljárásrendjére – amennyiben az akadémiai Alapszabály és Ügyrend vagy a Doktori szabályzat másként nem rendelkezik – a tudományos bizottságokra vonatkozó szabályok irányadók azzal, hogy a (3) bekezdés szerinti összeférhetlenség a doktori bizottság vonatkozásában nem alkalmazandó. A tudományos bizottságoknak a doktori ügyekben való eljárására és a doktori bizottságok működésére vonatkozó részletes szabályokat – az MTA-tv., az Alapszabály és az Ügyrend rendelkezéseivel összhangban – a Doktori szabályzat állapítja meg.*
- (5) *Az osztályhoz tartozó tudományos bizottságok, osztályközi tudományos bizottságok, doktori bizottságok és állandó bizottságok felsorolását az osztály ügyrendje tartalmazza.*
- (6) *A tudományos osztály munkájában tanácskozási joggal vehetnek részt az osztályhoz tartozó külső és tiszteleti tagok, az osztályhoz tartozó kutatóközpontok főigazgatói és az önálló kutatóintézetek igazgatói, valamint a tudományos bizottságok elnökei. Számukra az osztály a programjairól értesítést (meghívót) küld.*
- (7) *A tudományos osztály meghatározott feladatra (előre meghatározott időtartamra) eseti bizottságot is létrehozhat. Az eseti bizottság nem a köztestületi tagságon alapul. Eseti bizottság nem hozható létre a (2)–(4) bekezdésben meghatározott bizottságok hatáskörébe tartozó feladatra.*

Asz. 39. §

- (2) A tudományos osztály önállóan, de a Közgyűlés határozatai, iránymutatásai szerint jár el, hozza meg döntéseit.
- (3) A tudományos osztály – esetleg szakértők részvételével – osztályülésen tárgyalja meg a tudományág kérdéseit és eredményeit, valamint az osztályt érintő közéleti, szervezeti és működési kérdéseket.

Ü. 27.§

- (8) *A tudományos osztály általában havonta, de legalább negyedévenként ülést tart (rendes osztályülés). Rendkívüli osztályülést kell összehívni, ha azt az osztály szavazati jogú tagjainak legalább 20%-a indítványozza.*
- (9) *A rendes osztályülés napirendjére az osztályelnök tesz javaslatot, amelyet az osztályülés szavazással fogad el. A rendes osztályülés napirendjét – a szavazás alapján – az osztályelnök állapítja meg. Az osztályelnök készíti elő és vezeti le az ülést. Az ülés időpontját úgy kell kitűzni, hogy a meghívottak kellőképpen felkészülhessenek a tárgyalásra.*
- (10) *Az osztályülésre meg kell hívni az Akadémia elnökét, főtítkárárt és főtítkárbhelyettesét, valamint a tudományterületileg illetékes alelnökét.*
- (11) *A tudományos osztályon (a távollévők közötti szavazás kivételével) a szavazásra jogosultak számából a tartósan külföldön tartózkodók számát és a 70 éven felülieket, ha nincsenek jelen, le kell vonni. Az osztály akkor határozatképes, ha a szavazásra jogosultaknak több mint a fele jelen van.*
- (12) *A tudományos osztályok rendszeresen értékelik a tudományágukhoz tartozó szakterületek nemzetközi fejlődését.*
- (13) *A tudományos osztály az AKT-től kapja meg a kutatóközponti, kutatóintézeti és támogatott kutatócsoporti beszámolókat, a külső tanácsadó testületek értékelését és az AKT hozzáfűzött megjegyzéseit, majd kiegészíti azokat, és megküldi az AKT elnökének.*

Asz. 39. §

- (4) Kizárólag az osztályülés hatáskörébe tartozik
- a) a tudományos osztály elnökének és elnökhelyettesének (elnökhelyetteseinek) megválasztása és felmentése, beszámolójának jóváhagyása;
 - b) kizárólag az osztály erre jogosult tagjainak (rendes, levelező és külső tagok) ajánlásával a levelező tagságra, a rendes tagságra, a külső tagságra és a tiszteleti tagságra való javaslattevés, a külön akadémiai szabályozásban foglaltak szerint;
 - c) az osztályülések állandó meghívottjainak meghatározása;
 - d) az MTA doktora tudományos cím odaítélését célzó eljárásokban az illetékes tudományos bizottság és/vagy doktori bizottság kijelölése, ezen bizottságok közreműködésével a kérelmező doktori habitusának – azaz tudományos munkásságának és szakmai alkalmasságának – az értékelése, javaslattevés a Doktori Tanács számára a kérelmező habitusának megítélésére, a szakmailag illetékes bírálókra és a bírálóbizottságra, továbbá a bírálóbizottságnak a nyilvános vita lefolytatása után készített véleménye alapján javaslattevés a Doktori Tanács számára az érdemi döntésre;

Ü. 27. §

- (14) *Az osztályelnök és osztályelnök-helyettes(ek) választására hivatott osztályülés választással kapcsolatos szakaszát a tudományterületileg illetékes alelnök vezeti le. Ennek előkészítésére a tudományos osztály jelölőbizottságot választ, amelynek személyi összetételét, megbízatása időtartamát és eljárását az osztály állapítja meg.*
- (15) *A doktori cím odaítélési eljárásában a tudományos osztály az illetékes tudományos bizottság (doktori bizottság) előkészítése alapján javaslatot tesz a bírálóbizottság tagjaira. A doktori ügyeket tárgyaló osztályülésekre az illetékes tudományos bizottság (doktori bizottság) képviselőjét meg kell hívni. A tudományos osztály a doktori cím megszerzésére irányuló eljárásban kialakított, részletes indokolással ellátott javaslatairól rövid időn belül tájékoztatja a Doktori Tanácsot, a nyilvános vita eredményének ismeretében javaslatot tesz a Doktori Tanácsnak a doktori cím odaítélésének a kérdésében.*

Asz. 39. §

[(4) Kizárólag az osztályülés hatáskörébe tartozik]

- e) tudományos bizottság, osztályközi tudományos bizottság, állandó bizottság, eseti bizottság és doktori bizottság létesítése, elnevezésének, tudományterületi illetékességének és szavazati jogú tagjai számának meghatározása, a bizottságok megszüntetése; tudományos bizottsági munkabizottság és albizottság létrehozásának jóváhagyása;
- f) a Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottsággal egyetértésben a tudományos osztály könyv- és folyóirat-kiadási politikájának kialakítása és a tudományos osztály számára tervezett, illetőleg rendelkezésre álló keretösszegegen belül döntés könyvek és folyóiratok támogatásáról;

Ü. 27.§

(16) Az osztály az éves kiadványtervek rangsorolási javaslatát a tudományos bizottságokkal egyetértésben alakítja ki.

Asz. 39. §

[(4) Kizárólag az osztályülés hatáskörébe tartozik]

- g) az osztály és a tudományos bizottságok beszámoló jelentéseinek és a tudományági helyzetelemzéseknek a jóváhagyása, továbbá az osztály véleményének kinyilvánítása a hozzájuk tartozó akadémiai kutatóközpontok (intézeteit is magába foglaló), önálló kutatóintézetek és támogatott kutatócsoportok munkájáról;
- h) az osztályügyrend elfogadása;

Ü. 27. §

(17) A tudományos osztály külön szabályzatba (osztályügyrend) foglalja működésének eljárási szabályait, az osztályügyrendet az Akadémia Elnöksége szabályszerűségi ellenőrzés keretében megtárgyalja. Az Elnökség az osztályügyrendet visszautalja az osztálynak akkor, ha nem áll összhangban a vonatkozó jogszabályokkal, az Akadémia Alapszabályával és Ügyrendjével, más akadémiai szabályozással, a Közgyűlés vagy az Elnökség határozatával.

Asz. 39. §

[(4) Kizárólag az osztályülés hatáskörébe tartozik]

- i) meghatározott feladat ellátására állandó vagy eseti bizottság létrehozása, megszüntetése, más osztállyal vagy nem akadémiai szervvel, intézménnyel közös feladatot ellátó közös bizottság létrehozásának, megszüntetésének jóváhagyása;
 - j) tagok jelölése akadémiai bizottságokba.
- (5) Osztályközi tudományos bizottságokról és osztályhoz tartozásukról az alapító osztályok közösen döntenek.

Tudományos bizottságok

Asz. 40. §

- (1) A tudományos bizottság az Ügyrendben részletezendő módon és célból, a tudományos osztály által létrehozott olyan testület, amely egy vagy több, egymáshoz közel álló szakterület képviselőit magába foglaló egység. A tudományos osztály az osztályügyrendben vagy a bizottság létrehozásakor egyedi döntésben meghatározhatja a bizottság létszámát és a bizottság összetételének alapelveit (tudományterületi képviselő arányai; MTA doktorok aránya stb.).
- (2) A tudományos bizottság ellátja az Akadémia feladataiból következő és az osztály megbízásából a szakterületre jutó teendőket.
- (3) A bizottság
 - a) figyelemmel kíséri az általa gondozott tudományág fejlődését és hazai helyzetét;
 - b) tudományos üléseket szervez;

- c) állást foglal és véleményt nyilvánít a tudományág körébe tartozó vagy a tudományág szempontjából jelentős tudományos, tudománypolitikai, kutatásszervezési és személyi kérdésekben;
- d) ha a tudományos osztály(ok) felkéri(k), véleményt nyilvánít a szakterületén működő akadémiai kutatóközpontok és intézeteik, az önálló kutatóintézetek és támogatott kutatócsoportok tevékenységéről;
- e) a szakterület nevében javaslatot tesz a tudományos osztály könyv- és folyóirat-kiadási tervére;
- f) részt vesz az MTA doktora cím odaítélésére indult eljárásokban, nyilatkozik a kérelmező habitusáról, a doktori eljárásban az Alapszabály szerinti véleményezési jogkört gyakorolja, ezáltal segíti a tudományos osztályt javaslatának a kialakításában.

Ü. 28. §

- (1) *A véleményének kialakításához szükséges adatokat a megkeresés után a tudományos osztály bocsátja a tudományos bizottság rendelkezésére.*
- (2) *A tudományos bizottság munkáját az illetékes tudományterületi titkárság segíti.*

Asz. 40. §

- (4) Az Akadémia rendes és levelező tagjai, valamint a nem akadémikus közgyűlési képviselők tagjai azoknak a bizottságoknak, amelyek hatókörébe tudományos tevékenységük besorolható (a nem akadémikus közgyűlési képviselők annak a bizottságnak, amelynek köztestületi tagjai őket képviselőnek választották). A hazai akadémikus korlátlan számú tudományos bizottságnak lehet tagja, azzal, hogy szavazati joggal összesen legfeljebb három bizottságban (tudományos bizottság és osztályközi tudományos bizottság együttesen) rendelkezik, bele nem értve a doktori bizottságot. A tudományos bizottságok többi tagját a szakterülethez tartozó köztestületi tagok választják meg. Tudományos bizottsági tagválasztásnál az akadémikus kizárólag egy bizottságban szavazhat, abban, amelyet ebből a célból előzetesen megjelölt. A tudományos bizottság tagjainak megbízatása három évre szól, és a tagok korlátlan alkalommal újraválaszthatók.

Ü. 28. §

- (3) *A doktori ügyeket is tárgyaló tudományos bizottságokat és osztályközi tudományos bizottságokat úgy kell létrehozni, hogy a bizottságnak legalább tíz MTA doktora (ideértve az akadémikusokat is) címmel rendelkező tagja legyen. Súlyos tudományterületi aránytalanság esetén (az osztály előzetes döntése alapján) a tudományos osztálynak lehetősége van az eredeti bizottsági taglétszám maximum 25%-os növelésére és az alulreprezentált tudományterülethez tartozó köztestületi tagok közül új tagok kooptálására.*

Asz. 40. §

- (5) A tudományos bizottság önállóan, de a Közgyűlés és az illetékes tudományos osztály határozatai, iránymutatásai szerint jár el, hozza meg döntéseit.

- (6) A tudományos bizottság – szükség szerint szakértők részvételével – bizottsági ülésen tárgyalja meg szakterülete kérdéseit és eredményeit, valamint a bizottságot érintő közéleti, szervezeti és működési kérdéseket.

Ü. 28. §

- (4) *A tudományos bizottságok értékelik szakterületük nemzetközi fejlődését, és tartalmi javaslatokat tesznek az osztálynak.*

Asz. 40. §

- (7) A bizottsági ülés akkor határozatképes, ha a szavazati joggal bíró tagoknak több mint a fele jelen van. A bizottság ülésén (a távollévők közötti szavazás kivételével) a szavazásra jogosultak számából a tartósan külföldön tartózkodók számát és a 70 éven felülieket, ha nincsenek jelen, le kell vonni. A határozathozatal az ügyrend elfogadása és módosítása esetében a jelen lévő, szavazásra jogosultak kétharmados szótöbbségével, egyébként – az ügyrend eltérő rendelkezésének hiányában – a jelen lévő, szavazásra jogosultak egyszerű szótöbbségével történik. Szavazategyenlőség esetén a bizottság elnökének szavazata dönt.

Ü. 28. §

- (5) *A tudományos bizottság által létrehozott munkabizottság vagy albizottság megalakításához és működtetéséhez külső köztestületi és nem köztestületi tagokat is be lehet vonni.*

Asz. 40. §

- (8) A tudományos bizottsági ülés kizárólagos hatáskörébe tartozik
- a tudományos bizottság elnökének, elnökhelyetteseinek és titkárának megválasztása és felmentése, a bizottság elnöki beszámolójának a jóváhagyása,
 - a szakterületre vonatkozó helyzetelemzések jóváhagyása,
 - kapcsolattartás az Akadémia területi bizottságainak szakbizottságaival,
 - a szakterületre vonatkozó könyv- és folyóirat-kiadási javaslat elfogadása,
 - a tudományos osztály számára készülő javaslatok megvitatása és elfogadása,
 - az Ügyrend 11. § (2) bekezdése szerinti közreműködés a köztestületbe való felvételi eljárásban,
 - a bizottsági ügyrend elfogadása.
- (9) A bizottsági ülés a tagok közül hároméves időtartamra megválasztja a bizottság elnökét, elnökhelyetteseit és titkárát. A megválasztott tisztségviselők mandátumuk lejártával egy alkalommal újraválaszthatók.
- (10) A tudományos osztály elnöke nem választható meg tudományos bizottság, osztályközi tudományos bizottság vagy doktori bizottság elnökének.
- (11) A bizottsági elnök hívja össze a bizottsági ülést, elnököl az ülésen, képviseli a bizottságot, beszámol a bizottságnak a két ülés között végzett tevékenységéről, megküldi a tudományos osztálynak a bizottsági ügyrendet és módosításait, tájékoztatja a tudományos osztály elnökét a bizottság más bizottságok vagy az osztály egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről.

- (12) A tudományos bizottság feladatai ellátására – a tudományos osztály jóváhagyásával – munkabizottságokat és albizottságokat hozhat létre.

MTAtv.

Az Akadémia Elnöksége és Vezetői Kollégiuma

MTAtv. 11. §

- (1) **Az Akadémia Elnökségét (a továbbiakban: Elnökség) az elnök, az alelnökök, a tudományos osztályok elnökei, a hazai területi bizottságok elnökeinek egy – önmaguk közül választott – képviselője, a főtitkár, a főtitkárhelyettes, a Közgyűlés által választott három akadémikus és a Közgyűlés által választott három nem akadémikus közgyűlési képviselő, továbbá az Akadémiai Kutatóhelyek Vezetőinek Tanácsa jelölése alapján a Közgyűlés által választott három kutatóintézeti igazgató alkotja. Elnöke az Akadémia elnöke. A három alelnök, a három választott akadémikus, a három választott nem akadémikus közgyűlési képviselő és a három intézeti igazgató tag közül egy-egy képviseli a matematikát és a természettudományokat, az élettudományokat, valamint a társadalomtudományokat.**
- (2) **Két Közgyűlés között az Elnökség az Akadémia döntéshozó testülete. Az Elnökség döntési jogkörét, működési rendjét és azt, hogy az Elnökség mely döntési jogköreit adhatja át a 12. §-ban meghatározott Vezetői Kollégiumnak, az Alapszabály tartalmazza. Az Elnökség a döntéseiért a Közgyűlésnek tartozik felelősséggel.**

Asz. 41. §

- (1) Az Elnökség üléseit az Akadémia elnöke hívja össze és vezeti. Az Elnökség akkor határozatképes, ha szavazati jogú tagjainak több mint a fele jelen van. Határozatait az Elnökség a jelen lévő tagok több mint a felének „igen” szavazatával fogadja el. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. Az Akadémia tagjainak megválasztásával kapcsolatos kérdésekben csak az Elnökség akadémikus tagjai szavazhatnak. Az Elnökség üléseire tanácskozási joggal meg kell hívni a Magyar Rektori Konferencia elnökét, az Akadémia Doktori Tanácsának elnökét, az OTKA elnökét, a határon túli magyar tudományosság képviselőjében a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnökét és a Magyar Tudomány folyóirat főszerkesztőjét.

Ü. 29. §

- (1) *Az Akadémia elnökének meghívására az Elnökség ülésein részt vesznek az MTA Titkárság azon dolgozói, akiknek az ülés lebonyolításával vagy a várható határozatok végrehajtásával kapcsolatosan feladataik vannak.*
- (2) *Az Akadémia elnökének akadályoztatása esetén az elnökségi ülést a főtitkár vezeti, akit az ülésen az elnök jogosítványai illetnek meg.*
- (3) *Az Elnökség szükség szerint, de legalább negyedévente ülésezik.*

- (4) *Azokban a kérdésekben, amelyekben az Alapszabály vagy a Közgyűlés döntési jogkörrel ruházta fel az Elnökséget, az Elnökség állásfoglalása és véleménye az elnököt is kötelezi.*
- (5) *Az elnökségi ülést úgy kell előkészíteni, hogy tagjainak legalább három munkanapjuk legyen felkészülni a tárgyalásra.*
- (6) *Az ülés napirendjét az elnök határozza meg. Az Elnökség tagjai kérhetik az ülésen az elnöktől az Akadémia számára fontos ügyek napirenden kívüli megtárgyalását.*
- (7) *Az elnökségi ülésről jegyzőkönyvet kell készíteni. Ennek hitelesítésére az Elnökség két jelen lévő tagját kell felkérni. Az elnökségi ülésen elhangzottakról hangfelvétel készül, amely azonos értékű a jegyzőkönyvvel.*
- (8) *Minden napirendi pont megvitatása után az elnök összefoglalja az Elnökség kialakult állásfoglalását (véleményét). Az Elnökség állásfoglalását, véleményét tartalmazó határozatot az ülés után legfeljebb 8 munkanappal írásba kell foglalni. Az elnök dönt arról, hogy az Elnökség állásfoglalásait (véleményeit) tartalmazó határozatok közül melyeket kell számozással ellátva megjelentetni az Akadémiai Értesítőben. Az elnök által aláírt határozatokat meg kell küldeni az Elnökség tagjainak és mindazoknak, akiknek feladatuk, hogy gondoskodjanak a végrehajtásukról.*

Asz. 41. §

- (2) Az Elnökség segíti a Közgyűlés előkészítését és lebonyolítását. Megvitatja a Közgyűlés napirendjére szánt javaslatokat, a végleges javaslatokat a Közgyűlés elé terjeszti, és – ha szükséges – a Közgyűlés számára véleményezi a Közgyűlés lefolytatásával kapcsolatos ügyrendi javaslatokat. Az Elnökség kizárólagos, át nem ruházható hatáskörébe tartozik minden olyan döntés és eljárás, amelyet jogszabály vagy az Alapszabály nem utal más szerv (személy) hatáskörébe. Így - különösen - az Elnökség kizárólagos hatáskörébe tartozik, hogy:
 - a) elfogadja az Országgyűlésnek benyújtandó beszámolót;
 - b) elfogadja a Kormány részére készített tájékoztatót;
 - c) meghatározza a tudománypolitikai elveket;
 - d) jóváhagyja az Akadémia Vagyongazdálkodási és vagyonhasznosítási szabályzatát;
 - e) véleményt nyilvánítson az Akadémia elnökének az Akadémia 25 millió forintot elérő, de 50 millió forint értéket meg nem haladó tárgyi eszközeinek (ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok; gépek, berendezések, felszerelések; járművek; tenyészállatok; befejezetlen beruházás és felújítás; beruházásra és felújításra adott előlegek) vagy értékhatártól függetlenül ingatlanvagyonának elidegenítésére, megterhelésére vonatkozó tájékoztatójáról;
 - f) jóváhagyja a Bolyai-kuratórium szervezeti és működési szabályzatát.
- (3) Az Elnökség közreműködik a tudományos osztályok között felmerülő viták rendezésében.
- (4) Az Elnökség tesz javaslatot a Közgyűlésnek új tudományos osztály vagy területi bizottság létesítésére, meglévő osztály, területi bizottság átszervezésére, megszüntetésére.
- (5) Az Akadémia rendes és levelező tagjainak választásakor a betölthető helyeket – a tudományágak fejlődését nyomon követve és arányos képviselőtük elvét érvényesítve – az Elnökség osztja el a tudományos osztályok között.

- (6) Az Elnökség dönt – a tudományos osztályok javaslata alapján – az Akadémia által kiadandó díjak, kitüntetések odaítéléséről, egyéb díjakra pedig javaslatot tesz.
- (7) Az Akadémia elnökének felkérésére vagy saját kezdeményezésre az Elnökség állást foglal a több tudományágat érintő tudományos, tudománypolitikai, társadalmi kérdésekben.
- (8) Az Elnökség feladatainak ellátására állandó, eseti és interdiszciplináris bizottságokat hozhat létre.

MTAtv. 12. §

- (1) A Vezetői Kollégium az Akadémia operatív működését irányító választott testület.**
- (2) A Vezetői Kollégium tíz tagból áll; elnöke az Akadémia elnöke, tagjai az Akadémia alelnökei, főtitkára és főtitkárhelyettese és az Elnökség Közgyűlés által választott három akadémikus és egy nem akadémikus tagja.**
- (3) A Vezetői Kollégium feladata a Közgyűlés és az Elnökség által meghozott döntések végrehajtása, a Közgyűlés és az Elnökség által ráruházott döntések meghozatala. A Vezetői Kollégium hatáskörét és működési rendjét az Alapszabály rögzíti.**
- (4) A Vezetői Kollégium az Elnökség által átruházott jogkörében meghozott döntéseikért az Elnökségnek, a Közgyűlés által ráruházott jogkörében meghozott döntéseikért a Közgyűlésnek tartozik felelősséggel.**

Asz. 42. §

- (1) A Vezetői Kollégium az Elnökség döntéseit előkészítő testület, amely közreműködik az Akadémia és az akadémiai kutatóhálózat operatív irányítását igénylő feladatok végrehajtásában.
- (2) Az Elnökség három nem akadémikus választott tagja közül egy tag évenkénti rotációban tagja a Vezetői Kollégiumnak. A vezetői kollégiumi tagság sorrendjéről a nem akadémikus választott elnökségi tagokkal való konzultáció után az elnök dönt.
- (3) A Vezetői Kollégium döntést hoz mindazokban a kérdésekben, amelyeket az Elnökség és a Közgyűlés a Vezetői Kollégium döntési jogkörébe utal, így különösen
 - a) segíti az elnököt a Közgyűlés előkészítésében;
 - b) határozatban rögzíti az Akadémia alelnökeinek az Akadémia elnöke által meghatározott munkamegosztás szerinti állandó feladatait;
 - c) véleményezi a jóléti intézmények alapításához, megvásárlásához, a jóléti szolgáltatások hosszú távú nyújtására irányuló szerződések megkötését,
 - d) dönt a nem költségvetési szerv jogállású jóléti intézmények megalapításáról, átszervezéséről és megszüntetéséről,
 - e) megvizsgálja az Akadémia számára felajánlott adományokat jogszerűség, per- és tehermentesség, fenntarthatóság, esetleges egyszeri ráfordítás és folyamatos fenntartási, működési, őrzési költség szempontjából, továbbá dönt a felajánlott adományok elfogadásáról vagy visszautasításáról;
 - f) jóváhagyja az Akadémia gazdasági társaságokban lévő részesedésének értékesítését;
 - g) jóváhagyja az MTA Titkárság Szervezeti és működési szabályzatát.

- (4) A Vezetői Kollégium szükség szerint, de legalább havonta ülésezik, az ülést az Akadémia elnöke vezeti, és az elnök tesz írásos javaslatot az ülés napirendjére is. A napirendjavaslat tárgyában a tagok módosítást, illetőleg kiegészítést javasolhatnak. Az elnök napirendi javaslatát és a hozzátartozó dokumentációkat a Vezetői Kollégium tagjainak legalább három munkanappal az ülés kezdete előtt meg kell kapniuk. A Vezetői Kollégium ülésére a témának megfelelően szakértők is meghívást kaphatnak.
- (5) A Vezetői Kollégium akkor határozatképes, ha tagjainak több mint a fele jelen van. A Vezetői Kollégium döntéseit a jelen lévő tagok több mint a felének szavazatával hozza meg. Ha egy döntéssel a Vezetői Kollégium legalább négy tagja nem ért egyet, kérhetik, hogy az elnök terjessze az ügyet az Elnökség elé.
- (6) A Vezetői Kollégium megtárgyalja az Elnökség ülése elé terjesztendő ügyeket.

Ü. 30. §

- (1) *A Vezetői Kollégium által el nem döntött kérdésekben az Elnökség határoz.*
- (2) *A Vezetői Kollégium állásfoglalásait (véleményeit) a Kollégium titkára írásba foglalja, számozással látja el, és az elnök jóváhagyása után megküldi a Vezetői Kollégium tagjainak, valamint az adott tárgyban illetékes szervezeti egység vezetőjének. Az állásfoglalásokat (véleményeket) az MTA Titkárságnak az elnöki titkársági feladatokért felelős, valamint a titkársági szervezeti és működési szabályzatban meghatározott szervezeti egysége nyilvántartja.*
- (3) *A Vezetői Kollégium titkára az MTA Titkárság elnöki titkársági feladataiért felelős szervezeti egységének vezetője, aki gondoskodik a Vezetői Kollégium üléseinek előkészítéséről és lebonyolításáról.*

Asz. 42. §

- (7) A Vezetői Kollégium – döntéseinek előkészítésére – állandó vagy eseti bizottságokat hozhat létre. E bizottságok feladatait a Vezetői Kollégium határozza meg, és dönt a megszüntetésükről.
- (8) A Vezetői Kollégium állandó bizottságai – amennyiben az MTA tv. vagy az Alapszabály másként nem rendelkezik – az elnök által kijelölt alelnök vezetésével működnek, a bizottságok tagjai a tudományos osztályok által háromévi időtartamra delegált egy-egy köztestületi tag és a bizottság elnöke által felkért szakértők.

Ü. 30. §

- (4) *A Vezetői Kollégium állandó bizottságai*
 - a) *a Könyvtári Bizottság,*
 - b) *a Szociális Bizottság.*
- (5) *Az állandó bizottságok vezetői a bizottságok tevékenységéről évente írásban beszámolnak a Vezetői Kollégiumnak.*

Asz. 42. §

- (9) A Könyvtári Bizottság, a Vezetői Kollégium által meghatározott feladatok mellett, ellátja az Akadémiai Könyvtár és – az AKT-val együttműködve – az akadémiai kutatóközpontok és kutatóintézetek szakkönyvtáraiban az egységes katalógusrendszer kialakításának szakmai felügyeletét. A könyvtárak vezetői kötelesek a bizottság számára a felügyelet körében kért tájékoztatást megadni.
- (10) A Szociális Bizottság, a Vezetői Kollégium által meghatározott feladatok mellett, elemzi a köztestületi tagok munka- és életkörülményeit, és – szükség esetén – javaslatot tesz azok javítására. A köztestület minden tagja, az Akadémia minden szervezete, szerve, intézménye köteles megadni a bizottságnak a feladatai ellátásához szükséges tájékoztatást.

MTAtv.

Az Akadémia Közgyűlés által választott vezetői

MTAtv. 13. §

- (1) Az Akadémia elnökét, alelnökeit, főtitkárát és főtitkárhelyettesét a hazai akadémikusok közül, a hazai akadémikusok javaslata alapján három évre a Közgyűlés választja. Az elnököt tisztségében a köztársaság elnöke megerősíti.
- (2) Az elnök és a főtitkár a tevékenységéért a Közgyűlésnek felel.
- (3) Bármely, a Közgyűlés által választott azonos vezetői tisztségre ugyanaz a személy legfeljebb kétszer választható.
- (4)⁷ Az elnököt a miniszteri, a főtitkárt a közigazgatási államtitkári, a főtitkárhelyettesét a helyettes államtitkári illetménnyel azonos mértékű javadalmazás, valamint évente 40 munkanap szabadság illeti meg. Egyéb juttatásaik tekintetében a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvényben, továbbá az állami vezetők és az államigazgatási szervek köztisztviselői számára biztosított juttatásokról és azok feltételeiről szóló kormányrendeletben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.
- (5)⁸ Az elnök, a főtitkár és a főtitkárhelyettes jogállására az e törvényben nem szabályozott kérdésekben a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény rendelkezéseit kell - az 1-4. §; a 6. § 5., 7., 12-15., 17., 19-20., 29-30., 32., 34. és 36. pontja; 8. § (1)-(4) bekezdése; 60. § (1) bekezdés e) pontja; 155-159. §-a; 195-202. §-a; 206-211. §-a; a IX. és X. fejezetben foglaltak; valamint a besorolásra, a közigazgatási alap- és szakvizsgára, a címadományozásra, a vezetőkre, a képzésre, továbbképzésre, a teljesítményértékelésre, és a minősítésre vonatkozó rendelkezések kivételével - megfelelően alkalmazni.

⁷ Módosította a 2010. évi XLIII. tv. 83. § d) pontja és a 2010. évi LVIII. tv. 72. § b) pontja, valamint a 2010. évi CXLVIII. törvény 57. §-a.

⁸ Megállapította: 2012. évi V. törvény 29. §. Hatályos: 2012. III. 1-től.

Az Akadémia elnöke és alelnökei

MTAtv. 14. §

- (1) Az Akadémia tevékenységét – a Közgyűlés döntéseinek és határozatainak megfelelően – az Alapszabályban meghatározott módon az elnök irányítja. Az elnök képviseli az Akadémiát.
- (2) Az elnök az Akadémia mint központi költségvetési fejezet tekintetében a fejezetet irányító szerv vezetője.
- (3) Az elnök – a Közgyűlés 9. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörében hozott döntések keretei között – az Akadémia vagyona tekintetében gyakorolja az Akadémiát megillető tulajdonosi jogokat. Az elnök képviseli az Akadémiát, és gondoskodik a Közgyűlés döntéseinek végrehajtásáról.
- (4) Az elnök döntéshozó munkáját Stratégiai Tanácsadó Testület segíti, amelynek összetételét az Alapszabály rögzíti.
- (5) Az elnököt – akadályoztatása esetén – a főtitkár helyettesíti.
- (6) Az alelnökök az elnök által meghatározott munkamegosztás szerint látják el feladataikat. Az Elnökségben és a Vezetői Kollégiumban képviselik a köztestület tudományági részeit, egyéb fórumokon pedig az elnök megbízása alapján az Akadémiát.

Asz. 43. §

- (1) Az elnök képviseli az Akadémiát, eljár és dönt a jogszabály vagy az Alapszabály és az Ügyrend által meghatározott kérdésekben, illetve mindazon ügyekben, amelyeket jogszabály vagy az Alapszabály és az Ügyrend nem utal más feladat- és hatáskörbe.
- (2) Az elnök kizárólagos, át nem ruházható hatáskörei:
 - a) az akadémiai költségvetési szervek és az Akadémia egyéb intézményei igazgatójának, főigazgatójának kinevezése (megbízása) és felmentése (megbízásának visszavonása); a kutatóközpont szervezeti egységeként működő intézet vezetőjének kinevezésével (megbízásával) és annak visszavonásával kapcsolatos részletes szabályokat az Akadémia elnökének külön rendelkezése tartalmazza;
 - b) az Akadémia által alapított (irányítása alatt álló) költségvetési szervek gazdasági vezetőjének kinevezése (megbízása) és felmentése (megbízásának visszavonása);
 - c) az Akadémia mint központi költségvetési fejezet költségvetése tervezésére és végrehajtására vonatkozó alapelvek meghatározása;
 - d) a Vagyonkezelő Testület véleményének ismeretében döntés az akadémiai vagyonelemek értékesítéséről; az Akadémia ingó- vagy ingatlan-vagyonelemeinek elidegenítéséről, megterheléséről; 50 millió forint értékhatár feletti elidegenítésről, megterhelésről az elnök a Közgyűlést, a 25–50 millió értékű elidegenítés, megterhelés esetén az Elnökséget tájékoztatja;
 - e) az Alapszabályban meghatározott kivételekkel a Közgyűlés összehívása;
 - f) Vezetői Kollégium állásfoglalásainak (véleményeinek) jóváhagyása;
 - g) meghatározott feladatok ellátására állandó vagy eseti bizottságok létrehozása;
 - h) az Akadémia nevét viselő megyei tudományos testület megalakulásának jóváhagyása, ilyen testület megszüntetése;

- i) kutatócsoportok létrehozása;
 - j) az Akadémia által alapított magyar és idegen nyelvű folyóiratok alapítói jogainak gyakorlása.
- (3) Az elnök gondoskodik a Közgyűlés határozatainak végrehajtásáról. Feladatai egy részének ellátásával – a Közgyűléssel szemben fennálló felelősségének fennmaradása mellett – időlegesen a főtitkárt, a főtitkárhelyettest vagy az alelnököket is megbízhatja.
 - (4) Az elnök irányítja az Akadémia mint központi költségvetési fejezet költségvetése tervezésének és végrehajtásának a feladatait. E feladatai során a főtitkár közreműködésével gondoskodik a költségvetési tervezés előkészítéséről, figyelemmel kíséri a tervezés folyamatának alakulását, és tárgyal a Kormány, az Országgyűlés és a minisztériumok illetékeseivel. Az elnök gyakorolja a külön jogszabályban meghatározott költségvetési irányítási jogokat.
 - (5) Az Akadémia vagyona tekintetében az elnök gondoskodik a Közgyűlés, az Elnökség és a Vezetői Kollégium döntéseinek operatív végrehajtásáról.
 - (6) Az elnök gyakorolja az MTA Titkárságán közszolgálati vagy munkajogviszonyban állók tekintetében a munkáltatói jogokat. A (4) bekezdésben meghatározott irányítási jogokat és a munkáltatói jogokat (vagy azok meghatározott részét) a külön elnöki rendelkezésben foglaltak szerint átruházhatja.
 - (7) Az elnök a vonatkozó jogszabályban és a jelen Alapszabályban foglaltak szerint dönt a vagyon értékesítéséről, megterheléséről, megszerzéséről.
 - (8) Az elnök akadályoztatásán cselekvőképtelenségét vagy az ügyek aktualitásának időtartama alatt való elérhetetlenségét, illetőleg akadályozottságát kell érteni. Ilyen esetekben a főtitkár a törvény erejénél fogva helyettesíti az elnököt. Szabadság, külföldi út és egyéb, a személyes elérhetőséget akadályozó tényező esetén a főtitkár köteles konzultálni az elnökkel az elnöki jogkörben meghozott döntések előtt.
 - (9) Az elnök – az alelnökök, a főtitkár és a főtitkárhelyettes segítségével – gondoskodik az Országgyűlés számára készülő beszámoló és a Kormány számára készülő éves tájékoztató összeállításáról, az Országgyűlés számára készített beszámoló koncepciójának a Közgyűlés elé terjesztéséről. Az Elnök gondoskodik továbbá a dokumentumoknak az Országgyűléshez, illetőleg a Kormányhoz való benyújtásáról, miután az Elnökség elfogadta őket.
 - (10) Az alelnökök az elnök által meghatározott munkamegosztás szerint látják el feladataikat. A munkamegosztás állandó feladatait elnökségi állásfoglalásban vagy vezetői kollégiumi határozatokban rögzítik. Az elnök helyettesítésével járó eseti feladatokra az alelnökök közvetlenül, szóban vagy írásban kapnak felkérést. Az alelnökök tevékenységét az Akadémia tiszteletdíjjal ismeri el, amelynek mértékét az Elnökség határozza meg.
 - (11) Meghatározott feladatok ellátására az elnök állandó vagy eseti bizottságokat hozhat létre.
 - (12) Az elnök – jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – közvetlenül is felkérheti az Akadémia bármelyik szervét, szervezetét, intézményét, köztestületi tagját, köztisztviselőjét, közalkalmazottját, munkavállalóját meghatározott feladat elvégzésére, és részt vehet az Akadémia bármelyik osztályának, bizottságának, szervének, szervezetének az ülésén.
 - (13) Az elnök a saját és az Elnökség tevékenységéről minden évben beszámol a Közgyűlésnek. A Közgyűlés az elnöki és az elnökségi beszámoló elfogadásáról határozatban dönt.

- (14) Az elnök munkáját az Akadémia tevékenységét és működését hosszú távon és alapjaiban meghatározó döntések meghozatalában a hattagú Stratégiai Tanácsadó Testület segíti. A Testület tagjai: egy tag a matematikai és természettudományok, egy tag az élettudományok, egy tag a társadalomtudományok szakterületének kiemelkedő hazai vagy külföldi képviselője. A Testület két tagja az iparban jelentős kutatási-fejlesztési tevékenységet végző vállalat (szervezet) elismert vezető munkatársa; egy tagja a pénzügyi-közgazdasági szakterület elismert szakértője.
- (15) A Stratégiai Tanácsadó Testület tagjait az elnök kéri fel. Tagságuk az elnöki kinevezéssel keletkezik, megbízatásuk határozott időre, a kinevező elnök mandátumának időtartamára szól. A testület tagjait munkájukért külön díjazás nem illeti meg.

MTAtv.

A főtitkár és főtitkárhelyettes

MTAtv. 15. §

- (1) **A főtitkár – a Közgyűlés határozataival és az elnök iránymutatásaival összhangban – az Alapszabályban meghatározott módon működteti a titkársági szervezetet (a továbbiakban: az MTA Titkársága), s ezen keresztül ellátja a kutatóhálózat adminisztratív irányítását.**
- (2)⁹ **A főtitkár hivatalból elnöke az AKT-nak.**
- (3) **A főtitkárhelyettes segíti a főtitkárt munkájában, és a főtitkár akadályoztatása esetén helyettesíti.**

Asz. 44. §

- (1) A főtitkár alapfeladata, hogy az MTAtv., a jelen Alapszabály és Ügyrend, valamint a Közgyűlés határozatai és az elnök iránymutatásának keretei között vezesse az MTA Titkárságát (a továbbiakban Titkárság), és azon keresztül irányítsa az Akadémia köztestületi és intézethálózati adminisztrációjának a működését.
- (2) A főtitkár tevékenységéről, kiemelten a kutatóhálózat működéséről és eredményeiről minden évben beszámol a Közgyűlésnek. A Közgyűlés a beszámoló elfogadásáról határozatban dönt.
- (3) A főtitkár (az elnök által rá átruházott irányítási és munkáltatói jogkörének keretei között) közvetlenül is felkérheti az Akadémia bármelyik szervét, szervezetét, intézményét, köztestületi tagját, köztisztviselőjét, közalkalmazottját, munkavállalóját meghatározott feladatok elvégzésére, és állandó vagy eseti bizottságokat hozhat létre.
- (4) A főtitkár
- a) közreműködik az Országgyűlés részére készülő beszámoló és a Kormány részére készülő tájékoztató kidolgozásában;
 - b) részt vesz az Akadémia egész működését érintő tudománypolitikai elvek, programok kialakításában;
 - c) részt vesz a Közgyűlés határozatainak végrehajtásában;
 - d) az elnök által meghatározott, átruházott jogkörben gyakorolja az Asz. 43. § (6) bekezdése szerinti irányítási és munkáltatói jogokat;

⁹ Módosította a 2010. évi CX. tv 62. § (1) bekezdése.

- e) elnöke az AKT-nek;
 - f) az Akadémia elnöke részére segítséget nyújt az MTA Titkárságán a külön jogszabály szerinti belső kontrollrendszerek megszervezéséhez;
 - g) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel a Közgyűlés és az elnök megbízza.
- (5) A főtitkárhelyettes alapfeladata a főtitkár munkájának a segítése. A főtitkár és a főtitkárhelyettes munkamegosztásának állandó elemeit a Vezetői Kollégium határozatba foglalhatja. Eseti feladatok ellátására a főtitkárhelyettest az elnök vagy a főtitkár kérheti fel.

MTAtv.

Az Akadémia területi testületei

MTAtv. 16. §

- (1) Az Akadémia területi bizottságokat tart fenn, amelyek az Alapszabályban foglaltaknak megfelelően szervezik a köztestület regionális működését.**
- (2) Az Akadémia a Kárpát-medencei magyar tudományos közélet támogatására területi bizottságokat létesíthet a környező országokban is, és ezeket fenntartja. A határon túli területi bizottságok a saját államuk jogszabályainak megfelelően tevékenykednek.**

Asz. 45. §

- (1) A területi bizottságok az Akadémia földrajzi területek szerint szervezett egységei. Bizottsági terület megosztásáról és területek összevonásáról a Közgyűlés szótöbbséggel dönt.
- (2) Az Akadémia területi bizottságai:
 - a) az MTA Debreceni Területi Bizottsága (DAB; működési területe: Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye)
 - b) az MTA Miskolci Területi Bizottsága (MAB; működési területe: Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Nógrád megye)
 - c) az MTA Pécsi Területi Bizottsága (PAB; működési területe: Baranya, Somogy, Tolna és részben Zala megye)
 - d) az MTA Szegedi Területi Bizottsága (SZAB; működési területe: Bács-Kiskun, Békés, Csongrád megye)
 - e) az MTA Veszprémi Területi Bizottsága (VEAB; működési területe: Fejér, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém megye és részben Zala megye).

Ü. 31. §

- (1) *Az Akadémia támogatja azokat a megyei önkormányzati és regionális kezdeményezéseket, amelyek anyagi áldozatvállalásukkal külön tudományos testület működését tartják szükségesnek, mindenekelőtt a megye területén felmerülő, tudományos munkát igénylő kérdések megoldására.*
- (2) *Az (1) bekezdés szerinti megyei testületek az adott területi bizottságok önálló, társult egységei.*

- (3) *Az Akadémia nevét hordozó megyei tudományos testület megalakulását – az érintett területi bizottság vezetésének és a megyei önkormányzat képviselőinek egyeztetett álláspontja alapján – az Akadémia elnöke hagyja jóvá. Az elnök a jóváhagyást indokolt esetben visszavonhatja, ez – amennyiben a testület működését nem kívánja más formában folytatni – a testület megszűnését is jelenti. A jóváhagyás visszavonását követően a testület az Akadémia nevét nem viselheti, akadémiai tudományos testületként nem határozhatja meg és tüntetheti fel magát.*

Asz. 45. §

- (3) A területi bizottságok illetékességi területükön

- a) kiemelt szerepet játszanak
1. a régió tudományos életének szervezésében, tudománypolitikai stratégiája kidolgozásában,
 2. az új tudományos eredmények közvetítésében a társadalom számára,
 3. az MTA és felsőoktatási intézmények közötti harmonikus együttműködésben,
 4. a regionális, megyei és városi önkormányzatokkal, a megyei kamarákkal és a regionális fejlesztési tanácsokkal való együttműködésben,
 5. a régiók kutatóhelyei K+F tevékenységének, hasznosításra váró eredményeinek és szabad kutatási kapacitásainak bemutatásában,
 6. a gazdasági vállalkozások K+F igényeinek közvetítésében a kutatóhelyek számára,
 7. a regionális innovációs partnerközvetítésben, a hazai és a nemzetközi pályázati együttműködés elősegítésében,
 8. a környező országok interregionális együttműködésében;
- b) figyelemmel kísérik és segítik az ott folyó tudományos tevékenységet;
- c) támogatják a tudományos utánpótlás nevelését, pályázatokat írnak ki;
- d) tudományos munkákat jelentetnek meg;
- e) szak- és munkabizottságokat hoznak létre, amelyek tudományos üléseket szerveznek;
- f) bizottságaik révén kapcsolatot építenek ki és tartanak fenn a tudományos osztályokkal és azok tudományos bizottságaival;
- g) nemzetközi kapcsolatokat építhetnek ki más országok, különösen a régióval szomszédos körzetek kutatóival.

Ü. 31. §

- (4) *A területi bizottságok*

- a) *a tudósok és a tudomány iránt érdeklődő emberek személyes kapcsolatainak megteremtése, elmélyítése érdekében klubot működtetnek tudományos, kulturális és közéleti kérdések kötetlen megvitatására;*
- b) *a feladataik ellátásához szükséges anyagi feltételek javítására alapítványok létrehozását kezdeményezhetik és támogathatják;*
- c) *tevékenységükbe bevonják a régiójuk szerinti külső köztestületi tagokat, és (szavazati joggal nem rendelkező meghívottként) bevonhatnak olyan szakembereket, akik nem tagjai a köztestületnek.*

Asz. 45. §

- (4) A területi bizottságok alanyi jogú tagjai a területen lakóhellyel rendelkező és/vagy dolgozó hazai akadémikusok (további korlátozás nélkül) és megbízatásuk időtartamára a nem akadémikus közgyűlési képviselők; választott tagjai azok a nem akadémikus köztestületi tagok, akiket az ott dolgozó nem akadémikus köztestületi tagok a bizottság szervezeti szabályzatának megfelelően taggá választanak. A bizottságok tudományos tevékenységet folytató, de tudományos fokozattal nem rendelkező szakembereket szavazati joggal nem rendelkező, tanácskozási jogú résztvevőként jogosultak a munkájukba bevonni.

Ü. 31. §

- (5) *A területi bizottságok választott tagjainak megbízatása hároméves időszakra szól, és a tag korlátlan alkalommal újraválasztható. A tagok megválasztására hivatott gyűlést – a megyék tudományos adottságait tükröző arányokra is figyelemmel – a területi bizottság elnöke készíti elő, hívja össze és vezeti le. Az új tagok megválasztásával a régi tagsági megbízások megszűnnek. A választás eredményéről írásban tájékoztatni kell az Akadémia elnökét.*

Asz. 45. §

- (5) A területi bizottság hazai akadémikus tagjai közül háromévi időtartamra elnököt választ. A területi bizottság elnöke és tisztségviselői megbízatásuk lejártával egy alkalommal újraválaszthatók.

Ü. 31. §

- (6) *A területi bizottság elnökének megválasztása titkos szavazással történik. Megválasztottnak azt az akadémikust kell tekinteni, akire a szavazásra jogosult jelenlévőknek több mint a fele „igen”-nel szavazott. A választás eredményéről írásban tájékoztatni kell az Akadémia elnökét.*

Asz. 45. §

- (6) A hazai területi bizottságok elnökei – maguk közül – meghatározott, de a megválasztott személy mandátumán nem túlnyúló időszakra egy tagot választanak az Akadémia Elnökségébe. A választáson a területi bizottságok legalább négyötödének képviselve kell lennie. A választás titkosan, a jelen lévő területi bizottsági elnökök több mint a felének „igen” szavazatával történik.
- (7) A területi bizottság ülését a bizottság elnöke hívja össze, és elnököl az ülésen. A bizottság elnöke képviseli a területi bizottságot, hangolja össze a szakbizottságok és munkabizottságok munkáját, számol be a bizottságnak két ülés között végzett tevékenységéről, küldi meg az Elnökségnek a bizottság szervezeti szabályzatát és módosításait, tájékoztatja az Akadémia Elnökségét tevékenységük lényeges elemeiről.

Ü. 31. §

- (7) *A területi bizottság az éves munkájáról írásos összefoglalást készít az Akadémia rendes Közgyűlése számára.*
- (8) *Az Akadémia elnökének felkérésére, a felkérésben meghatározott szempontok alapján a területi bizottság rövid elemzést készít az Akadémia által a Kormány számára benyújtandó éves tájékoztatóhoz.*
- (9) *A területi bizottság az Akadémia elnökének felkérésére, a felkérésben meghatározott szempontok alapján összeállított szakmai anyaggal segíti az Akadémia elnöke által kétévenként az Országgyűlés elé terjesztendő jelentés elkészítését.*

Asz. 45. §

- (8) A területi bizottságok szervezetének és működésének részletes szabályait szervezeti és működési szabályzatuk határozza meg. A szervezeti és működési szabályzatot és módosításait a területi bizottság kétharmados szótöbbséggel fogadja el.
- (9) Az Akadémia a Kárpát-medencei magyar tudományos közélet támogatására a környező országokban is létesíthet és fenntarthat bizottságokat. E bizottságok az ottani törvényeknek megfelelően munkálkodnak a magyar tudományos élet szervezésén, és kapcsolódnak be a magyar tudományos közéletbe.
- (10) Az Akadémia határon túli területi bizottsága az MTA Kolozsvári Területi Bizottsága (KAB; működési területe: Románia).

MTAtv.

**Az Akadémia intézményei
Az akadémiai kutatóhálózat**

MTAtv. 17. §

- (1) **Az Akadémia kutatóhálózata kutatóközpontokból, kutatóintézetekből és támogatott kutatócsoportokból (együttesen: kutatóhely) áll.**
- (2)¹⁰**A kutatóközpontokat és a – nem kutatóközponti szervezeti egységként működő – kutatóintézeteket a Közgyűlés határozattal hozza létre, szervezi át, sorolja át és szünteti meg, amelynek alapján az Akadémia elnöke írja alá az alapításról, átszervezésről, átsorolásról, megszüntetésről rendelkező okiratot. Az eljárási szabályokat az Alapszabály rögzíti.**
- (3) **A támogatott kutatócsoport a TKI szervezetébe tartozó azon szervezeti egység, amelynek alkalmazottai nem az Akadémia irányítása alá tartozó intézménynél végzik munkájukat. A támogatott kutatócsoportok létrehozásáról és megszüntetéséről az Akadémia elnöke az Alapszabályban rögzített pályázati eljárás előírásai szerint dönt.**

¹⁰ Módosította a 2010. évi XC. tv. 62. § (2) bekezdése.

Asz. 46. §

- (1) Kutatóközpontot meglévő vagy újonnan alapított kutatóintézetekből lehet létrehozni. A kutatóközpont alapítását az Akadémia elnöke, az AKT, meglévő kutatóintézetek egyesülése esetén az adott intézetek igazgatói vagy leendő kutatóintézet esetén (az alábbiakban részletezett módon) a kutatócsoport kezdeményezheti. A tagintézetek igazgatóinak, illetve a kutatócsoportnak a javaslatát az AKT-hez kell eljuttatni. A javaslat tartalmazza a kutatóközpont közfadatait és azoknak a vonatkozó jogszabály szerinti indoklását, szakmai indoklást és a kutatóközpont hároméves pénzügyi tervét. A javaslatot az AKT a maga véleményével együtt továbbítja az Akadémia elnökének. Az Akadémia elnöke a javaslatra vonatkozóan kikéri a vonatkozó jogszabályban meghatározott közigazgatási szervek, az Elnökség, a Vagyonkezelő Testület, és ha arra még nem került sor, az AKT véleményét. Az Akadémia elnöke a javaslatot az előbbieket szerint kikért véleményekkel együtt a Közgyűlés elé terjeszti. Nem terjeszthető a Közgyűlés elé a javaslat, ha azt a jogszabályban meghatározott kormánysszervek vagy a Vagyonkezelő Testület nem támogatja.
- (2) Kutatóközpontok a tagintézetek egyetlen intézetté egyesülése, függetlenné válása vagy valamennyi tagintézet megszűnése esetén szűnhetnek meg. A megszüntetési (átalakítási) eljárást az Akadémia elnöke, az AKT, a kutatóközpont főigazgatója vagy valamelyik tagintézet igazgatója kezdeményezheti. Az eljárás rendje megegyezik az (1) bekezdésben rögzített létrehozási eljárás rendjével.

Ü. 32. §

- (1) *Kutatóközpont létrehozásának, átalakításának, megszüntetésének folyamatát a létrehozásra irányuló kezdeményezésről szóló elnöki döntés megszületésétől kezdve az Akadémia elnöke által kinevezett megbízott (alapító biztos, megszüntető biztos) irányítja és felügyeli.*

Asz. 46. §

- (3) Kutatóintézetek létrehozását az Akadémia elnöke közvetlenül, az AKT, kutatócsoport vagy legalább harminc, tudományos fokozattal rendelkező kutató az elnökhöz intézett javaslattal kezdeményezheti, amely tartalmazza a kutatóintézet közfadatait és azoknak a vonatkozó jogszabály szerinti indoklását, szakmai indoklást és a kutatóintézet hároméves pénzügyi tervét. Az elnök kikéri a jogszabályban meghatározott kormánysszervek, az AKT, az Elnökség és a Vagyonkezelő Testület álláspontját. Az Akadémia elnöke a javaslatot az előbbieket szerint kikért véleményekkel együtt a Közgyűlés elé terjeszti. Nem terjeszthető a Közgyűlés elé a javaslat, ha azt a jogszabályban meghatározott kormánysszervek vagy a Vagyonkezelő Testület nem támogatja.
- (4) Közgyűlési támogatás esetén az új kutatóintézet (kutatóközpont) költségvetését az Akadémia elnökének be kell illesztenie az Akadémia következő évi költségvetési tervezetébe, és intézkednie kell az új intézmény létrehozása iránt.

Ü. 32. §

- (2) *Kutatóintézet létrehozásának és megszüntetésének folyamatát a létrehozásra irányuló kezdeményezésről szóló elnöki döntés megszületésétől kezdve az Akadémia elnöke által kinevezett megbízott (alapító biztos, megszüntető biztos) irányítja és felügyeli.*
- (3) *A kutatóintézet (kutatóközpont) alapítását (megszüntetését) kezdeményező(k) javaslatot tehet(nek) az alapító biztos (megszüntető biztos) személyére. Az alapító biztos megbízatása a kutatóintézet (kutatóközpont) igazgatójának (főigazgatójának) kinevezéséig tart. Az alapító okirat elfogadása után az alapító biztos vagy más személy az igazgatói (főigazgatói) megbízások általános szabályának megfelelő eljárással kaphat igazgatói (főigazgatói) kinevezést (megbízást). A megszüntető biztos megbízatása a kutatóintézet (kutatóközpont) megszűnésének időpontjáig tart.*

Asz. 46. §

- (5) *Egy kutatóintézet megszüntetését vagy átalakítását az Akadémia elnöke, az AKT, az intézet tudományos tanácsa vagy – az intézet külső tanácsadó testülete egyetértésével – maga az intézet igazgatója kezdeményezheti. A megszüntetéshez közgyűlési határozat szükséges.*

Ü. 32. §

- (4) *A megszüntető biztos munkájának az Akadémia vagyonát érintő részleteiről köteles haladéktalanul tájékoztatni a Vagyonkezelő Testületet.*

Asz. 47. §

- (1) *Támogatott kutatócsoportok létrehozására az Akadémia pályázatot hirdet. A pályázat tartalmát és formáját, a döntési kritériumokat és a döntés mechanizmusát – a jogszabályok és az AKT javaslata alapján – az Elnökség határozza meg.*
- (2) *A kutatócsoportok létrehozásáról – a támogatás időtartamának és feltételeinek meghatározásával – az Akadémia elnöke dönt. Az elnök a kutatócsoport támogatásának lejártával (az éves jelentéseket is figyelembe véve) dönt a működés további támogatásáról.*

Ü. 33. §

- (1) *Az Elnökség a pályázati felhívást a beadási határidő lejárta előtt legalább három hónappal közzéteszi. A beadott pályázatnak meg kell határozni a kutatási területet, és tájékoztatást kell adnia a csoport leendő vezetőjének korábbi munkásságáról. A pályázathoz mellékelni kell a befogadó intézmény nyilatkozatát a csoport befogadásáról és infrastrukturális ellátásáról.*
- (2) *A létező csoportoknak az Akadémiával fennálló szerződésük meghosszabbításáért minden új periódusban pályázniuk kell, nekik azonban pályázatukat az eredményeikről beszámoló éves jelentésekkel kell alátámasztaniuk. Létező kutatócsoportot – sikertelen pályázat esetén – az Akadémia elnökének döntése alapján az Akadémia a kutatócsoport eredményei alapján (pályázati körbe sorolható utótámogatás) meghatározott, csökkentett mértékű támogatásban részesítheti.*

- (3) *Az újonnan alapított és a tovább működő támogatott kutatócsoportok ellátása érdekében az Akadémia szerződést köt a befogadó intézménnyel. A szerződésben rögzíteni kell a kutatócsoporti pályázatok benyújtására és a vállalkozási tevékenység végzésére vonatkozó szabályokat.*
- (4) *A támogatott kutatócsoportok kötelesek munkájukról évente az AKT részére beszámolót készíteni.*

Asz. 47. §

- (3) A támogatott kutatócsoportok ügyeit a Támogatott Kutatócsoportok Irodája (a továbbiakban: TKI) intézi. A TKI szervezeti és működési szabályzatát a TKI igazgatója készíti elő és terjeszti fel, a szabályzatot az AKT hagyja jóvá.
- (4) A kutatócsoportok az intézetekhez hasonlóan közreműködnek az Akadémia feladatainak teljesítésében, évente jelentést készítenek eredményeikről, és közreműködnek az Országgyűlés és a Kormány elé terjesztendő akadémiai beszámoló, tájékoztató elkészítésében.
- (5) A támogatott kutatócsoportok jogosultak kutatástámogatásért pályázni.
- (6) A támogatott kutatócsoportok a TKI közreműködésével köthetnek kutatási szerződést, és közfeladatuktól elkülönítve – a TKI adminisztratív felügyelete alatt – vállalkozási tevékenységet is folytathatnak.

Ü. 33. §

- (5) *A támogatott kutatócsoportok évi beszámolóinak formája igazodik a kutatóintézetek által készítendő beszámolókéhoz.*
- (6) *A kutatócsoportok akadémiai állásban lévő tagjait az Akadémia határozott idejű szerződéssel alkalmazza. Az MTA doktora címmel rendelkező akadémiai állásban lévő kutatót a TKI – az AKT döntése alapján – határozatlan idejű szerződéssel is alkalmazhatja, ha a kutató elfogadja, hogy a kutatócsoport megszűnése esetén az Akadémia őt képzettségének megfelelő kutatóintézeti állásba helyezi. A kutatócsoport tagjaival és vezetőjével kapcsolatos további alkalmazási és összeférhetetlenségi szabályokat az Akadémia elnöke külön rendelkezésben határozza meg.*

MTAtv. 17. §

- (4) **Az akadémiai kutatóhálózat testületi felügyeletét az AKT látja el.**
- (5) **Az AKT 15 főből áll. Elnöke a főtitkár, tagjai közül egy-egy tagot a tudományos osztályok kutatóhálózati tagjainak javaslata alapján az osztály jelöl a nem igazgató kutatóhálózati alkalmazott köztestületi tagok közül. A jelölteket az Akadémia Közgyűlése választja meg. Három tagot a Kormány személyre szólóan delegál – tanácskozási joggal – az oktatásban, a kutatásban, a fejlesztésben, az innovációban, valamint a gazdaságfejlesztésben és a versenyképesség-politikában fontos szerepet játszó miniszterek olyan vezető munkatársai közül, akik gazdálkodási, igazgatási, kutatási, kutatásszervezési vagy államigazgatási gyakorlatuk és tapasztalataik alapján hozzájárulhatnak a kutatóhálózat hatékony igazgatásához.**
- (6) **Az AKT létrehozásának részletes eljárási rendjét és működési szabályait az Alapszabály határozza meg.**

Asz. 48. §

- (1) Az AKT tagjainak megbízatása három évre szól. A megbízatás kezdete az akadémiai tisztújítás időpontjától egy évvel eltérő időpontban van, kivéve a testület elnökét, akinek elnöksége a főtitkári megbízatásával együtt keletkezik és jár le. Az AKT tagjainak megbízatása egy alkalommal meghosszabbítható.
- (2) Az AKT tagjai – a Kormány által delegált tagok kivételével – köztestületi tagok. Az AKT tagjának nem jelölhető olyan személy, aki akadémiai (önálló vagy szervezeti egység) kutatóintézet vagy kutatóközpont (fő)igazgatója és (fő)igazgatóhelyettese, továbbá aki tagja a Vagyonkezelő Testületnek, a Felügyelő Testületnek, a Felsőoktatási és Tudományos Tanácsnak vagy az OTKA Országos Bizottságának.
- (3) Az osztályok saját jelöltjüket belső jelölési eljárás után állítják. A jelöltre javaslatot tehet minden olyan kutatóközpont, kutatóintézet és támogatott kutatócsoport, amelynek fő szakterülete az osztályhoz tartozik. A kutatóhely javaslatát annak vezetője terjeszti be.
- (4) Az AKT tagjainak tudományterületükön nemzetközi elismertséggel és széles körű tapasztalattal kell rendelkezniük. Elvárás velük szemben, hogy mentesek legyenek a szűkebb szakterületük vagy intézményük iránti elfogultságtól.

Ü. 34. §

Minden kutatóközpont és kutatóintézet (ideértve a kutatóközpontok intézeteit is), valamint kutatócsoport legfeljebb egy jelöltre tehet javaslatot. A javasolt személyt a kutatóhely (kutatóközpont, önálló kutatóintézet, kutatócsoport) vezetője jelöli a vezető kutatók véleményére támaszkodva. A lehetséges jelöltek személyéről az igazgatók egymással egyeztethetnek. Az osztályon lefolytatott jelöltállítás során a kutatóhelyhez (is) tartozó osztálytagok – beleértve a kutatóhellyel közalkalmazotti jogviszonyban lévő vagy onnan nyugdíjba vonult tagokat is – vita után titkos szavazással választják ki a jelöltek közül az osztály jelöltjét, akinek jelölését az osztály titkos szavazással erősíti meg.

MTAtv. 17. §

(7) Az AKT feladatai:

- a) jóváhagyja az akadémiai kutatóhálózat egységeinek céljait, feladatait;**
- b) meghatározza a feladatok ellátásának értékelési szempontjait, mutatóit;**
- c) javaslatot tesz az egyes intézmények költségvetési támogatására;**
- d) javaslatot tesz az Akadémia költségvetésében a kutatási beruházásokra elkülönített források rendeltetésének és kedvezményezettjeinek meghatározására;**
- e) javaslatot tesz az Akadémia rendelkezésére álló fiatal kutatói állások szakterületenkénti és kutatóhelyenkénti meghatározására;**
- f) értékeli a kutatóközpontok, kutatóintézetek és a támogatott kutatócsoportok szakmai beszámolóit, tevékenységét, teljesítményét és irányítási rendszerét;**
- g) a Közgyűlés elé terjeszti a kutatóhelyek tevékenységéről szóló beszámolót;**
- h) véleményezi az Akadémia közfeladatainak teljesítéséről a Kormány számára készített tájékoztatót;**
- i) jóváhagyja a kutatóközpontok, a kutatóintézetek és a TKI szervezeti és működési szabályzatát;**

j) tagokat jelöl az intézetek 18. § (8) bekezdés szerinti külső tanácsadó testületeibe;

k) egy-egy tudományterületi szakbizottságot (a továbbiakban: szakbizottságot) rendel a természet-, az élet- és a társadalomtudományi intézetcsoportokhoz a döntések szakmai előkészítésére.

Asz. 49. §

- (1) Az AKT az üléseit szükség szerinti gyakorisággal, de legalább negyedévenként egyszer tartja. Az üléseket a napirend megjelölésével az AKT elnöke hívja össze.
- (2) Saját kezdeményezésén kívül az ülést az elnök köteles összehívni, ha azt az Akadémia elnöke kezdeményezi, vagy azt az AKT három tagja, vagy a Felügyelő Testület a napirend megjelölésével írásban kéri.
- (3) Az AKT üléseire a napirend egyidejű megküldése mellett az Akadémia elnökét is meg kell hívni.
- (4) Az AKT üléseire az AKT elnöke meghívhatja az MTA Titkárság illetékes munkatársait.
- (5) Az AKT titkársági teendőit az MTA Titkársága végzi.
- (6) Az ülés akkor határozatképes, ha az AKT tagjainak több mint a fele jelen van. Az AKT határozatait szavazattöbbséggel hozza.
- (7) Az Akadémia elnökének kezdeményezésére az AKT véleményezi a kutatóközpontok és önálló kutatóintézetek alapítására, összevonására és megszüntetésére vonatkozó javaslatokat.
- (8) Az AKT javaslatot tehet arra, hogy az Akadémia elnöke mely tudományos osztályokat kérjen fel az egyes kutatóhelyek szakmai munkájának értékelésére.
- (9) Az Akadémia elnökének felkérésére az AKT javaslatot tehet az alapellátással összefüggő kutatóintézeti létszámgazdálkodás kérdéseiben.

Ü. 35. §

Az AKT elkészíti saját ügyrendjét, amelyet az Akadémia Elnöksége hagy jóvá.

Asz. 49. §

- (10) Az AKT és szakbizottságainak tevékenységéhez szükséges adminisztratív munkát az MTA Titkársága végzi.
- (11) Az AKT tevékenységéért a Közgyűlésnek felel, tevékenységéről évente beszámol a Közgyűlésnek és az AKVT-nek.

Asz. 50. §

- (1) A tudományterületi szakbizottságokat az AKT hozza létre, tagjainak számát az AKT határozza meg. A szakbizottságok elnökének és tagjainak személyére a kutatóhelyek köztestületi tagjaiból az AKT tesz javaslatot.
- (2) Az AKT ügyrendje a tagságra vonatkozó összeférhetetlenségi szabályokat állapít meg. A szakbizottságok elnökét és tagjait az AKT elnöke kéri fel. A felkérés előtt az AKT elnöke kikéri az Akadémia elnöke, az érintett osztály(ok) és az AKVT véleményét. A

javasolt szakbizottsági elnök és szakbizottsági tagok ellen az Akadémia elnöke, az érintett osztály(ok) és az AKVT írásban indokolt kifogással élhet. Ebben az esetben az AKT-nek új személyi javaslatot kell tennie.

- (3) A szakbizottságok tagjainak megbízatása legfeljebb három évre szól. A megbízatás egy ízben megismételhető, de azonos időpontban csak a szakbizottság tagjainak legfeljebb kétharmada cserélődhet. A megbízatás ismételt betöltésének feltételeit az AKT ügyrendje állapítja meg.

Asz. 51. §

- (1) Az Akadémia elnöke által az AKT-hoz tett előterjesztés alapján a szakbizottságok javaslatot tesznek az AKT-nek a tudományterületükhöz tartozó kutatóközpontok, kutatóintézetek és támogatott kutatócsoportok költségvetési támogatásának, beruházásának a kereteire. Az előterjesztéshez fűzött módosító javaslatokat írásban indokolják. A kutatóközpontok, kutatóintézetek és támogatott kutatócsoportok költségvetési támogatásának és beruházásainak kereteiről – az AKT véleményének ismeretében – az Akadémia elnöke dönt.
- (2) A kutatóközpontok, az önálló kutatóintézetek és a támogatott kutatócsoportok éves jelentésének formáját az AKT a szakbizottságok javaslata alapján hagyja jóvá.
- (3) A kutatóközpontok és az önálló kutatóintézetek éves jelentése alapján a külső tanácsadó testületek értékelik (elemzik) azok tevékenységét, és értékelésüket (elemzésüket) az illetékes szakbizottságnak továbbítják. A támogatott kutatócsoportok éves jelentését a szakbizottságok értékelik. A kutatóhelyek értékelésének során a szakbizottság kikéri az illetékes tudományos osztályok véleményét. A tudományos osztályok szükség esetén az illetékes tudományági bizottság véleményét is kikérhetik.
- (4) Az éves jelentéseket és a testületek értékelését (elemzését) az AKT a tudományos osztályok véleményének figyelembevételével megtárgyalja és véleményezi. Az AKT az éves jelentésről és az értékelésről kialakított állásfoglalását az érintett kutatóhelyek tudomására hozza. Az éves jelentéseket az Akadémia nyilvánosságra hozza.

Ü. 36. §

- (1) *A szakbizottság ülését a napirend megjelölésével a szakbizottság elnöke hívja össze, valahányszor a teendők ezt indokolják. Össze kell hívnia a szakbizottság ülését akkor is, ha a szakbizottság tagjainak egyharmada vagy az Akadémia elnöke vagy az AKT elnöke, avagy a Felsőfokú Testület a napirend megjelölésével ezt írásban kéri.*
- (2) *A szakbizottság ülése akkor határozatképes, ha tagjainak több mint a fele jelen van. A szakbizottság határozatait szavazattöbbséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén a szakbizottság elnökének szavazata dönt.*
- (3) *A szakbizottság ügyrendjét az AKT hagyja jóvá.*
- (4) *A költségvetési támogatás és a beruházási keretekről szóló napirend előkészítéséhez a Titkárság kimutatást készít az előző évi összegekről és az MTA következő költségvetésében az egyes intézeteket érintő új tervek költségeiről.*
- (5) *Az intézeteknek éves jelentésüket magyar és angol nyelven is el kell készíteniük.*

MTAtv. 17. §

- (8) Az AKT a (7) bekezdésben felsorolt tevékenysége során álláspontjának kialakításához, a (7) bekezdés k) pont szerinti szakbizottságok, továbbá egyéb szakértői bizottságok összeállításához az Alapszabályban rögzített módon kikéri az illetékes tudományos osztályok véleményét.**

Asz. 52. §

- (1) A tudományos osztályt az AKT-ben az MTAtv. 17. § (5) bekezdése szerint jelölt tag képviseli.
- (2) A tudományos osztály tagokat jelöl az intézetek külső tanácsadó testületeibe.
- (3) Az (1) és a (2) bekezdésben megjelölt tagokat a tudományos osztály meghívja azokra az üléseire, amelyeken kutatóhálózati ügyeket is tárgyal.
- (4) A tudományos osztályok megkapják az illetékességi körükbe eső intézetek éves beszámolóit, amelyekről az AKT számára elkészítik szakmai véleményüket.

MTAtv. 17. §

- (9) Az AKT-nak a (7) bekezdésben felsorolt döntéseiről és javaslatairól az Akadémia főtitkára tájékoztatja az elnököt, az Elnökséget és a Vezetői Kollégiumot. Az AKT határozatait és javaslatait – az Alapszabályban rögzített eljárással – az Akadémia elnöke hagyja jóvá. Az AKT az Alapszabályban meghatározott esetekben és módon terjesztheti döntését az Elnökség elé.**

Asz. 53. §

- (1) Az AKT döntéseit – egyetértése esetén – „jóváhagyom” megjelöléssel az Akadémia elnöke írja alá. A határozatok ezután lépnek életbe, és jelenhetnek meg az Akadémiai Értesítőben. Amennyiben az elnök nem ért egyet az AKT határozatával, véleményét és indokait a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül írásban eljuttatja az AKT elnökéhez, aki az elnök levelének kézhezvétele után a legrövidebb időn – de mindenképpen nyolc munkanapon – belül összehívja az AKT rendkívüli ülését, amelyen részt vesz az Akadémia elnöke is.
- (2) Amennyiben az elnök az AKT-nek ezen az ülésén született döntését sem hagyja jóvá, az AKT elnöke a döntést az Elnökség elé terjeszti.
- (3) Az Elnökség valamennyi szavazati jogú tagja több mint kétharmadának szavazatával jóváhagyhatja az AKT döntését, amely ekkor „az MTA Elnökségének jóváhagyásával” aláírással jelenik meg határozatként az Akadémiai Értesítőben. Ha az Elnökségen nem alakul ki kétharmados többség, a döntést elutasítotttnak kell tekinteni.

MTAtv. 17. §

- (10) Az Akadémiai Kutatóhelyek Vezetőinek Tanácsa (a továbbiakban: AKVT) az AKT konzultatív testülete.**
- (11) Az AKVT tagjai a kutatóközpontok és a kutatóintézetek igazgatói és a támogatott kutatócsoportok öt képviselője. A támogatott kutatócsoportok képviselői megválasztásának szabályait az Alapszabály rögzíti.**

Asz. 54. §

- (1) Az AKT elnöke az AKT határozatait – a személyi határozatok kivételével – az Akadémia elnökének jóváhagyása előtt az AKVT-vel véleményeztetheti.
- (2) Az AKVT tagjai a kutatóközpontok főigazgatói és az önálló kutatóintézetek igazgatói. A támogatott kutatócsoportok vezetői maguk közül titkos szavazással választják meg képviselőiket az AKVT-be.

Ü. 37. §

- (1) *Az AKVT-be történő képviselőválasztást – a támogatott kutatócsoporti körben – a TKI igazgatója szervezi meg. Minden kutatócsoport-vezető öt személyre szavazhat, és szavazata akkor érvényes, ha mindhárom tudományterületnek legalább egy, de legfeljebb két művelőjére szavazott.*
- (2) *Képviselővé legfeljebb az az öt vezető válhat, aki a legtöbb szavazatot kapta, de azzal a további feltétellel, hogy a megválasztott képviselők révén mindhárom tudományterületet legalább egy személy képviselje, és egyik tudományterületet se képviseljék kettőnél többen.*
- (3) *Abban az esetben, ha a szavazás eredményeképpen a (2) bekezdésben írt követelmény nem teljesült, a szavazást meg kell ismételni.*

MTAtv. 17. §

- (12) Az AKVT az Alapszabályban meghatározott módon működik, tagjai közül megválasztja vezetőjét, vezető testületét és jelöli az Akadémia Elnökségébe a kutatóintézeti igazgató tagokat.**

Asz. 54. §

- (3) Az AKVT a három tudományterületet egyenként képviselő három társelnökét hároméves időtartamra választja. A megbízást betöltők mandátumuk lejártával egy alkalommal újraválaszthatók. A társelnökök évente váltják egymást az AKVT elnöki tisztségében.
- (4) Az AKVT elnöke hívja össze és vezeti az AKVT üléseit. A tanács ülésein részt vesz az Akadémia főtitkára vagy megbízottja.
- (5) Az AKVT megfogalmazza saját ügyrendjét, amelyet az AKT hagy jóvá.
- (6) Az AKVT megvitátja a kutatóhálózat működtetésének kérdéseit, és javaslatot tesz az AKT-nek. Állást foglal, véleményt nyilvánít minden olyan kérdésben, amelyre az AKT felkéri, és kijelöli a munkáltatói tárgyalócsoportnak az Akadémiai Érdekegyeztető Tanácsban részt vevő képviselőit.

- (7) A társelnökök saját tudományterületük képviselőit külön is összehívhatják, és a szakterületük ügyeiben kialakított testületi véleményt a többi szakterület megkérdezése nélkül is továbbíthatják.
- (8) Az AKVT három tudományterületi részének (fő)igazgatói nyilvános jelölés után, tudományterületenként külön-külön, titkos szavazással kijelölik – maguk közül – jelöltjeiket, akiket az MTATv. 11. § (1) bekezdése értelmében a Közgyűlés választ meg, hogy a tudományterületek kutatóközpontjait és kutatóintézeteit képviseljék az Akadémia Elnökségében. Az így megválasztott elnökségi tagok megbízatásának lejártáig egybeesik az Elnökség megbízatásának lejártával, de legfeljebb (fő)igazgatói megbízatásuk időtartamára szól.

Az akadémiai kutatóközpontok és kutatóintézetek

MTATv. 18. §

- (1)¹¹ Az akadémiai kutatóközpont és a kutatóintézet költségvetési szerv. Az akadémiai kutatóközpont keretein belül működő kutatóintézet a kutatóközpont szervezeti egysége. A kutatóközpont és a kutatóintézet autonóm módon vesz részt az Akadémia közfeladatainak megoldásában, önállóan is vállal közfeladatokat, továbbá egyéb tevékenységet is végezhet. Tudományos tevékenységéről és gazdálkodásáról évente beszámolót készít, amelyet az Akadémia az e törvényben és az Alapszabályban leírtak szerint értékeli.**

Asz. 55. §

- (1) A kutatóközpontok (ideértve annak intézeteit is), valamint az önálló kutatóintézetek alapító okiratuknak megfelelően végzik közfeladataikat, és közreműködnek az Akadémia közfeladatainak teljesítésében. Ezen belül és a közfeladatokon túlmenően azonban – elnyert pályázataik és kutatási-fejlesztési szerződéseik által behatárolt módon, alapító okiratukkal összhangban – maguk határozzák meg tevékenységüket.
- (2) A kutatási területükhöz tartozó kérdésekben részt vesznek az Akadémia állásfoglalásainak és szakmai véleményének kidolgozásában. Részanyagokat szolgáltatnak a kétévenként az Országgyűlés elé terjesztendő akadémiai beszámolóhoz és az évente a Kormánynak benyújtandó tájékoztatóhoz, továbbá felkérésre részt vesznek ezek elkészítésében.
- (3) A kutatóközpontok és intézeteik, valamint az önálló kutatóintézetek gondoskodnak kutatóik szakmai fejlődéséről. Szakterületükön részt vesznek a szakmai utánpótlás nevelésében, és a felsőoktatási intézményekkel kötött megállapodások szerint az oktatásból és a doktori képzésből is kiveszik a részüket. A maguk területén hozzájárulnak a tudományos gondolkodásmód terjesztéséhez és a tudomány népszerűsítéséhez.

¹¹ Módosította a 2010. évi XC. tv. 62. § (3) bekezdése.

- (4) A kutatóközpontok, valamint az önálló kutatóintézetek – saját bevételeik mellett – az Akadémia vagyonának egy-egy részével gazdálkodnak. Az Akadémia a vagyon használatának tárgyában szerződést köt a kutatóközpontjaival és az önálló kutatóintézeteivel, amelyek kötelesek betartani az Akadémia vagyongazdálkodási és vagyonhasznosítási szabályait, a rájuk vonatkozó szerződést. Működésük keretei között – lehetőség szerint – kötelesek a vagyont gyarapítani és állagát megóvni. A kutatóközpontok és az önálló kutatóintézetek kötelesek a szellemi vagyonnal való gazdálkodásról szabályzatot készíteni, amely szervezeti és működési szabályzatuk mellékletét képezi.
- (5) A kutatóközpont és az önálló kutatóintézet vállalkozási tevékenységének rendjét, a munkamegosztást, a vállalkozási eredmény felosztásának szabályait, továbbá a kutatóközpont és a kutatóintézet az alaptevékenységhez kapcsolódó, de nem kötelező jelleggel végzett tevékenységével kapcsolatos rendelkezéseket – a vonatkozó jogszabályok szerint – a kutatóközpont és az önálló kutatóintézet alapító okiratában, valamint szervezeti és működési szabályzatában rögzíti.

MTAtv. 18. §

(2)¹²A kutatóközpont tevékenységét a főigazgató, a kutatóintézetét az igazgató irányítja, a tudományos tanács vagy más intézeti testületi szerv közreműködésével.

Asz. 55. §

- (6) A kutatóközpont és az önálló kutatóintézet szervezetét és működési rendjét a szervezeti és működési szabályzat határozza meg, amelyet az MTA Titkárság útmutatása alapján az intézet (központ) készít el. A szervezeti és működési szabályzat határozza meg a döntési és irányítási struktúrát, valamint az irányításban és döntéshozatalban részt vevő testületi szerveket. A szervezeti és működési szabályzatot az AKT hagyja jóvá.
- (7) A kutatóközpontok és az önálló kutatóintézetek felett az Akadémia elnöke irányítási és felügyeleti jogokat gyakorol a külön jogszabályban foglaltak szerint.

Ü. 38. §

Az akadémiai kutatóközpontot a főigazgató, az önálló kutatóintézetet az igazgató képviseli.

MTAtv. 18. §

(3) A főigazgatót, illetve az igazgatót az Európai Unió ajánlásainak megfelelő pályázati eljárás alapján az Akadémia elnöke nevezi ki (bízta meg), illetve menti fel (vonja vissza megbízását). A kinevezés legfeljebb 5 évre szól. A kinevezési és felmentési eljárás szabályait az Alapszabály rögzíti.

¹² Módosította a 2010. évi XC. tv. 62. § (3) bekezdése.

Asz. 56. §

- (1) A kutatóközponti főigazgatói és igazgatói, valamint az önálló kutatóintézeti igazgatói tisztség betöltésére irányuló pályázatot a Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ internetes oldala, az Akadémia honlapja és az Akadémiai Értesítő mellett külföldi pályázók által is elérhető fórumon is meg kell hirdetni.
- (2) Az Akadémia elnöke a kutatóközponti főigazgatói és az önálló kutatóintézeti igazgatói munkakör ellátására alkalmas személy(ek) kiválasztására ajánlóbizottságot hozhat létre. Az ajánlóbizottság közvetlenül az Akadémia elnökének teszi meg javaslatát, aki dönt arról, hogy az ajánlott személyek közül felkér-e valakit pályázat benyújtására. A felkért személy(ek) az elbírálás során nem élvez(nek) előnyt más pályázókkal szemben.
- (3) Az AKT a (2) bekezdés szerinti főigazgatói és önálló igazgatói pályázat(ok) elbírálására egy-egy öttagú eseti bizottságot kér fel. Az eseti bizottság négy tagjára az illetékes szakbizottság tesz javaslatot, az eseti bizottság egy tagját pedig az Akadémia elnöke delegálja. Az eseti bizottság elnökét a bizottság tagjai közül az AKT elnöke kéri fel. Az eseti bizottság javaslata elkészítése során kikéri az illetékes akadémiai osztály(ok) és tudományos bizottság(ok) véleményét; valamint a kutatóközpont (kutatóintézet) kutatóinak véleményét is kikérheti.
- (4) Az eseti bizottság a pályázókat rangsorolva jelentést tesz az AKT-nek, és ennek alapján a főtitkár javaslatot tesz az elnöknek a kinevezendő jelölt(ek) személyére.
- (5) A kutatóközpont szervezeti egységeként működő intézet igazgatóját a kutatóközpont főigazgatója az Akadémia elnökének egyetértésével bízza meg, illetve vonja vissza vezetői megbízását. Az egyetértés megadása vagy elutasítása előtt az Akadémia elnöke kikérheti a tudományos osztályok és az AKT véleményét. Az igazgatóval kapcsolatos további munkáltatói jogok gyakorlására a vonatkozó jogszabályok, továbbá az Akadémia elnökének és a kutatóközpont főigazgatójának külön rendelkezései az irányadók.

MTAtv. 18. §

- (4) A főigazgatói és az igazgatói pályázatok kiírásakor meg kell határozni, megbízásukkor vagy kinevezésükkor pedig írásban rögzíteni kell számukra a szervezettel kapcsolatos tudományos teljesítmény- és gazdálkodási követelményeket.**

Asz. 56. §

- (6) Az általános teljesítmény- és gazdálkodási követelményeket a vonatkozó hatályos jogszabályok és az Akadémia szabályzatai, rendelkezései tartalmazzák, ezekhez járulhatnak a kutatóközpont (és intézetei), valamint az önálló kutatóintézet szakterületéből adódó egyedi követelmények.
- (7) Az (5) bekezdés szerinti teljesítménykövetelmények között szerepelniük kell a kutatóközpont és kutatóintézetei, valamint az önálló kutatóintézet közfeladatainak mérhető teljesítménymutatóira vonatkozó alapvető vállalásoknak.

- (8) Az akadémiai vezető tisztségviselők (kutatóközpontok, kutatóintézetek, kisegítő- és egyéb intézmények vezetői) vonatkozásában a külön törvény szerinti vezetési-szervezési, pénzügyi-gazdasági végzettséggel vagy képesítéssel egyenértékűnek minősül az Akadémia által szervezett vezetőképző oktatáson szerzett oklevél. A külön jogszabály szerinti vezetési-szervezési, pénzügyi-gazdasági végzettséget (képesítést) vagy az azokkal egyenértékű, akadémiai vezetőképző oktatás szerinti képesítést a kinevezéstől (megbízástól) számított egy éven belül kell megszerezni.

MTAtv. 18. §

- (5) Az akadémiai kutatóhálózat kutatóhelyein foglalkoztatott kutatók (a továbbiakban: kutatók) munkájukat tudományos meggyőződésüknek megfelelően végzik. Ezzel ellentétes tevékenységre nem kötelezhetők. Tudományos eredményeiket szabadon tehetik közzé, ha ezzel mások törvényes, különösen a szellemi tulajdonra vonatkozó jogait nem sértik.
- (6) A kutatók besorolásánál a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 93. § (2) bekezdése szerinti kutatói munkaköröket kell alkalmazni.
- (7) A kutatóközpontok és kutatóintézetek munkáját és felügyeletét külső tanácsadó testület segíti, amely a hazai és külföldi tudományos közösségek tekintélyes tagjaiból áll. A külső tanácsadó testület tagjainak felkéréséről és felmentéséről az Akadémia elnöke gondoskodik az Alapszabályban rögzített eljárás alapján.

Asz. 57. §

- (1) A külső tanácsadó testület létszáma legalább 5, legfeljebb 7 fő. Két (legfeljebb három) tagot az illetékes osztály(ok), egy (legfeljebb két) tagot a kutatóközpont főigazgatói és az önálló kutatóintézeti igazgatók véleménye alapján az AKT, két (legfeljebb három) tagot pedig a kutatóközpont (önálló kutatóintézet) jelöl, az egymással való egyeztetés után. A testületben legalább két nem magyar állampolgár (vagy kettős állampolgárságú) tagnak kell lennie. A testület elnökét és tagjait az Akadémia elnöke kéri fel. Nem lehet a külső tanácsadó testület tagja az, aki ezen időtartam alatt a kutatóközponttal vagy kutatóintézettel közalkalmazotti vagy munkajogviszonyban áll.
- (2) Hasonló tudományterületen tevékenykedő kutatóközpontok és kutatóintézetek tanácsadó testületeibe ugyanaz a személy is jelölhető. Ugyanaz a testület több hasonló tudományterületen tevékenykedő kutatóközpontot és kutatóintézetet is felügyelhet.

Ü. 39. §

- (1) A külső tanácsadó testület maga határozza meg ügyrendjét, és jogosult az értékeléshez, állásfoglaláshoz, véleményalkotáshoz szükséges minden információt bekérni az adott kutatóközponttól, annak kutatóintézeteitől, valamint az önálló kutatóintézettől.
- (2) A külső tanácsadó testület évente legalább egyszer ülésezik, és megbízatása hároméves időtartama alatt legalább egy alkalommal a kutatóközpontban (önálló kutatóintézetben) tart kibehelyezett ülést. Az üléseket a testület részére az akadémiai Alapszabályban meghatározott feladataihoz, a testület szellemiségéhez, célkitűzéseibehez méltó helyre kell összehívni. A testület tagjait, illetve a kutatóközpont főigazgatóját (kutatóintézet igazgatóját) a soron következő ülés tervezett időpontjáról

és napirendjéről annak megtartását megelőzően írásban kell tájékoztatni. Egyéb üléseit informatikai eszközök közvetítésével is megtarthatja, és határozatait elektronikus levelezés útján is meghozhatja. A külső tanácsadó testület határozatához az összes tag több mint a felének egybehangzó szavazata szükséges.

- (3) *A külső tanácsadó testület működésének költségei a kutatóközpontot (önálló kutatóintézetet) terbelik. A külföldi tagok az üléseken való részvételük miatti magyarországi látogatásaikon költségtérítésben részesülnek.*

MTAtv. 18. §

- (8) A külső tanácsadó testület figyelemmel kíséri az intézet munkáját, és tanácsaival segíti terveinek kialakítását. Az AKT felkérésére rendszeresen közreműködik az intézetek munkájának értékelésében.**

Asz. 57. §

- (3) A külső tanácsadó testület az Akadémia elnökének vagy az AKT felkérésére (a felkérő által meghatározott időszakonként és tartalommal) elemzi és véleményezi (értékeli) a kutatóközpontok (intézeteit is magába foglaló) és az önálló kutatóintézetek szakmai jelentését, munkáját. Az elemzés és véleményezés (értékelés) részletes szabályait az Akadémia elnöke – az AKT véleményének az ismeretében – határozza meg.

MTAtv.

Az Akadémia egyéb intézményei

MTAtv. 19. §

- (1)¹³ Az MTA Titkársága az Akadémia köztestületi feladatait szervező, az Akadémia kutatóhálózatának és más intézményeinek igazgatási, gazdálkodási, pénzügyi, vagyonkezelési és ellenőrzési feladatait ellátó költségvetési szerv. A Titkárság közfeladatokat ellátó alkalmazottai köztisztviselők.**
- (2) Az MTA Titkárságának feladatait az Alapító Okirat rögzíti, amelyet az Akadémia elnöke ad ki.**

Asz. 58. §

- (1) Az MTA Titkársága önálló jogi személy, köztestületi költségvetési szerv, amely ellátja a fejezetet irányító szerv feladatai közül azokat, amelyekkel a fejezetet irányító vezető megbízza. Így
- a) a Titkárság feladata, hogy az Akadémia választott vezetőinek és köztestületi szerveinek munkáját támogatva elősegítse az MTAtv.-ben megfogalmazott akadémiai feladatok megvalósítását.
 - b) A Titkárság látja el az Akadémia nemzetközi kapcsolataiból eredő adminisztratív feladatokat.

¹³ Módosította a 2010. évi XC. tv. 62. § (4) bekezdése.

- c) A Titkárság az MTA testületeinek működéséhez szükséges döntéseket előkészítő, szervező, összehangoló, végrehajtó és ellenőrző tevékenységet lát el. Biztosítja a köztestületi tagok részére tagságukból eredő jogaik gyakorlásának a feltételeit.
- d) A Titkárság hajtja végre a Közgyűlés, a közgyűlési bizottságok, az Elnökség, a Vezetői Kollégium, annak állandó bizottságai, a Doktori Tanács, a tudományos osztályok és bizottságok, valamint a Bolyai-kuratórium működésével kapcsolatos feladatokat.
- e) A Titkárság biztosítja az AKT és szakbizottságainak működési feltételeit, készíti elő döntéseit, és gondoskodik végrehajtásukról. Tartja a kapcsolatot a kutatóhálózattal, és figyelemmel kíséri a kutatási feltételek meglétét.
- f) A Titkárság végzi el az akadémiai költségvetés operatív pénzügyi, gazdasági feladatait; ellátja a fejezeti gazdálkodással kapcsolatos feladatokat. Átruházott hatáskörben ellátja az MTA vagyonának kezeléséből adódó gazdálkodási és képviseleti feladatokat.
- g) A Titkárság segíti, irányítja és ellenőrzi az akadémiai intézmények pénzügyi, gazdasági munkáját.
- h) A Titkárság látja el a Doktori Tanács Titkárságának pénzügyi-gazdasági feladatait.
- i) A Titkárság adományokat fogadhat el, hagyatékot kezelhet a vonatkozó elnöki szabályozás szerint.

- (2) Az MTA Titkársága – a hatályos jogszabályoknak megfelelően létrehozott – szervezeti és működési szabályzattal rendelkezik, amelyet a Vezetői Kollégium hagy jóvá.

MTAtv. 19. §

- (3) Az Akadémia Könyvtára nyilvános könyvtár, amely országos tudományos szakkönyvtárként működik.**

Asz. 59. §

- (1) A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára nemzeti intézmény. Ellátja a tudományos ismeretek terjesztésének és a tudományos munka előmozdításának a feladatait. Történelmi és országos jelentőségű nyomtatott, kéziratos, levéltári és elektronikus információhordozókon található anyagokat gondoz.
- (2) A könyvtár önálló jogi személy, köztestületi költségvetési szerv. Tevékenységét a főigazgató irányítja. A főigazgatót – pályázat alapján – az Akadémia elnöke bízza meg.
- (3) A könyvtár az akadémiai kutatóközpontok és intézeteik, az önálló kutatóintézetek és támogatott kutatóhelyek könyvtárai részére szakmai támogatást nyújt, továbbá ezen könyvtárak vonatkozásában ellátja az alapító okiratában meghatározott feladatokat, az akadémiai intézmények vonatkozásában gyakorolja az ott meghatározott további hatásköröket.

MTAtv. 19. §

(4) Az Akadémia a költségvetési szerveiről, egyéb intézményeiről, a tulajdonában (résztulajdonában) lévő gazdasági társaságokról, továbbá az általa támogatott szervezetekről az Alapszabályban rendelkezik.

Asz. 60. §

- (1) Az Akadémia és intézeteinek üzemeltetését segítő szervezete, az MTA Létesítménygazdálkodási Központ (a továbbiakban MTA LGK), köztestületi költségvetési szerv. Feladata az Akadémia központi ingatlanainak, továbbá az intézmények használati körén kívüli ingatlanainak az üzemeltetése és egyéb szolgáltatások nyújtása. A szervezet szolgáltatásait az Akadémia és intézetei számára önköltségi áron köteles nyújtani. A szervezet vállalkozási tevékenységet is végezhet.
- (2) Az Akadémia jóléti intézményei a bölcsőde és óvoda, az akadémiai üdülők és az akadémiai vendégház. A jóléti intézmények funkcionális felügyeletét a Vezetői Kollégium Szociális Bizottsága látja el.
- (3) A jóléti intézmények térítési díjait a Szociális Bizottság véleményezi. A jóléti intézmények működési költségeihez, felújításhoz, beruházáshoz az Akadémia támogatást nyújt. A jóléti intézmények előnyben részesítik az őket igénybe vevő akadémiai dolgozókat és a köztestület tagjait, ennek elveit a Szociális Bizottság véleményét is kikérve az Akadémia elnöke mint fejezetet irányító szerv hagyja jóvá. A jóléti intézmények külső igénylőknek is nyújthatnak szolgáltatást. Az akadémiai dolgozók (a köztestület tagjai) díjkedvezményben részesülhetnek, vagy a munkáltató intézmény átvállalhatja a díj meghatározott részét.
- (4) Jóléti intézmény alapításához, megvásárlásához, jóléti szolgáltatások hosszú távú nyújtására irányuló szerződés megkötéséhez hiteles igényfelmérésre, az önfenntartó működést garantáló legalább ötéves pénzügyi terv, szervezeti és működési szabályzat tervezetének benyújtására van szükség. A pénzügyi terv ismeretében (térítési díjak, szolgáltatások) készített szerződés tervezetét jóváhagyásra a Vezetői Kollégium elé kell terjeszteni.
- (5) Megszüntethető és értékesíthető a jóléti intézmény abban az esetben, ha szolgáltatása iránt az akadémiai igény erősen lecsökken, vagy ha a felújításához, korszerűsítéséhez szükséges összeg nagysága miatt nem fedezhető. A jóléti intézmény megszüntetése, amennyiben az költségvetési szerv, a Közgyűlés, egyéb esetben a Vezetői Kollégium hatásköre. A felszabaduló vagyonelemeket a vagyonelemelés szabályai szerint kell hasznosítani.
- (6) Az Akadémia tulajdonos lehet gazdasági társaságokban és az intézetei által működtetett, azokkal közösen alapított ún. spin-off társaságokban. Társaságok alapítása, valamint társasági üzletrészszerzés a vagyonelemelés szabályai szerint történik.

- (7) Az Akadémia többségi tulajdonában levő, profitorientált gazdasági társaságok működésével szemben elsődleges követelmény a vagyon (saját tőke) megőrzése és a mindenkori átlagos bankkamatnál magasabb tőkearányos nyereség (nyereséges működés). Ha a gazdasági társaság ezeknek a követelményeknek két egymást követő évben nem felel meg, vagy fennáll a vagyonvesztés veszélye, akkor a társaságot meg kell szüntetni, vagy értékesíteni kell. Az Akadémia tulajdonában lévő profitorientált gazdasági társaságokat a Vagyonkezelő Testület évente ellenőrzi, teljesítményüket véleményezi. A társaság megszüntetése, az üzletrészek értékesítése a vagyonkezelés szabályai szerint történik.
- (8) A spin-off társaságokban való részvétel tekintetében a vonatkozó hatályos szabályok az irányadók. Az Akadémia intézkedik a társaság megszüntetése (végelszámolása) ügyében, ha lényeges vagyonvesztés fenyeget, vagy az eredetileg kitűzött célok nem érhetők el. A társaságok megszüntetése, az üzletrészek értékesítése a vagyonkezelés szabályai szerint történik.
- (9) Az Akadémia – az erre vonatkozó jogszabályi korlátok figyelembevételével – támogathat olyan szervezeteket, amelyek tevékenysége a magyar tudomány, kutatás-fejlesztés, művészet, a határokon túli magyar kutatókkal fenntartott kapcsolatok, jelentős társadalmi problémák vizsgálata céljából történik, és az Akadémia szempontjából indokolható. A támogatásra vonatkozó döntés elnökségi hatáskör.

A Magyar Tudományos Akadémia művészeti gyűjteménye

Asz. 61. §

- (1) A művészeti gyűjtemény az Akadémia tulajdonában álló és az Akadémiára bízott nemzeti jelentőségű, védett műtárgyak összessége.
- (2) A művészeti gyűjtemény működésének elvi irányítását háromtagú Gyűjteményi Tanács látja el. A tanács tagjait az illetékes tudományos bizottság javaslata alapján háromévi időtartamra az Akadémia elnöke bízza meg, a megbízás – annak leteltével – többször is megújítható.
- (3) A művészeti gyűjtemény kezelésének feladatát a gyűjteményvezető látja el. A gyűjteményvezetőt a tanács véleményének figyelembevételével háromévi időtartamra az Akadémia II., Filozófiai és Történettudományok Osztályának elnöke felterjesztésére is figyelemmel az Akadémia elnöke nevezi ki. A megbízás további hároméves időtartamra többször is meghosszabbítható.

A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia

Asz. 62. §

Az Akadémia támogatja az Akadémiával társult, külön alapszabállyal rendelkező önálló szervezetet, a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémiát, amelynek adminisztratív feladatait annak titkársága látja el. A kapcsolatot mindkét részcsoport két-két delegátus tartja; a kapcsolattartás szabályait és az együttműködés rendjét a Magyar Tudományos Akadémia elnöke és a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia elnöke együttesen alakítja ki. Az Akadémia részéről két tagot hároméves időszakra az elnök jelöl ki. A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tájékoztatja tevékenységéről az MTA Közgyűlését.

Asz. 63. §

Az Akadémia „Magyar Tudomány” címmel tudományos folyóiratot jelentet meg tudományos eredményeknek és a fejlődés irányainak az egész tudományos közösséggel való megismertetése, a tudományirányítás és a tudományos közélet kérdéseinek megvitatása, fontos határozatok közzététele céljából. A folyóirat főszerkesztőjét az Elnökség javaslata alapján az elnök bízza meg háromévi időtartamra. A megbízás további hároméves időtartamra többször is meghosszabbítható.

Ü. 40. §

Az Akadémia hivatalos kiadványai közül az Akadémiai Értesítő szerkesztéséért, az akadémiai honlap szerkesztéséért, az akadémiai honlapon megjelenő akadémiai hírek és a News and Views kiadásáért az MTA Titkárságának az Akadémia elnöke által kijelölt szervezeti egysége felelős.

MTAtv.

Az Akadémia gazdálkodása és vagyona

MTAtv. 20. §

- (1) Az Országgyűlés állapítja meg az Akadémia fejezet költségvetését és fogadja el az Akadémia költségvetési beszámolóját.**
- (2)¹⁴ Az Akadémia költségvetésében a kiadási és a bevételi előirányzatok főösszegének évközi csökkentésére az Országgyűlés jogosult, kivéve az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 40. § (4) bekezdésében meghatározott intézkedéseket.**
- (3) Az Akadémia fejezet költségvetése külön előirányzaton tartalmazza az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramok (továbbiakban: OTKA) és az OTKA Iroda költségvetését is.**
- (4) Az OTKA működését az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramokról szóló 1997. évi CXXXVI. törvény szabályozza. Az OTKA költségvetését sem az Akadémia köztestületi költségvetési szervek (a továbbiakban: akadémiai költségvetési szervek), sem a központi akadémiai feladatok (fejezeti kezelésű előirányzatok) céljaira nem lehet sem az éves tervezéskor, sem év közben átcsoportosítani, kivéve a pályázatokkal kapcsolatos fejezeten belüli előirányzat-módosításokat.**
- (5) Az Akadémia fejezet költségvetése külön előirányzatot tartalmaz a magyar tudományos közösségnek nemzetközi szervezetekkel szemben vállalt kötelezettségeire.**
- (6) Az Akadémia fejezet irányítása alá tartozó akadémiai költségvetési szervek gazdálkodására az Áht.-ban és a kormányrendeletben foglalt, a központi költségvetési szervekre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni az e törvényben foglalt eltérésekkel.**

¹⁴ Módosította: 2011. évi CXCV. törvény 113. § (3).

- (7) Az Akadémia jogosult az akadémiai költségvetési szerveket a tevékenységük jellege és a feladatellátásukhoz gyakorolt funkcióik szerint csoportokba besorolni.
- (8)¹⁵ Az Akadémia a feladataihoz igazodóan saját hatáskörében állapítja meg egyes szervezeteinek gazdálkodási formáit és a kutatástámogatás módját.
- (9) Az Akadémia – kapcsolódva az államháztartás rendjéhez – megadja a központi költségvetés tervezéséhez és az annak végrehajtásáról szóló beszámolóhoz szükséges információkat.
- (10)¹¹

MTAtv. 21. §

- (1) Az akadémiai költségvetési szervek körébe tartoznak:
 - a) a kutatóközpontok, a kutatóintézetek és a TKI;
 - b) az Akadémiai Könyvtár;
 - c) a kutatást segítő egyéb szervezetek;
 - d) a területi akadémiai bizottságok titkárságai;
 - e) a jóléti szervezetek.
- (2) Az akadémiai költségvetési szervek részt vesznek az Akadémia törvényben foglalt közfeladatainak ellátásában. Ezek finanszírozásának forrásai a költségvetési támogatás, más államháztartási források és saját bevételeik.
- (3) A kutatóhálózaton belül a kutatóintézetek, a kutatóközpontok és a TKI éves költségvetési támogatása tartalmazza:
 - a) a közfeladatok ellátásával összefüggő alapellátási támogatást;
 - b) az Akadémia fejezet költségvetésében meghatározott feladatra a kutatóközpontoknál, kutatóintézeteknél előírt keret;
 - c) a közfeladat célú pályázatokban való részvételhez felhasználható forrásra (önrészre) fordítható összeget.
- (4) A (3) bekezdés a) pontjában meghatározott alapellátási támogatás tartalmazza:
 - a) a kutatóintézetek üzemeltetési kiadásaihoz,
 - b) a kutatási feladatokat támogató tevékenységek tárgyi és személyi feltételeit megteremtő összegekhez,
 - c) a speciális kutatási feltételek kiadásaihoz,
 - d) a közfeladatok ellátásához köthető személyi és tárgyi kiadásokhoza közfeladatokkal arányosan – jogszabályban meghatározott feltételek szerint – megállapított költségvetési forrást.
- (5) Az alapellátási támogatás kutatóintézetekre együttesen meghatározott összege a kutatóintézeti kört érintő közfeladatok mennyiségének változásával együtt módosítandó.
- (6) Az alapellátási támogatást módosítani kell az éves átlagos infláció mértékének megfelelően is, amennyiben ezt az Akadémia éves költségvetési támogatásának növekedése lehetővé teszi.

¹⁵ Módosította a 2010. évi XC. tv. 66. § (2) bekezdése

¹¹ Hatályon kívül helyezte a 2011. évi LXXVI. törvény 38. § (2) bekezdés l) pontja.

- (7) A kutatóközpont és a kutatóintézet szellemi és anyagi kapacitásával végzett tevékenységének bevételei a kutatóhely működésének és fejlesztésének forrását képezik.
- (8) Az akadémiai költségvetési szerveknél foglalkoztatottakra – az MTA Titkárságának közfeladatokat ellátó köztisztviselői, ügykezelői, illetve munkavállalói kivételével – a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (9)¹²Az akadémiai költségvetési szervek foglalkoztatottjai számára kereset-kiegészítés állapítható meg, amelynek részletes szabályait az Akadémia szabályzatban határozza meg.

Asz. 64. §

Az Akadémiai Érdekegyeztető Tanács

- (1) Az Érdekegyeztető Tanács feladata az Akadémia kutatóhelyein és intézményeiben a közalkalmazotti jogviszonyban álló munkavállalók munkaügyi, anyagi, szociális és kulturális, élet- és munkakörülményeit érintő kérdések akadémiai szintű egyeztetése, e kérdéskörökben tájékoztatás, ajánlások megfogalmazása, megállapodások kötése.
- (2) A tanács tagjai:
 - a) az Akadémia képviselőjére az elnök által kijelölt személyek,
 - b) a munkaadói tárgyalócsoporthoz az AKVT elnöke által kijelölt képviselői,
 - c) a munkavállalói tárgyalócsoporthoz az akadémiai kutatóhelyeken reprezentatív szakszervezetek által kijelölt képviselői.
- (3) A tanács saját alapszabály és ügyrend szerint működik, amelyet a tanács tagjai fogadnak el.

MTAtv. 22. §

- (1) Az akadémiai költségvetési szervek többéves kutatási és egyéb szerződéseket köthetnek, és ezek teljesítése érdekében az Akadémia elnökének előzetes engedélyével a folyó éven túli kötelezettségeket vállalhatnak.
- (2) A kutatóhálózatba tartozó szervezetek a megkötött kutatási szerződések alapján – az Alapszabályban rögzített eljárási rend szerint – a bevételek mértékéig módosíthatják a kiadási és bevételi előirányzataik főösszegét.

Asz. 65. §

Az akadémiai költségvetési szervekre vonatkozó bevételi és kiadási előirányzatok saját hatáskörben való módosításának rendjéről – a hatályos, vonatkozó jogszabályi előírások alapján – az Akadémia a költségvetési szerveket tájékoztatja.

¹² Módosította a 2010. évi XC. tv. 66. § (2) bekezdése.

MTAtv. 22. §

- (3) A kutatóhálózatba tartozó szervezetek a rendelkezésükre bocsátott pénzeszközökkel és saját bevételeikkel önállóan gazdálkodnak; ezek nem vonhatók el tőlük, kivéve a 20. § (2) bekezdésében foglalt esetet. A kutatóhálózatba tartozó szervezetek év végi pénzmaradványának a megkötött szerződések teljesítésével összefüggő része nem tartozik az éves maradvány-elszámolás körébe. Ezeket a maradványokat a kutatóhálózat szervezeteinek a megkötött szerződésekben foglaltak szerint kell felhasználniuk, és a megbízóval kell a maradvány összegéről elszámolniuk. A költségvetési év végén keletkezett előirányzat-maradványt – a jogosultsági elszámolást követően, az Akadémia rendelkezésétől függően – a következő évben (években) a szervezetek feladataik teljesítésére felhasználhatják.
- (4) A kutatóhálózatba tartozó szervezetek vállalkozási tevékenységet is folytathatnak. Ha a tevékenység eredményét közfeladataik ellátására vagy azokat segítő beruházásokra a tárgyévét követő két éven belül felhasználják, ezt az összeget befizetési kötelezettség nem terheli.
- (5) A kutatóhálózatba tartozó szervezetek az államháztartáson kívüli bevételeknek a kapcsolódó kiadások teljesítése után fennmaradt részét a Magyar Államkincstárnál külön célelszámolási számlán kezelhetik, s ennek összegét, valamint a maradvány, a vállalkozási tartalék átmenetileg szabad pénzeszközöket – amennyiben nincs lejárt kötelezettségük – a Magyar Államkincstár hálózatában értékesített állampapírba fektethetik.

MTAtv. 23. §

- (1) Az Akadémia a feladatai ellátása érdekében a vagyonával önállóan gazdálkodik, ennek részletes szabályait az Alapszabály határozza meg.
- (2) Az Akadémia vagyonába tartozik az e törvény hatálybalépésével az Akadémiának átadott törzsvagyon és az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 69. § (1) bekezdése alapján az Akadémiának átadott vagyon (a továbbiakban: az Akadémia vagyona). Az Akadémia vagyonába tartoznak az ingatlanok, az immateriális javak (ideértve a szellemi tulajdont is), a tárgyi eszközök, a pénz, a befektetések és a részesedések is.
- (3) Az Akadémia az irányítása alá tartozó költségvetési szervekkel a vagyon használatba adásáról vagyonhasználati szerződést köt. A vagyonhasználati szerződés főbb tartalmi és formai elemeit az Alapszabály tartalmazza.

Asz. 66. §

- (1) Az Akadémia feladatainak ellátása érdekében önállóan gazdálkodik, vagyonába tartozik az Akadémiának átadott törzsvagyon és a külön jogszabály alapján az Akadémiának átadott vagyon. Az Akadémia vagyonába tartoznak az ingatlanok; a részesedések és befektetések (üzletrészek, részvények, értékpapírok, kötvények stb.); az immateriális javak (ideértve a szellemi tulajdont is); a tárgyi eszközök, ingóságok és a pénz.

- (2) Az akadémiai költségvetési szervek által ellátott közfeladatok finanszírozásának forrásai a költségvetési támogatás, más államháztartási források és saját bevételeik. A kutatóhálózatba tartozó szervezetek a rendelkezésükre bocsátott pénzeszközökkel önállóan gazdálkodnak, ezek – a törvényben meghatározott esetet kivéve – nem vonhatók el tőlük.
- (3) Az akadémiai vagyont, annak hozadékát – ideértve az értékesítésből származó pénzösszeget is – elkülönítetten kell nyilvántartani, és az alábbi célokra lehet felhasználni:
 - a) meghatározott célú értékesítés esetén az előre megjelölt célra történő felhasználás;
 - b) vagyon fenntartása, értékének növelése, vagyon gyarapítása;
 - c) működés és fejlesztés elősegítése;
 - d) innovációs tevékenység erősítése;
 - e) vagyon hozadékából rendszeres kötelezettségvállalást nem jelentő, egyéb célú felhasználás.
- (4) Az Akadémia vagyonába tartozó ingatlan értékesítéséből és használatából származó bevétel felett az Akadémia rendelkezik; ha az értékesített ingatlan akadémiai költségvetési szerv használatában volt, a bevétel egészét vagy meghatározott részét az Akadémia – a felhasználás céljának megjelölésével – átadhatja a korábbi használatnak.
- (5) A részesedések értékesítéséből vagy hozadékából származó bevétel felett a részesedés tulajdonosa (az Akadémia, illetve az akadémiai költségvetési szerv) rendelkezik. Ezeket a bevételeket elsősorban új részesedések megszerzésére vagy a meglévők bővítésére kell fordítani.
- (6) Az akadémiai költségvetési szerveknél keletkezett szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogok – a vonatkozó külön jogszabályok szerint – a költségvetési szervet illetik meg. A szellemi vagyon létrehozásával és kezelésével kapcsolatos kérdések szabályozására az Akadémia Szellemitulajdon-kezelési szabályzatot ad ki: ehhez illeszkedve az akadémiai költségvetési szervek elkészítik a saját, szellemi tulajdon kezelésére vonatkozó szabályzataikat. A szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogok értékesítéséből vagy hasznosításából származó bevétel felett elsődlegesen a külön jogszabály szerinti tulajdonos (vagy annak rendelkezése alapján a használó intézmény) rendelkezik.
- (7) Az Akadémia által irányított köztestületi költségvetési szervek az általuk közfeladatok ellátására, vagyonhasználati megállapodással rendelkezésükre bocsátott tárgyi eszközök és ingatlanvagyon használatára jogosultak. Az ingóságokkal való tulajdonlással kapcsolatos szabályokat a Vagyongazdálkodási irányelvek, illetve a Vagyongazdálkodási és vagyonhasznosítási szabályzat határozza meg. A vagyon mindenkori használója köteles a Vagyongazdálkodási és vagyonhasznosítási szabályzat és az egyes vagyonelemek használatba adására vonatkozó vagyonhasználati megállapodások előírásai szerint eljárni. A vagyonhasználati megállapodásnak a következő, alapvető tartalmi és formai elemeket kell tartalmaznia:
 - a) szerződő felek (tulajdonos és használó) az azonosításukhoz szükséges adatok (székhely, képviselők stb.) feltüntetésével;
 - b) használatba adott vagyonelem pontos megnevezése és alapvető jellemzői (terület, érték stb.);
 - c) felek jogai és kötelezettségei (különös tekintettel a fenntartásra, javításra, üzemeltetésre, harmadik fél általi használatra);

- d) hasznosításból származó eredmény visszafizetésével kapcsolatos esetleges kötelezettség;
 - e) megállapodás tárgyát képező vagyonon fennálló, harmadik személyt megillető jogok (per-, teher- és igénymentesség);
 - f) használat időtartama;
 - g) megállapodás módosításának és felmondásának szabályai.
- (8) A vagyonhasználati megállapodásoknak a (7) bekezdésben foglaltakon túli, további részletes tartalmi és formai elemeit a Vagyongazdálkodási és vagyonhasznosítási szabályzat és annak mellékletei tartalmazzák.
- (9) Az Akadémia által irányított költségvetési szervek gazdasági önállóságuk megvalósításaként a tárgyi eszközökkel – az ingatlanokat kivéve –, gazdasági társaságokban szerzett részesedésükkel a Vagyongazdálkodási és vagyonhasznosítási szabályzat keretein belül önállóan gazdálkodnak. Az akadémiai költségvetési szervek – a rájuk vonatkozó jogszabályok és akadémiai szabályozások keretein belül – önállóan gazdálkodnak pénzeszközökkel, értékpapírjaikkal, a tevékenységük eredményéből származó eszközökkel.
- (10) A használó köteles az általa használt ingatlan vagyon fenntartására. Az intézmények használatába adott ingatlanok üzemeltetési költségeit a használó intézmény fedezi. Ha egy ingatlant több intézmény használ, akkor a vagyonhasználati megállapodás kijelöli az ingatlant üzemeltető intézményt, amellyel a használó intézmények külön állapodnak meg az üzemeltetési költségek megosztásáról.
- (11) Az Akadémia az ingatlan használatára mást is feljogosíthat, különösen a használó által rendszeresen bérbe adott területek terhére, továbbá a vagyonhasználati megállapodásban meghatározott esetekben a vagyonhasználati megállapodást az Akadémia meg is szüntetheti.
- (12) Az Akadémia nem szed bérleti díjat az általa alapított költségvetési szervek használatába adott, a közfeladatok ellátásához szükséges ingatlanvagyon használata után, de az esetleges hasznosításból (bérbeadás, vállalkozási tevékenység stb.) eredő források egy részét jogosult elvonni. A használó az általa használt vagyon hozadékának nála maradó részét a vagyon állapotának szinten tartására (felújításra, eszközbeszerzésekre) köteles felhasználni.

MTAtv. 23. §

- (4) Az akadémiai ingatlan vagyon értékesítéséhez – a Közgyűlés által elfogadott vagyongazdálkodási elvek figyelembevételével – az Elnökség, a gazdasági társaságokban lévő részesedés értékesítéséhez a Vezetői Kollégium tagjai több mint felének támogató szavazatával meghozott jóváhagyása szükséges. Az értékesítésről az Akadémia elnöke dönt.**

Asz. 66. §

- (13) Az Akadémia el nem idegeníthető vagyonát képezi az Akadémia Székháza (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.) és a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának épülete (1051 Budapest, Arany János utca 1.).

- (14) Az Akadémia vagyonával való gazdálkodás további elveit és gyakorlásának szabályait – az Alapszabállyal összhangban – a Közgyűlés által jóváhagyott Vagyongazdálkodási irányelvek rögzítik.
- (15) Az Akadémia vagyonával való gazdálkodás további részletes szabályait – az Alapszabállyal összhangban – az Akadémia Elnöksége által jóváhagyott Vagyongazdálkodási és vagyonhasznosítási szabályzat tartalmazza.
- (16) Az akadémiai vagyonnal kapcsolatos szabályozási kérdések és konkrét javaslatok döntés előtti véleményezése a Közgyűlés által megválasztott Vagyonkezelő Testület feladata.

MTAtv. 23. §

- (5) Az Akadémia az ingatlan vagyon adásvételével kapcsolatos pénzforgalom lebonyolítására a Magyar Államkincstárnál elkülönített pénzforgalmi számlát köteles nyitni. Az Akadémia a vagyonhasznosítás átmenetileg szabad pénzeszközait a Magyar Államkincstár hálózatában értékesített állampapírok vásárlásával hasznosíthatja.**
- (6) Az Akadémia, valamint – engedélyével – az akadémiai költségvetési szerv a vagyonából, az államháztartáson kívüli bevételeinek a kiadások után fennmaradt részéből, vállalkozási tartalékából zártkörűen működő részvénytársaságot, korlátolt felelősségű társaságot alapíthat, vagy ilyenekben részesedést szerezhet, ha a cég üzleti terve szerint három éven belül nyereségessé válik, továbbá a hiányt a célszámláris számlán kezelt összegből, vagyonból finanszírozza. Az Akadémia mint köztestület gazdasági társaságaira az akadémiai költségvetési szervek gazdasági társaságaira vonatkozó szabályok megfelelően alkalmazandók, azzal, hogy a tulajdonosi jogokat az elnök gyakorolja.**
- (7) Az Akadémia vagyonával kapcsolatos végrehajtási jogkört és az elszámolási, valamint a nyilvántartási feladatokat az MTA Titkárságán belül működő Vagyonkezelő Szervezet látja el. Az Akadémia vagyonával kapcsolatos véleményezési, döntés-előkészítő jogkör a Vagyonkezelő Testület hatáskörébe tartozik.**

Asz. 66. §

- (17) A vagyonkezelés titkársági feladatait az MTA Titkárságán belül külön szervezeti egység, a Vagyonkezelő Szervezet (1051 Budapest, Nádor u. 7.; Áht.-azonosító: 213798) látja el. A Vagyonkezelő Szervezet vezeti az Akadémia tulajdonát képező ingatlanok hatályos, naprakész nyilvántartását. A nyilvántartásban történő változásokról a Vagyonkezelő Szervezet a hatályos nyilvántartás teljes szövegének megküldésével tájékoztatja az Akadémia elnökét, főtitkárát és a Vagyonkezelő Testület elnökét. A nyilvántartásba külön felhatalmazás nélkül is betekinthez az Akadémia elnöke, főtitkára és a Vagyonkezelő Testület elnöke és tagjai.
- (18) Ha az Akadémia az irányítása alatt álló költségvetési szerv által használt vagyon hozadékának felhasználásával gazdasági társaságot alapít, vagy ilyenben részesedést szerez, a részesedéshez fűződő tulajdonosi jogokat elnökségi felhatalmazás útján a költségvetési szerv is gyakorolhatja.

MTAtv. 23. §

- (8) A Vagyonkezelő Testület a munkájáról félévente jelentést tesz a Vezetői Kollégiumnak. Az Akadémia vagyonával való gazdálkodásról az elnök évente jelentést tesz a Közgyűlésnek.
- (9) Az Akadémia működésének és fejlesztésének elősegítésére – tulajdonába kerülő – adományokat, támogatásokat fogadhat el.

Asz. 67. §

- (1) Az Akadémia elsősorban feltételekhez, szolgáltatás nyújtásához nem kötött adományokat fogadhat el. Az adományozó által feltételekhez kötött adomány esetén az Akadémia által vállalt feltételeknek az Akadémia feladataival, céljaival összhangban kell lenniük.
- (2) Az Akadémia számára felajánlott adományokat meg kell vizsgálni jogszerűség, per- és tehermentesség, fenntarthatóság, esetleges egyszeri ráfordítás és folyamatos fenntartási, működési, őrzési költség szempontjából. Az adomány elfogadásának vagy visszautasításának előkészítését a főtitkár felügyeli.
- (3) A felajánlott adományok elfogadásáról vagy visszautasításáról a Vezetői Kollégium dönt.

MTAtv. 24. §

- (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az akadémiai költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat – e törvény 20. § (6) bekezdése alapján – rendeletben állapítsa meg.
- (2)¹⁶Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a hazai akadémikust megillető tiszteletdíj, a hozzátartozói ellátások, továbbá az Akadémia doktora tiszteletdíja megállapításának feltételeit, mértékét, folyósításának és felfüggesztésének szabályait rendeletben állapítsa meg.
- (3) Az alapellátás intézetenkénti összegét és a közfeladatokat, valamint azok ellátásának feltételeit a 2011. évi költségvetés tervezéséig kell összehangolni.
- (4) A 21. § (2)-(7) bekezdésének rendelkezéseit első ízben a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló törvénnyel összhangban, 2010. január 1-jétől kell alkalmazni.

25 - 26. §¹³

Átmeneti, vegyes és záró rendelkezések

MTAtv.

27 -32. §¹³

33. §

- (1)¹⁴Ez a törvény – a 6. § kivételével – 1994. június 30-án lép hatályba.
- (2)¹⁵

¹⁶ Megállapította: 2013. évi CXXXIX. törvény 5. §. Hatályos: 2013. VII. 6-tól.

¹³ Hatályon kívül helyezte a 2009. évi XX. tv. 24. § (3) bekezdése.

¹⁴ A törvény 1994-ben hatályos szövegére vonatkozott, a rendelkezés végrehajtása megtörtént, további joghatással nem bír.

Melléklet az 1994. évi XL. törvény 5. § (1) bekezdéséhez¹³

Záró rendelkezések

Asz. 68. §

Ez az Alapszabály és *Ügyrend* 2009. október 3-án lép hatályba azzal, hogy a hatályos, az 1995. évi rendes Közgyűlés által elfogadott Alapszabálynak és *Ügyrend*nek a 2009. évi XX. törvénnyel módosított 1994. évi XL. törvény rendelkezéseivel ellentétes szabályai nem alkalmazhatók. Egyidejűleg felhatalmazást kap az Elnökség arra, hogy az 1994. évi XL. törvény 2009. április 6-tól alkalmazandó, a hatályos Alapszabállyal és *Ügyrend*del ellentétes szabályait határozatban foglalja össze.

Asz. 69. §

- (1) Az Alapszabály és *Ügyrend* 2011. december 5-én elfogadott módosítása – a (2)–(5) bekezdésekben foglalt kivételekkel – 2011. december 7-én lép hatályba.
- (2) 2012. január 1-jén lépnek hatályba a korábban önálló jogi személyként működő, 2012. január 1-jétől kutatóközpont szervezeti egység jogállású kutatóintézetekre és vezetőire vonatkozó módosítások.
- (3) A jelen 69. § szerinti módosítás hatályba lépésekor folyamatban lévő eljárásokra az eljárás megindításakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.
- (4) A 2012. január 1-jétől szervezeti egység kutatóintézet-igazgatóinak AKVT-tagsági, közgyűlési és tudományos osztálybeli tanácskozási jogú tagsága 2012. január 1-jén megszűnik. Kivételt képeznek az előbbiektől az AKVT elnökségi képviselői, akiknek megbízatása a soron következő közgyűlésig áll fenn.
- (5) A (4) bekezdésben foglaltak kivételével a választott testületek tagjainak megbízatása a módosítás hatálybalépésekor változatlan marad, a módosításokat a hatálybalépést követő első választások alkalmával kell érvényesíteni.

¹³ Hatályon kívül helyezte a 2007. évi LXXXII. tv. 2. § 162. pontja.

Melléklet a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályához

I. A Közgyűlés nem akadémikus képviselőinek választása

1. §

A nem akadémikus köztestületi tagok 200 közgyűlési képviselőjének mandátuma a következőképpen oszlik meg: 143 képviselői helyen a tudományos osztályok egyenlő arányban osztoznak, a további 57 hely pedig az egyes tudományos osztályokhoz tartozó köztestületi tagok arányában oszlik meg. Az 57 mandátumot a választás megkezdésének dátumát 90 nappal megelőző időpontig regisztrált köztestületi tagok számának arányában osztják szét. Az osztályoknak egyenként jutó képviselői helyeket az Elnökség hagyja jóvá, legkésőbb a választás előtt legalább 60 nappal.

2. §

- (1) A mandátumokat első lépésben az osztályok, második lépésben pedig az osztályok tudományos bizottságai között a d'Hondt-módszer használatával, a (2) bekezdésben foglaltak szerint kell szétosztani.
- (2) Egy táblázat fejlécére felírják az osztályokat vagy egy osztály tudományos bizottságait. A táblázat első sorába beírják az egyes osztályok (tudományos bizottságok) köztestületi tagjainak számát, a következő sorba ezek felét, majd a harmadát és így tovább. Először az az osztály (bizottság) kap egy mandátumot, amelynek a neve alatt szerepel a táblázat legnagyobb száma, majd a többi szám közül választják ki a legnagyobbat: ekkor az ehhez tartozó osztály (bizottság) kap egy mandátumot. Ezt az eljárást addig folytatják, amíg az összes mandátum szétosztása meg nem történik. Ha az utolsó mandátumot érő szám és az első mandátumot nem érő szám egyenlő, a hozzájuk tartozó osztályok (bizottságok) között a választási bizottság sorshúzással dönt.

3. §

- (1) A nem akadémikus közgyűlési képviselőket a tudományos bizottságok listáin a köztestület nem akadémikus tagjai titkosan, elektronikus úton vagy levélszavazással választják meg. Minden köztestületi tag egyetlen tudományos bizottsághoz tartozik: itt választ és itt választható. A választás két szakaszban történik.
- (2) Az első szakasz a szavazásra jogosultak jelöltajánlása, amely az Akadémia elnöke által erre kijelölt akadémiai költségvetési szerv által levél formájában vagy elektronikus úton lefolytatott eljárás. A jelöltajánlás eredményét papíralapú levélben vagy elektronikus úton valamennyi szavazóval közölni kell. A jelöltajánlásban kialakult sorrend (legtöbb „igen” szavazattal rendelkezők) kötelező rangsort jelent, ennek alapján állítja össze a tudományos bizottság a jelöltlistát. A közgyűlési képviselői mandátumokat a jelöltek a második szakaszban, az érdemi – papír alapon történt vagy elektronikus – szavazáson kapott szavazatok sorrendjében nyerik el. A jelöltlistán legfeljebb kétszer annyi név szerepelhet, mint amennyi a bizottságra jutó képviselői helyek száma.

- (3) Papíralapú szavazás esetén azt a szavazólapot, amelyik a jelzett korlátnál több támogató szavazatot tartalmaz, érvénytelennek kell tekinteni.
- (4) A választást az Elnökség által megbízott és kiküldött választási bizottság felügyeli, a titkársági teendőket az Akadémia elnöke által erre kijelölt akadémiai költségvetési szerv munkatársai látják el.
- (5) Papíralapú szavazás esetén a szavazólapot a választási bizottságnak jegyzőkönyvezetten jóvá kell hagynia, és az Akadémia elnöke által erre kijelölt akadémiai költségvetési szerv által lepecsételve kell kibocsátania a szavazásra jogosultak részére. Ez esetben a szavazólapot névtelen, lezárt hivatalos borítékban kell beküldeni, a választási bizottság a hivatalos borítékbontás során a szavazólapok kézhezvételét sorszámozással igazolja és könyveli. Elektronikus szavazás esetén biztosítani kell, hogy kizárólag a szavazásra jogosult, kizárólag a saját szavazatát leadva vehessen részt a választásban. Biztosítani kell továbbá azt is, hogy a szavazatot leadó személyre a leadott szavazat alapján sem a szavazáskor, sem később ne lehessen visszakövetkeztetni.
- (6) A választási bizottság szavazatszámoló bizottsága hivatalos jegyzőkönyvben állapítja meg a hozzájuk beérkezett érvényes szavazatok számát és a jelöltek szavazati sorrendjét, továbbá megállapítja, hogy név szerint kik kaptak az egyes bizottságok listáin mandátumot. Ezek a jegyzőkönyvek nyilvánosak, a hozzáférés módját az illetékes tudományos osztály ügyrendje rögzíti. Ha szavazategyenlőség miatt az eredmény nem egyértelmű, és az osztály ügyrendje nem rendelkezik másképp, sorsolással kell dönteni. Az osztályhoz tartozó nem akadémikus közgyűlési képviselő akkor tekinthető megválasztottnak, ha az érvényes szavazatok legalább 20 százalékát megszerezte. Ha a jelöltre leadott szavazatok száma nem éri el a 20%-ot, az adott mandátumra nézve új fordulót kell tartani. Az új forduló a leadott szavazatok arányától függetlenül érvényes azzal, hogy a jelölőlistán legfeljebb másfélszer annyi név szerepelhet, mint amennyi a betöltetlen (20%-ot el nem ért) képviselői helyek száma.
- (7) A mandátumhoz jutottak nevéől hivatalos jegyzőkönyv készül. A titkos szavazáshoz használt papíralapú szavazólapokat a szavazás eredményének hitelesítését és kihirdetését követően 15 napon belül meg kell semmisíteni. Elektronikus úton történő szavazás esetén gondoskodni kell arról, hogy az elektronikusan rögzített szavazati adatok törlése – az eredmény hitelesítését és kihirdetését követően – megtörténjen, és azokat később se lehessen visszaállítani.
- (8) Ha a képviselő mandátuma bármely okból megszűnik, a bizottság választási eredménylistáján soron következő személy válik képviselővé.

II. Döntéshozó testületek szavazási módja

4. §

- (1) Döntéshozó testületek szavazása testületi ülés keretében vagy távollévők közötti szavazással, papír alapon vagy elektronikus úton történik. Testületi ülésen történő döntéshozatalkor az elnök (levezető elnök) állapítja meg az ülés határozatképességét, amelyhez a jelenlevők számának meg kell haladnia a szavazásra jogosultak számának felét (papíralapú, elektronikus, gépi szavazás esetén is). Távollévők közötti (papíralapú vagy elektronikus úton történő) szavazás érvényességi feltétele az, hogy a beérkezett szavazatok száma meghaladja a szavazásra jogosultak számának a felét. A testületi alapszabály vagy ügyrend elfogadása vagy módosítása csak akkor lehetséges, ha a módosításra vonatkozó javaslatot a testületi ülés összehívását vagy a távollévők közötti (papíralapú vagy elektronikus) szavazás elrendelését megelőző legalább 8 nappal írásban megküldték.
- (2) Testületi ülésen történő szavazás elrendelésére az elnök (levezető elnök) jogosult. A testület ügyrendje rendelkezhet arról, hogy tagjai kérésére milyen esetekben kell elrendelnie szavazást. Távollévők közötti papíralapú szavazás elrendelését a szavazásban résztvevőkkel az elnök (levezető elnök) levélben közli. Távollévők közötti elektronikus szavazás elrendelését a szavazásban résztvevőkkel elektronikus levélben kell közölni. A levélnek mindkét esetben tartalmaznia kell a szavazást végző testület megjelölését, a szavazás útján eldöntendő kérdés(ek)e)t, a szavazás módját, valamint a szavazás megkezdésének és lezárásának időpontját (óra és perc megjelöléssel). Elektronikus szavazás esetén a szavazófelületet csak az arra hivatott személyek érhetik el, a szavazásban részt vevő rendelkezésére bocsátott egyedi és egyszer használatos kulcs segítségével.
- (3) A szavazással eldöntendő kérdést az elnöknek (levezető elnöknek) egyértelműen meg kell fogalmaznia.
- (4) Testületi ülésen, papíralapú szavazás esetén az elnöknek (levezető elnöknek) javaslatot kell tennie a szavazatszámoló és/vagy hitelesítő bizottság két testületi tagjára, akiknek elfogadásáról a testület nyílt szavazással dönt. Elektronikus (és gépi) szavazás (testületi ülésen és távollévők közötti szavazás) esetén az elnök (levezető elnök) gondoskodik arról, hogy a szavazás lezárását követően legalább a testület egy további tagja és az elnök jegyzőkönyvileg hitelesítse az e-szavazás eredményességét és számítógépes jegyzőkönyvét.
- (5) Személyi ügyeket kivéve, a szavazás nyílt, de a testület bármelyik tagja kérhet titkos szavazást. A titkos szavazást akkor kell elrendelni, ha azt a testület szavazati joggal rendelkező tagjainak több mint a fele megszavazza. Személyi ügyekben (amennyiben az Alapszabály vagy az Ügyrend másként nem rendelkezik) titkosan kell szavazni. Elektronikus (és gépi) szavazás esetén az elnök (levezető elnök) jogosult a fenti szabályok alapján a rendszert nyílt vagy titkos szavazási módra beállíttatni. Titkos szavazáskor biztosítani kell a szavazatok beazonosíthatatlanságát. Nyílt szavazáskor a szavazás lezárása után a szavazásban részt vevők számára a szavazati válaszok megismerhetők.

- (6) A feltett kérdésre „igen”, „nem” vagy „támogatom”, „nem támogatom” válasz adható, döntéshez a szavazásra jogosult jelenlévők (elektronikus szavazás esetén a szavazásban részt vevők) több mint a felének egyértelmű szavazata szükséges.
- (7) Nyílt szavazáskor az elnök (levezető elnök) akkor sem szavaz, ha tagja a testületnek, kivéve szavazategyenlőség esetén, valamint akkor, ha a döntési küszöb eléréséhez az ő szavazata hiányzik. Titkos szavazáskor a levezető elnök is szavaz, ha tagja a testületnek.
- (8) Tisztségre vonatkozó szavazásban, amennyiben egyetlen jelöltről kell szavazni, az érintett személy nem vehet részt, és az érvényességhez szükséges szavazatok számát az így csökkentett létszám határozza meg. Ez nem befolyásolja a testületi ülésen és a távollévők közötti szavazás során a (papíralapú, gépi, elektronikus) szavazás megkezdése előtt korábban meghatározott határozatképességet.
- (9) Nincs ilyen korlátozás, ha ugyanarra a tisztségre több személyt kell megválasztani. Ebben az esetben a szavazatok több mint a felét elnyerő jelöltek közül a legtöbb szavazatot szerzők tekinthetők megválasztottnak. Ha az érvényesen megválasztottak létszáma az adott tisztség betöltéséhez előírt létszámot nem éri el, a meg nem választottak között új forduló dönthet.
- (10) Érvénytelen az a szavazat, amelyből nem lehet kétséget kizáróan megállapítani a szavazó szándékát; az a szavazat, amely nem arra jogosulttól származik, továbbá amelyet az MTAtv.-ben, az Alapszabályban vagy az Ügyrendben foglaltak megsértésével adtak le.
- (11) A szavazás eredményét a testületi ülés vagy a távollévők közötti szavazás levezető elnöke állapítja meg és hirdeti ki.
- (12) A döntés ellen esetlegesen emelt azonnali kifogás jogosságáról az ülés résztvevői döntenek. Távollévők közötti (papíralapú, elektronikus) szavazás esetén azonnali kifogást a jegyzőkönyvileg hitelesített szavazás megküldését követő 24 órán belül lehet előterjeszteni, amelynek megalapozottságáról a levezető elnök, a hitelesítő testületi tag és a levezető elnök által felkért testületi tag szavazással dönt. A döntés ellen később csak alapszabály- vagy ügyrendszértés esetén emelhető kifogás.
- (13) A titkos szavazáshoz használt szavazólapokat (gépi szavazás és elektronikus szavazás esetén a szavazólapnak megfelelő elektronikus dokumentációt) a szavazás eredményének kihirdetése és hitelesítése után 15 napon belül meg kell semmisíteni.
- (14) Ahol az MTAtv., az Alapszabály vagy az Ügyrend testületi szavazásról rendelkezik, ott a papíralapú szavazást és a vonatkozó rendelkezések alkalmazásával (határozatképesség, titkosság stb.) az elektronikus és gépi szavazást is bele kell érteni azzal, hogy az ülésen történő elektronikus (és gépi) szavazás során a határozatképesség és a szavazati arányok meghatározása az ülésen történő papíralapú titkos vagy a nyílt szavazásra egyébként irányadó szabályok szerint történik.

III. Tudományos bizottsági tagok választására vonatkozó külön szabályok

5. §

- (1) A tudományos bizottságok tagjainak választása az Alapszabály 40. § (4) bekezdésében és az Ügyrend 27. § (3) bekezdésében, valamint 28. § (3) bekezdésében foglalt elvek szerint történik, titkosan, papíralapú vagy elektronikus szavazással.
- (2) A választás az adott bizottságra nézve nem érvényes akkor, ha azon a szavazásra jogosultak kevesebb, mint 30%-a vett részt. Ez esetben második fordulót kell tartani, amely a leadott szavazatok számától függetlenül érvényes.
- (3) Bizottsági tag választásakor jelöltnek tekintendők mindazok, akik az Alapszabály és az Ügyrend alapján bizottsági taggá választhatók.
- (4) A jelöltek közül – az előre meghatározott bizottsági hely kvótakeretein belül – azok tekintendők megválasztottnak, akik sorrendben a legtöbb szavazatot kapták (a rangsor kötelező érvényű). Ha az érvényesen megválasztottak létszáma az adott bizottságra előírt kvótát nem éri el, az adott bizottságra nézve új fordulót kell tartani. A második forduló a leadott szavazatok számától függetlenül érvényes.